Kronika města Olomouce

2002

KRONIKA MĚSTA OLOMOUCE 2002

Mgr. LUBOMÍR KALUSEK

26. března 2003

Kapitola 1

Město Olomouc v roce 2002

Olomoucký magistrát
Rada města Olomouce
Zastupitelstvo města Olomouce

Příchod nového roku 2002 v městě Olomouci započal již vlastně vcelku poklidnými oslavami Silvestra, během nichž se na náměstí sešlo méně lidí než v předchozím jubilejním. Z programové nabídky silvestrovského veselí se zřejmě nejvíce líbil ohňostroj zajištěný technicky pracovníky Dopravních staveb Holding a hudebně skupinou Damiens. V prvních lednových dnech se potom město postupně zbavovalo viditelných a hmatatelných důsledků vánočního období, s čímž měli plné ruce práce především pracovníci Technických služeb města Olomouce - bylo nutno vyčistit samotné náměstí i zbytky vánočních tabulí včetně vánočních stromků, které zbyly v okolí přeplněných popelnic. Linka na dotříďování komunálního odpadu, která se měla rozběhnout první pracovní den nového roku, měla navíc několikadenní skluz. V prvním lednovém týdnu navíc udeřily citelné mrazy a noční teplota ve městě klesala až na třiadvacet stupňů pod bodem mrazu. Potíže měli na Olomoucku i zemědělci a rybáři, energetici na několika místech museli sáhnout k otloukání námrazy na vedení - mrazy přinesly dočasnou úlevu jen silničářům, neboť prosolené silnice a místní komunikace vymrzly dosucha. Šéfové nejvýznamnějších olomouckých institucí - radnice, kraje, okresního úřadu, Univerzity Palackého, arcibiskupství a pozemního vojska se na začátku nového roku sešli v pátek 11. ledna v svatokopecké restauraci na pracovním obědě na pozvání primátora Martina Tesaříka (ČSSD). Podle tiskového mluvčího magistrátu bylo smyslem schůzky obeznámení s významnými událostmi očekávanými v nadcházejícím roce, mezi nimiž možno jmenovat např. projekt rekonstrukce přednádražního prostoru, Česko-francouzské ekonomické dny či stavba sedmé olomoucké kašny. Také zastupitelské orgány města zahájily svou plánovanou práci s novou úpravou tak, aby se nekřížily termíny jednání města a kraje. Čtvrteční termín pro jednání Zastupitelstva města Olomouce (ZMO) byl změněn na pátek, takže ve čtvrtek 28.února jednali zastupitelé krajští a v pátek 1. března ZMO. Částku 300 tisíc korun roz-

Nový rok 2002

Pokles teplot

Oběd celebrit

dělili na začátku roku olomoučtí radní mezi subjekty, které se obrátily na magistrát s žádostí o příspěvek na vydávání periodických a neperiodických publikací. S finanční pomocí města tak mohlo počítat čtrnáct vydavatelů - nejvyšší dotaci získal kulturní zpravodaj Info a obrazová publikace Olomoucko (částky 50 tisíc Kč), dvacetitisícové částky byly přiděleny např. nakladatelství Danal, Filozofické fakultě UP na internetový časopis či Zoologické zahradě na Svatém Kopečku. Klíčovou otázku roku - komunálními volbami - se olomoučtí zastupitelé zabývali na svém jednání dne 11. dubna. Šlo především o otázku rozdělení města na volební obvody. Vzhledem k tomu, že zastupitelů je v Olomouci pětačtyřicet, může být volebních obvodů maximálně pět, protože podle nového volebního zákona musí být v každém zvoleno minimálně devět zastupitelů. Při obecních volbách v roce 1998 bylo v Olomouci šest volebních obvodů. Ponechat město Olomouc jako jeden volební obvod naopak požadoval olomoucký poslanec Sněmovny Tomáš Kvapil (KDU-ČSL), s rozdělením souhlasili zástupci olomoucké radniční koalice ústy primátora, souhlasily i opoziční strany ODS a KSČM. Způsob jednání a hlasování ZMO komentovala kriticky i olomoucká polankyně Kateřina Dostálová (ODS), jež v této souvislosti nechala právníky napsat novelu zákona o obcích, kterou by chtěla po volbách prosadit v parlamentu. V případě, že by se novela prosadila, obce by musely podrobnosti o hlasování zastupitelů zveřejňovat a archivovat. Nový elektronický způsob hlasování v ZMO byl zaveden od zasedání v červnu 2002. Otevřený dopis ZMO zaslala v polovině května Olomoucká koalice neziskových organizací (OKNO), v němž vyjádřila nespokojenost nad komunikací magistrátu s veřejností při přípravě záměrů radnice a jejích závažných rozhodnutích. Jako příklady nedostatečné včasné informovanosti veřejnosti byly zmíněny investice do projektu Tržnice - Palác Morava a vyhláška o poplatku za svoz a likvidaci komunálního odpadu. Neziskové organice požadovaly také aktualizaci interneto-

Dotace

Volební obvody

Otevřený dopis

vých stránek magistrátu a zveřejňování všech podkladů včetně příloh a srozumitelných usnesení. Právě o stavbě Paláce Morava v lokalitě městské tržnice, smluvně schválené ZMO v březnu, se ve městě rozběhla velká diskuse, protestní petici proti zamýšlené stavbě podepsaly čtyři tisíce Olomoučanů a ZMO nakonec na svém zasedání v pondělí 27.května sice odmítlo pozastavit vztahy s investorem stavby firmou D.A. Engineering (DAE), jak to navrhoval zastupitel David Hrbek (US), ale ustavilo pracovní skupinu, která se k věci vyslovila na jednání ZMO dne 27.června. Tehdy došlo teprve k ukončení smluvního stavu s DAE a realizace Paláce Morava byla pozastavena. Není bez zajímavosti, že odpůrce Paláce Morava podpořil formou dopisu i ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD). Od pátku 31.května začalo ve městě fungovat nové informační středisko Správy nemovitostí Olomouc, a.s. Pracoviště ve Školní ulici je určeno pro zájemce z řad nájemníků i majitelů městských a soukromých nemovitostí, bytovým družstevníkům i nebydlícím. Infocentrum má denní pracovní dobu a zveřejnilo svůj fax a e-mailovou adresu. Mimo nového infocentra SNO a.s. vykonávaly dále podobnou službu veřejnosti i stávající jednotlivé bytové správy. V čele transformované SNO a.s., někdejší Správy domovního fondu města Olomouce, stál nejdříve jako staronový představitel Roman Zelenka, na podzim byl jmenován do této funkce zastupitel Antonín Krček (ČSSD). V květnu schálil magistrát rovněž rozšíření dopravní obslužnosti ve městě v celkové výši asi půl milionu korun. Od 16.června se veřejnost dočkala změn tramvajových linek i autobusů č. 10, 11, 12, 13, 15, 21 a 27, od 1. července se zvýšil i počet autobusových spojů č. 19 a 23 do městské části Holice v souvislosti s tamní průmyslovou zónou. Olomoučtí zastupitelé, kteří uspěli před čtyřmi roky v komunálních vobách, uzavřeli svoji činnost v aule Právnické fakulty UP ve čtvrtek 26. září. Reprezentanti ODS, ČSSD, KDU-ČSL, US-DEU, KSČM a Olomouce 21 se za čtyři roky svého mandátu sešli pětadvacetkrát a přijali na tři sta usnesení. ZMO a RMO

Diskuse o Paláci Morava

Správa nemovitostí Olomouc

Konec funkčního období ZMO

opustil Vladislav Raclavský, původně radní Olomouce 21, který odejel z pracovních důvodů na rok do Japonska. V Radě města Olomouce jej nahradil jeho stranický kolega Pavel Andrš, v ZMO Dagmar Maršálová. Poslanecký klub unionistů (US) opustili čtyři politici, stejný počet odešel i z klubu ODS. Percentuelně nejhorší docházku na jednání ZMO měla strana unionistů (US) s 88%, její poslanec Petr Otepka se jednání neúčastnil bez omluvy celkem jedenáctkrát. Jen devět zastupitelů absolvovalo všech 25 jednání za uplynulé čtyři roky, nejlepší docházku vykázala Olomouc 21 (96%). Povinnost zastupitele zúčastňovat se jednání určuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, neukládá však žádnou sankci za neúčast. Slavnostní rozloučení zastupitelů pak proběhlo v slavnostním sále Klášterního Hradiska ve čtvrtek 10. října po uplynutí 1415 dnů jejich mandátu. Vedle poslanců byli přítomni předsedové místních částí, vedoucí odborů magistrátu a ředitelé organizací města. Slavnostní projev přednesl primátor Martin Tesařík (ČSSD). S odstupem jednoho roku od zapsání do seznamu UNESCO se ocitl olomoucký Sloup Nejsvětější trojice i na poštovních známkách. Čtyřbarevný ocelotisk z dílny autorů Antonína Odehnala a Václava Fajta s olomouckým námětem měl nominální hodnotu 14 korun. Jistým paradoxem je skutečnost, že známka se v Olomouci prodávala měsíc prakticky bez povšimnutí představitelů města a ani náměstek Pavel Horák (KDU-ČSL), který Olomouc zastupuje ve sdružení České dědictví UNESCO, o jejím vydání nevěděl.

Poštovní známka

Olomoucký primátor Martin Tesařík (ČSSD) rezignoval začátkem ledna na své členství v krajské majetkoprávní komisi. Jeho odstoupení vzala na vědomí rada kraje, která komisi zřídila jako svůj poradní orgán. Sociálnědemokratického člena krajského zastupitelstva v majetkoprávní komisi nahradil jeho stranický kolega a Olomoučan Svatopluk Ščudlík. Členství v komisi pro prevenci kriminality a ekonomické komisi při Radě města Olomouce (RMO) se koncem února vzdal i zástupce krajského hejtmana

Krajské zastupitelstvo

Olomouckého kraje Ivan Kosatík (ODS), Kosatík tak zůstal jen členem ZMO. Na začátku roku nastoupil do funkce vedoucího odboru životního prostředí magistrátu RNDr. Petr Loyka, CSc. Největší změny ve složení RMO nastaly ovšem až v závěru jejího funkčního období - v srpnu a září 2002. V tomto období se fakticky rozpadla olomoucká US-DEU v radniční koalici. V roce 1998 bylo za toto seskupení zvoleno celkem šest politiků, nakonec zůstal jen jeden, náměstek olomouckého primátora Miroslav Pilát. Již v polovině funkčního období opustili US zastupitelé David Hrbek a Helena Richterová, na konci období vystoupila ze strany radní Irena Kubešová, která se vzdala i zastoupení v dozorčí radě společnosti Olterm (srpen 2002). Z klubu US-DEU vystoupil i zastupitel Martin Pátek, který neuspěl ve volbě na lídra strany pro listopadové komunální volby. Za US tak v ZMO zůstal jen Petr Otepka jako nezávislý a jediný zbylý člen strany náměstek Pilát. Právě jeho postoje odcházející unionisté označili za jeden z důvodů svého rozhodnutí. V závěru funkčního období po odchodu Kubešové z postu radní zůstala RMO tedy jen desetičlenná (jedno zasedání ZMO a čtyři jednání RMO). V komunálních volbách US-DEU s lídrem Pilátem neuspěla, získala celkem 9510 hlasů (4,42%) a nedostala se do ZMO. Jmenovaní čtyři bývalí unionisté se komunálních voleb účastnili za uskupení Strana zelených a Šance pro Olomouc spolu s nezávislými (19 220 hlasů, 8,94%, čtyři zastupitelé v nové ZMO). Občanské sdružení Olomouc 21 z původní radniční koalice se rovněž účastnilo listopadových komunálních voleb, ale ve značně proměněné sestavě. Na kandidátce se objevili pouze členové Strany pro otevřenou společnost (SOS) a nazávislí. Lídrem seskupení se stal předseda spolku Trend olomouckých vozíčkářů Milan Langer. K dohodě a koperaci se sdružením Hnutí občanské sebeobrany (HOS) nakonec nedošlo. Olomouc 21 nakonec podpořilo 11 662 voličů (5,42%, jeden zastupitel). Po dobrých zkušenostech z jiných měst zavedla i Olomouc schránky důvěry. Šlo o dílčí projekt Komplexního součinnostního

Změny v RMO

Program prevence

programu prevence kriminality, na jehož realizaci se kromě města podílela také preventivní skupina Okresního ředitelství Policie ČR, MPO a Nadace Bezpečná Olomouc. Schránek bylo ve městě rozmístěno celkem devět v zelené barvě. S cílem vytvořit vhodný a bezpečný prostor pro děti předškolního věku zahájilo Statutární město Olomouc postupnou obnovu a rekonstrukci dětských hřišť a hracích ploch. Z finančních prostředků města bylo pro letošní rok k tomuto účelu vyčleněno 700 tisíc korun. Technické služby města Olomouce, a.s. již v červnu zahájily práce v parčíku při ulici Lesní na sídlišti Nové Sady a na Nové Ulici v parčíku při ulicích Hraniční a Vojanova. Následně byly provedeny úpravy v ulicích Norská, Neumannova a zřízení dětského hřiště v místě bývalého minigolfu ve Smetanových sadech. Na tiskovou konferenci s mistry Evropy jedenadvacítek, která se konala v pátek 31.května na Andrově stadionu přišel i olomoucký primátor Martin Tesařík (ČSSD). Šampionům Kobylíkovi a Rozehnalovi předal primátor dárky s vyjářením naděje na další úspěchy fotbalové juniorky olomoucké Sigmy. V průběhu roku se olomoucká radnice podílela i na oslavách význačných jubileí či životních událostí. Takové byly např. gratulace primátora Marii Pechkové, obyvatelce Domova důchodců v Olomouci-Chválkovicích při jejích stých narozeninách 1.února či blahopřání téhož současně nejstarší obyvatelce města Anně Maierové, která ve středu 2.října oslavila své 102. narozeniny. Jubilantka žije v současnosti v Olomouci v bytě své dcery v kruhu rodiny.

Tisková konference

Jubilea seniorů

V roce 2002 se uskutečnilo celkem 27 obřadů jubilejních svateb. Zlatých bylo 26 a jedna dokonce diamantová. Obřady organizoval jako v minulosti Sbor pro občanské záležitosti magistrátu města. V loňském roce se podařilo získat ve spolupráci s matrikou základní evidenci svateb. Jubilující manželské páry byly poté osloveny osobním dopisem s nabídkou uspořádání slavnostního svatebního obřadu.

Sbor pro občanské záležitosti

Po delší době se v únoru v Olomouci narodila trojčata -

Trojčata

Zuzana, Vladislava a Lenka Raclavské. Trojčata byla slavnostně uvítána na radnici v pondělí 24.června. Otec trojice děvčátek univerzitní učitel a bývalý radní za Zelenou kandidátku a později Olomouc 21 vzhledem k nové situaci odložil práci komunálního politika a v listopadových volbách nekandidoval. Jméno Raclavského se objevilo jen na kandidátce Strany zelených v parlamentních volbách. V nedávné minulosti Raclavský vystupoval jako ochránce životního prostředí ve městě a propagátor cyklostezek. Olomoucká trojčata Raclavských přivítal na radnici primátor a jeho náměstek Pilát, od Technických služeb získala popelnici plnou plenek. Třemi novými služebními vozy Škoda Fabia Combi vyjeli v novém roce 2002 strážníci olomoucké Městské policie (MPO). Pro potřeby magistrátu byly zakoupeny další dva vozy Škoda. Vozidla na leasingovou smlouvu přišla městskou pokladnu na dva miliony korun. Nákup těchto aut odsouhlasili radní koncem minulého roku. Naposled byl městský autopark omlazován v roce 2000, v současnosti mají tedy strážníci MPO k dispozici deset automobilů. Před dvěma lety radnice zakoupila pro primátora Audi 6 (za 1 milion Kč), Volkswagen Passat pro jeho náměstky a pro pracovníky magistrátu Škodu Octavia. Vybavení nového pracoviště olomouckého magistrátu pro agendu poplatků za komunální odpad přišlo radnici na 1,5 milionu korun a začalo fungovat v pondělí 4. února. Zmíněná suma byla první rozpočtovou změnou na začátku roku. Prostory domu ve Švédské ulici si radnice pronajala od akciové společnosti Severomoravská plynárenská. Jako vzpomínku na tvrdě potlačené tibetské povstání proti Číně v roce 1959 vyvěsila i letos olomoucká radnice 10. března tibetskou vlajku. Stejně tak se rozhodlo ještě dalších 113 měst ve státě, ačkoli je čínské velvyslanectví písemně vyzvalo, aby to nedělala. Dopis stejného znění dostala letos i olomoucká radnice. Mezinárodní protestní akci Vlajka pro Tibet každoročně vyhlašuje Evropský koordinační výbor se sídlem v Bruselu. Vlajku letos nevyvěsila Praha a Brno, nově se ale vlajka objevila na

MPO

Autopark města

Vlajka pro Tibet

ostravské radnici. O koupi objektu v Hynaisově ulici od akciové společnosti Dopravní stavby Holding a Dopravní stavby Olomouc radnice usilovala již od září minulého roku. Koupě se uskutečnila za částku 23,4 milionu korun. Motivem koupě objektu byla snaha umístit úředníky nově přijaté v souvislosti s reformou veřejné správy, jejichž počet je odhadován na 160. Rovněž budova Salmova paláce, kde je pracoviště radnice, je ve špatném technickém stavu s perspektivou vystěhování stavebním úřadem. Přes perspektivu nutné rekonstrukce asi za 50 až 60 milionů korun radnice považovala toto řešení za výhodné, neboť stavba zcela nového objektu magistrátu v uvažovaném prostoru bývalého autobusového nádraží byla vyčíslena na sumu asi desetkrát vyšší. V březnu zřídil olomoucký magistrát nově funkci městského webmastera, zodpovědného za chod internetových stránek města. Právě podoba těchto stránek se stala předmětem kritiky ze strany zastupitele Pavla Konečného (ODS), který zejména požadoval nutnost aktualizace webových stran a rozšíření informací o činnosti magistrátu. Nově se na internetu takto objevila usnesení Rady města Olomouce (RMO) a materiály určené jako podklady pro jednání členů ZMO. Nová podoba stránek olomoucké radnice se objevila v polovině května 2002. V otázce domény www.olomouc.cz, která byla již v minulosti obsazena a není stále volná, nenastaly žádné zásadní změny k jejímu eventuelnímu uvolnění. Proto radnice i nadále používá webovou adresu www.olomoucko.cz, dosud volná doména www.olomouc.org nebyla doporučena městu Úřadem pro veřejné informační systémy. Od čtvrtka 9.května ozdobily okna olomoucké radnice opět truhlíky s pelargoniemi. Celkem jich bylo umístěno sedmdesát, k nim přibyly i truhlíky na budově Správy nemovitostí s okny na náměstí a radničním domě zvaném Zlatý jelen. Květinová výzdoba radničních budov byla součástí slibu, který dal primátor na lednové besedě s občany, kde se řešila celková tvář a podoba olomouckého Horního náměstí. Pro řadu občanů se stala málo přijatelná známá sku-

Magistrát

Webmaster

Vzhled centra

tečnost, že se z náměstí po jeho stavební rekonstrukci prakticky vytratila živá zeleň. Vizi vybudování výtahu pro tělesně postižené v historické budově olomoucké radnice odsouhlasili v březnu zastupitelé v rámci projektu Bezbariérová Olomouc. Rada města vyčlenila za tímto účelem částku 100 tisíc korun na projektovou dokumentaci. Podle dostupných informací v této věci, které zveřejnil náměstek primátora Jan Látal (ČSSD) v září, mohlo by toto zařízení začít fungovat v roce 2003. Počet olomouckých ulic doznal během roku několika změn.Vedení města zareagovalo na žádost stavebního odboru a dalo název devíti místům, v nichž vyrostly nové domy nebo již objekty stály. Lokalita rodinných domů mezi ulicí Přichystalovou a areálem Sempry se tak stala ulicí Borůvkovou, dosud bezejmenná spojka mezi ulicemi Západní a Slovanskou v Neředíně byla radními pojmenována jako Římská, zřejmě v souvislosti s objevem římského vojenského tábora v uvedené lokalitě, adresu Úvoz potom dostala lokalita mezi ulicí Neředínskou a bývalým kravínem. Vedení města rovněž nově pojmenovalo komunikaci spojující Klostermannovu a Konrádovu ulici ve Slavoníně jako ulici Durychovu. Mezi ulicí I.P.Pavlova a Brněnskou vznikla ulice Kafkova, navazující na ulici Zolovu. Novou adresu dostala také autoopravna u cesty navazující na ulici Přemysla Oráče v Holici, která získala označení Pod Mlýnem. Na Kopečku mezi ulicemi Holubovou a Šeříkovou vznikla ulice Jasmínová. V Lošově vznikla nově ulice Ořechová a Pod Hvězdárnou a rodinné domy v Droždíně při odbočce z Dolní Úlehly byly označeny jako ulice Akátová a V Kukle. V Topolanech vznikla nová ulice pod názvem Třešňová.

Nové ulice

Na zajištění parlamentních voleb v Olomouckém kraji uvolnilo Ministerstvo financí ČR prostředky ve výši 19 milionů korun. Nejvyšší zálohu získal okres Olomouc - 5,8 milionu Kč. Volební vyúčtování bylo provedeno do 30 dnů po volbách, byly vyplaceny odměny členům a předsedům volebních komisí v částkách od 800 do 1000 korun. Do volebního klání se o poslanecké man-

Volby 2002

Tabulka 1.1: Přehled městských organizací v roce 2002

Školství
Mateřské školy
Základní školy
Školní jídelny
Příspěvkové organizace
Moravské divadlo
Moravská filharmonie
Hřbitovy města Olomouce
Správa lesů Olomouc
ZOO Olomouc - Svatý Kopeček
Veřejné mezinárodní letiště Olomouc
Akciové společnosti s městskou účastí
Dopravní podnik města Olomouce
Technické služby města Olomouce, a.s.
Středomoravská vodárenská, a.s.
Správa nemovitostí Olomouc, a.s.
Výstaviště Flora Olomouc, a.s.
Olterm & TD Olomouc, a.s.

Zdroj: www.olomoucko.cz

dáty v českém parlamentu v Olomouci zapojilo nakonec celkem 23 politických stran a seskupení, jejichž konečný výčet uvádíme v tabulce. Poměrně velký počet stran a politických seskupení přilákala poměrně malá volební kauce ve výši 15 tisíc korun spolu s nadějí na získání státních peněz po obdržení 1,5% voličských hlasů. V Olomouci si pro volební kampaň strany a koalice zamlouvaly náměstí už měsíc před volbami, první mítink byl 17.května. Samotné parlamentní volby proběhly v pátek a sobotu 14. a 15.června, v Olomouci zvítězili sociální demokraté (32,71%) před občanskými demokraty (24,73%), komunisty (15,80%) a Koalicí (14,37%). Hranici 1,5% odevzdaných hlasů ve městě dosáhli ještě nezávislí (2,77%) a zelení (3,69%). Zbývajících sedmnáct stran a seskupení tuto hranici nepřekonalo. Sociální demokraté zvítězili v Olomouci, všech okresech Olomouckého kraje a ve čtrnácti největších městech kraje. Zatímco komunisté porazili ODS v celém kraji s výjimkou olomouckého okresu, ve městě Olomouci se s 15,8% hlasů dostali až na konec žebříčku 14 sledovaných

měst Olomouckého kraje (nejvíce hlasů získala KSČM v Kojetíně - 22,9%). Okres Olomouc se stal v kraji poslední baštou ODS, kde získala o 2,5% více než KSČM, v samotné Olomouci strana „modrého ptáka“ získala o 9% více než komunisté. I když v hanácké metropoli ODS oproti krajským volbám 2000 o necelá tři procenta posílila (na 24,73%), ve srovnání s předešlými poslaneckými volbami ztratila - v relaci s rokem 1998 o více než pět procent a oproti roku 1996 téměř o osm procent. Propad Koalice je vysvětlitelný jejím lednovým rozpadem (tehdy Čtyřkoalice) a nevýraznými osobnostmi v jejím čele. Volby rovněž potvrdily vzrůst síly nezávislých kandidátů (SNK) a ekologicky orientovaných voličů, kteří volili zelenou kandidátku. Preferenční hlasy voličů napomohly ještě Tomáši Kvapilovi (Koalice, KDU-ČSL) k prvnímu místu na koaliční kandidátce, kam se za stejnou stranu dostal ještě lídr Ivo Vykydal. Pozici poslaneckého mandátu udržel ještě místopředseda ODS Olomoučan Ivan Langer a ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD), rovněž Olomoučan. Primátor Olomouce Martin Tesařík (ČSSD) na 12. místě kandidátky své strany získal 3238 preferenčních hlasů. Olomoučtí sociální demokraté se začali scházet ve svém domě na Školní ulici v sobotu kolem čtvrté hodiny odpoledne. Postupně dorazily asi dvě desítky skalních členů strany včetně primátora Martina Tesaříka a přednosty Okresního úřadu v Olomouci Romana Váni. Volební vítězství přítomní oslavili přípitkem šampaňským a spokojeností nad tím, že budou moci pokračovat v cestě zahájené před čtyřmi lety. Celkem obsadili sociální demokraté v parlamentě 70 křesel a dostali podporu 30,2% hlasů oprávněných voličů republiky. Poslanci za ČSSD se v kraji stali Pavel Dostál, Miloslav Vlček, Miroslav Kapoun a Pavel Honig. Na štábu ODS se během voleb vystřídala asi třicítka členů strany, lídr Ivan Langer volební klání sledoval v pražském centru. Občanští demokraté měli nakonec jen jeden důvod k přípitku pěnivým šampaňským - získali nového poslance Petra Krilla, dvojku krajské kandidátky a šumperského starostu.

Krill doplnil v Poslanecké sněmovně dvojici Olomoučanů Ivana Langera a Kateřinu Dostálovou. Právě posledně jmenovaná staronová poslankyně za ODS nasazená na krajské kandidátce jako číslo tři hledala za volebním úspěchem KSČM chyby současné sociálně demokratické vlády, která nenaplnila levicová očekávání voličstva, které proto dalo své hlasy komunistům. Celkem získala ODS v Poslanecké sněmovně 58 mandátů, což byla ztráta pěti poslanců proti stávajícímu stavu. V republice volilo ODS 24,47% lidí a Klausova strana zvítězila jen v Praze a Libereckém kraji. O největší překvapení se postarala KSČM, která si jako jediná celostátně polepšila s 18,51% hlasů. V sněmovně získala 41 mandátů, tedy o 17 více než v roce 1998. Olomoucký lídr KSČM Alexander Černý netajil radost z volebního úspěchu své strany a naznačil, že se bude plně věnovat práci v parlamentu, do něhož se nově dostal. Černý byl ovšem zvolen i do Zastupitelstva města Olomouce a krajského zastupitelstva. Za KSČM se do Poslanecké sněmovny za Olomoucký kraj dostali Alexander Černý, Miroslava Vlčková a Ladislav Mlčák. Politikové Koalice se sešli v sobotu odpoledne v Galerii Podkova a jejich nálada klesala úměrně volebnímu propadu jejich stran. Špatný výsledek byl vysvětlován rozpadem velké Čtyřkoalice, což potvrdil i místopředseda KDU-ČSL Olomouckého kraje viceprimátor Olomouce Pavel Horák. Poslanci za Koalici se z kraje stali Tomáš Kvapil a místostarosta Šumperka Ivo Vykydal.

Senátní volby

Ve volebním obvodu číslo 66 - Olomouc - venkov se konaly v říjnu doplňovací volby do Senátu, při nichž se o hlasy voličů ucházelo sedm politických reprezentantů. ČSSD postavila svého staronového senátora Karla Korytáře, ODS ředitele nemocnice ve Šternberku Vítězslava Vavrouška, unionisté zástupce krajského hejtmana Vladimíra Válka, komunisté ředitele mohelnické vodárny Zdeňka Švece. Vedle subjektů zastoupených v Poslanecké sněmovně se senátních voleb Olomouc - venkov zúčastnila Strana pro otevřenou společnost s vysokoškolským pedagogem Pavlem

Tabulka 1.2: Strany kandidující do PS PČR v kraji

Akce za zrušení Senátu a proti vytunelování důchodových fondů	AZSD
Cesta změny	CZ
Česká pravice	ČP
Česká strana národně sociální	ČSNS
Česká strana sociálně demokratická	ČSSD
Demokratická liga	DL
Humanistická aliance	HA
Koalice	US-DEU,KDU-ČSL
Komunistická strana Čech a Moravy	KSČM
Moravská demokratická strana	MDS
Naděje	N
Národně demokratická strana	NDS
Občanská demokratická aliance	ODA
Občanská demokratická strana	ODS
Pravý Blok	PB
Republikáni	REP
Republikáni Miroslava Sládka	RMS
Sdružení nezávislých	SNK
Strana venkova - spojené občanské síly	SV-SOS
Strana za životní jistoty	SŽJ
Strana zdravého rozumu	SZR
Strana zelených	SZ
Volba pro budoucnost	VPB

Zdroj: MFD 10.4.02

Tabulka 1.3: Výsledky voleb do PS PČR v Olomouckém kraji (v %)

Strana	Volby 2002
ČSSD	31,92
KSČM	21,02
ODS	20,34
Koalice (KDU-ČSL+ US)	13,94
Sdružení nezávislých	3,17
Strana zelených	2,56
Ostatní strany	7,05
Volební účast	58,88

Zdroj: ČSÚ na www.volby.cz

Nováčkem, hnutí Nezávislých s ředitelem olomoucké Fakultní nemocnice Václavem Rýznarem a koalice stran Akce za zrušení Senátu a proti vytunelování důchodových fondů se Sebeobranou voličů s ženou v domácnosti Jaroslavou Drkulovou. První kolo

Tabulka 1.4: Srovnání voleb v Olomouckém kraji

Strana	Sněmovní volby 2002		Rozdíl proti ČR	Krajské volby 2000		Sněmovní volby v kraji 1998	
	%	hlasů	%	%	hlasů	%	hlasů
ČSSD	31,92	95 370	+ 1,72	16,34	27 399	36,65	136 794
KSČM	21,02	62 804	+ 2,51	21,51	36 051	12,10	45 152
ODS	20,34	60 791	-4,13	18,99	31 828	22,31	83 279
Koalice	13,94	41 675	-0,33	24,20	40 566	16,86	61 697
Nezávislí	3,17	9 489	+0,39	9,37	15 707	1,19	4 352
SZ	2,56	7 654	+0,20	2,58	4 324	1,33	4 867
Ostatní	7,05	20 980	-0,69	7,02	11 665	-	-
Volební účast	58,88	-	+0,88	34,19	-	75,23	-
Hlasů celkem	-	298 763	-	-	167 639	-	-

Zdroj: ČSÚ na www.volby.cz

těchto voleb proběhlo v pátek a sobotu 25. a 26.října. Výsledek voleb byl nakonec velmi těsný a ziskem 50,26% hlasů (16 401 voličů) vyhrál Vítězslav Vavroušek (ODS) nad Karlem Korytářem (ČSSD), který obdržel jen o 173 voličských hlasů méně - 49,73%, 16 228 hlasů. Po svém zvolení se Vavroušek vyjádřil, že bude podporovat přímou volbu prezidenta, ale je proti účelovým změnám ústavy. Celkový obraz senátních voleb předkládá tabulka 1.6.

Komunální volby

Už na svém pondělním zasedání 27.května rozhodli olomoučtí zastupitelé o tom, že město bude na komunální volby rozděleno na pět volebních obvodů. Stalo se tak na návrh RMO na mimořádném zasedání dne 13. května. Ve volebním roce 1998 bylo volebních obvodů šest. Na každého zastupitele tak připadalo v průměru 1846 voličů a v jednom obvodu bylo voleno devět zastupitelů. Proti dělení města na více volebních částí vystoupil poslanec Tomáš Kvapil (KDU-ČSL), s jedním volebním obvodem souhlasila i poslankyně za ODS Kateřina Dostálová. Strany Koalice nepostavily ve městě jednotnou kandidátku, lídrem unionistů se stal náměstek Miroslav Pilát, lídrem lidovecké části náměstek Pavel Horák. Do čela kandidátky ČSSD se dostal stávající primátor

Tabulka 1.5: Výsledky poslaneckých voleb 2002 v městě Olomouc a okresu Olomouc (v %)

politická strana	město Olomouc	okres Olomouc
ČSSD	32,71	31,77
KSČM	15,80	19,24
ODS	24,73	21,68
Koalice	14,37	13,94
Nezávislí	2,77	3,48
SZ	3,69	3,11
RMS	0,83	0,86
SŽJ	0,61	0,77
MDS	0,25	0,47
Naděje	0,86	0,78
SV-SOS	0,14	0,46
ČSNS	0,86	0,73
PB	0,58	0,57
AZSD	0,24	0,35
ODA	0,43	0,47
VPB	0,31	0,32
CZ	0,14	0,14
SZR	0,09	0,13
HA	0,16	0,18
REP	0,13	0,14
NDS	0,08	0,15
DL	0,03	0,04
ČP	0,10	0,08

Zdroj: ČSÚ na www.volby.cz

Tabulka 1.6: Výsledky senátních voleb 2002

Kandidáti	1. volební kolo		2. volební kolo	
Vítězslav Vavroušek (ODS)	5 862	26,53%	16 401	50,26%
Karel Korytář (ČSSD)	5 491	24,85%	16 228	49,73%

Zdroj: MFD 3.11.02

Martin Tesařík, jedničky v jednotlivých obvodech byli Jaroslav Vomáčka, Michael Fischer, Miroslav Petřík a Jaroslav Czmero. Strana ODS postavila do jednotlivých obvodů Martina Novotného, Jiřího Martináka, Vladimíra Pokorného, Martu Vláčilovou a Ivana Kosatíka. V srpnu byla zveřejněna i jména kandidátů se-

skupení Strany zelených a Občanského sdružení Šance, což byli stávající radní Pavel Andrš, bývalá členka US Irena Kubešová, Eliška Sovová, Bořivoj Šarapatka a Roman Gabriel, bývalý zastupitel za ODS. Na osvědčené tváře vsadila i opoziční KSČM - všech šest jejích stávajících zastupitelů znovu kandidovalo jako jedničky jednotlivých obvodů, sedmý Přemysl Skalka jako dvojka ve třetím obvodu. V novém složení šlo do komunálních voleb sdružení Olomouc 21, které bylo členem radniční stávající koalice. Před čtyřmi lety zde figurovala Strana zelených, Strana pro otevřenou společnost a nezávislí. Nově se již Zelení v seskupení neobjevili a jeho lídrem se stal předseda spolku Trend vozíčkářů Milan Langer. Strana Naděje s Hnutím občanské sebeobrany vytvořily před volbami blok NadHos. Na konci září byla tedy celková bilance taková, že o pětačtyřicet míst v olomouckém zastupitelstvu usilovalo téměř desetinásobné množství osobností (431). Nabídka politických stran a seskupení se dostala na počet dvanáct, z nichž komunisté, sociální demokraté, lidovci, unionisté, Nezávislí, NadHos, Strana zelených, Šance a Olomouc 21 kandidovali ve všech pěti obvodech. Celkovou situaci před olomouckými komunálními volbami ukazuje přiložená tabulka. Jednotlivé volební obvody byly sestaveny takto:

Tabulka 1.7: Volební obvody

Obvod I	centrum města ohraničené ulicemi Velkomoravská, Foerstrova, Dobrovského a 17. listopadu
Obvod II	Neředín, Nová ulice a Topolany
Obvod III	Povel, Nové sady, Slavonín, Nemilany a Nedvězí
Obvod IV	Hodolany, Holice, Nový Svět a Bělidla
Obvod V	Řepčín, Hejčín, Černovír, Chomoutov, Lazce, Hradisko, Pavlovičky, Chválkovice, Týneček, Droždín, Svatý Kopeček Radíkov a Lošov

Zdroj: MMO - registrační úřad

Vlastní volební akt proběhl v pátek a sobotu 1.a 2.listopadu 2002, přičemž statisticky bylo zapsáno ve městě 83 259 oprávně-

Tabulka 1.8: Volební čísla stran v obvodech Olomouce

Volební strana	I	II	III	IV	V
Česká strana sociálně demokratická	8	4	9	3	4
Občanská demokratická strana	2	5	1	1	10
Křesťanská a demokratická unie - ČSL	10	2	4	8	11
Unie svobody - DEU	11	11	5	9	5
Komunistická strana Čech a Moravy	1	10	3	10	6
Olomouc 21 (SOS a nezávislí)	3	7	8	11	1
Strana zelených a Šance pro Olomouc	5	1	6	5	8
Naděje a Hnutí občanské sebeobrany (NadHos)	4	6	7	2	2
Hnutí Nezávislí	6	3	2	7	3
Strana venkova - Spojené občanské síly	9	9	-	4	-
Blok pro občany (RMS + SŽJ)	7	8	10	6	9
Národní sjednocení	-	-	-	-	7

Zdroj: MMO - registrační úřad

ných voličů. Bylo vydáno celkem 25 017 volebních obálek, volební účast na volbách byla 30,05 % a odevzdaných obálek bylo 24 992. Celkový počet platných odevzdaných hlasů byl 215 018. Výsledky voleb do ZMO ukazuje následný přehled:

Tabulka 1.9: Výsledky voleb do ZMO

strana	hlasů	%	mandátů
1. Česká strana sociálně demokratická	49 860	23,19	12
2. Občanská demokratická strana	49 839	23,18	13
3. Komunistická strana Čech a Moravy	31 997	14,87	10
4. Křesťanská a demokratická unie- ČSL	21 548	10,02	4
5. Zelení - Šance	19 220	8,94	4
6. Nezávislí	12 787	5,95	1
7. Olomouc 21	11 662	5,42	1
8. Unie svobody - Demokratická unie	9 510	4,42	-
9. NadHos	7 630	3,55	-
10. Koalice RMS - SŽJ	640	0,30	-
11. Strana venkova - Spojené občanské síly	317	0,15	-
12. Národní sjednocení	28	0,01	-

Nově zvolení zastupitelé v počtu 45 v pěti volebních obvodech pak byli: ZMO 2002

ČSSD: Jaroslav Vomáčka, Yvona Kubjátová, Martin Tesařík, Zdeněk Ptačovský,

Jan Látal, Jana Schwarzová, Michael Fischer, Václav Hušek, Miroslav Petřík, Jan Dlouhý, Jaromír Czmero, Svatopluk Ščudlík,

ODS: Martin Novotný, Regina Vrbová, Aleš Skřivánek, Jiří Martinák, Marcela Hanáková, Vladimír Pokorný, Oldřich Šputa, Marta Vláčilová, Martin Major, Jan Gottwald, Ivan Kosatík, Marek Lach, Igor Tozzi,

KSČM: Miroslav Marek, Antonín Kropáček, Alexander Černý, Petr Michálek, Jaroslava Cardová, Přemysl Skalka, Jiří Tesařík, Alois Večeřa, Miroslav Skácel, Stanislav Jeřábek,

KDU-ČSL: Jan Dostál, Petr Konečný, Petr Procházka, Ladislav Šnevajs,

Zelení/Šance: Milan Obenaus, Pavel Andrš, Eliška Sovová, Bořivoj Šarapatka,

Nezávislí: Jindřich Schulz,

Olomouc 21: Zdeněk Králík

Olomoučtí unionisté v komunálních volbách totálně propadli a na radnici se nedostal jediný jejich kandidát. Přitom postavili i kandidáta na post primátora v osobě náměstka Miroslava Piláta. Šéf olomoucké US-DEU Bohuslav Coufal mediálně připisoval neúspěch strany ve volbách odrazem celostátního vývoje preferencí a rovněž i rozkolu a odchodu členů strany z poslaneckého klubu v bývalém zastupitelstvu. Lidé v Olomouci dali také šanci malým stranám a posílili rovněž komunisté. Voliči vybrali i staronového primátora města v osobě Martina Tesaříka (ČSSD). Ze čtyř kandidátů na toto místo získal nejvyšší počet preferenčních hlasů. ODS před volbami svého kandidáta na post primátora neuvedla, ale den po volbách Ivan Kosatík (ODS) připustil, že takovýto kandidát existoval. Posílilo rovněž i zastoupení žen v olomouckém zastupitelstvu. V minulých komunálních vobách uspělo celkem pět žen, v novém zastupitelském sboru se jich objevilo sedm. Tři z nich za ODS, dvě za ČSSD a po jedné za KSČM a Zelené/Šance. V úterý 5. listopadu byla koalici, kdy se dohodli zástupci sociálních demokratů, občanských demokratů a nakonec i lidovců, že budou řídit město v letech 2002 až 2006. V této prvotní smlouvě chyběla ještě jména tří primátorových náměstků (dva za ČSSD a jeden za ODS) a jednoho uvolněného člena Rady

Koaliční dohoda

města Olomouce (RMO). Počet členů RMO byl ponechán na jedenácti, z toho šest bylo uvolněných a pět neuvolněných. Část městské organizace KDU-ČSL, včetně tří ze čtyř nových lidoveckých zastupitelů, však dohodu zpochybnila tím, že podle jejich názoru došlo podepsáním dohody s ČSSD a ODS k porušení stanov KDU-ČSL (podmínkou byl podle nich souhlas městského výboru strany v podobě usnesení). Diametrálně odlišný názor na věc ovšem zaujala předsedkyně městské organizace KDU-ČSL Marie Horáková, která přechod lidovců do opozice označila za nevýhodný a dohodu za KDU-ČSL podepsala. Po třech dnech od rámcové dohody byla vyřešena otázka zbývajících členů RMO a celkový stav se tedy jevil takto:

primátor města Olomouce - Martin Tesařík (ČSSD)
1.náměstek primátora - Vladimír Pokorný (ODS)
náměstek primátora - Jaromír Czmero (ČSSD)
náměstek primátora - Miroslav Petřík (ČSSD)
náměstek primátora - Martin Novotný (ODS)
uvolněný člen RMO - Marcela Hanáková (ODS)
neuvolněný člen RMO - Jaroslav Vomáčka (ČSSD)
neuvolněný člen RMO - Svatopluk Ščudlík (ČSSD)
neuvolněný člen RMO - Marta Vláčilová (ODS)
neuvolněný člen RMO - Ivan Kosatík (ODS)
neuvolněný člen RMO - Petr Konečný (KDU-ČSL)

První zasedání ZMO

První zasedání ZMO v novém roce 2002 se konalo v pátek 1. března. Zastupitelé schválili vypořádání se státním rozpočtem na rok 2001 a vydali souhlas s celoročním hospodařením města v tomto roce. Vzali na vědomí důvodovou zprávu týkající se projektu Bezbariérová Olomouc. Dále byl schválen projekt čerpání finančních prostředků z Fondu hospodářského rozvoje a Fondu bytové výstavby. Také druhé zasedání ZMO ve čtvrtek 11.dubna bylo především věnováno financím města. Byl schválen rozpočet

města na rok 2002 jako vyrovnaný, příjmy a výdaje příspěvkových organizací a účelových fondů. V oblasti bytové problematiky se nedospělo ke konečnému konsensu a byl ustaven výbor pro řešení koncepce bytové politiky, zejména prodeje městských bytů. Byly schváleny podmínky pro kapitálový vstup investorů do průmyslové zóny Šlechtitelů a projekt regenerace panelového sídliště Úzké díly (Mačkalov). Již popáté rozhodli zastupitelé o udělení Cen města Olomouce, které byly přiznány celkem sedmi osobnostem. Květnové zasedání ZMO (pondělí 27.května) mělo dva hlavní výstupy - vytvoření pěti volebních obvodů pro listopadové komunální volby a utvoření pracovní skupiny ze zástupců poslaneckých klubů pro jednání s investorem ve věci úpravy záměru výstavby Paláce Morava v prostoru městské tržnice. Na předposledním jednání ZMO ve čtvrtek 27.června byl schválen Požární řád Statutárního města Olomouce, uzavřena deklarace o spolupráci s městem Pécs v Maďarsku, rekonstrukce Návsi Svobody v Holici a náměstek primátora Jaromír Czmero (ČSSD) byl zmocněn k jednání o ukončení smluvních vztahů s firmou D.A.E. ve věci paláce Morava. Poslední zasedání stávajícího ZMO se konalo ve čtvrtek 26.září. Zastupitelé uložili RMO předkládat jednotlivé rozpočtové změny přesahující částku 5 milionů korun, schválili zprávu o projektu Analýza zdravotních a enviromentálních rizik v Olomouci a členství města Olomouce v Evropské asociaci historických města a regionů. V závěru kalendářního roku došlo v městském zastupitelstvu k volbě dalšího náměstka olomouckého primátora. Stala se jím od 21. prosince 2002 dosavadní uvolněná radní za ODS Marcela Hanáková. Nová náměstkyně primátora byla určena k zastupování města v bytových záležitostech. Tajemník magistrátu Jan Večeř zdůvodnil volbu další náměstkyně právními aspekty jejích kompetencí. Na jednání ZMO bylo rovněž odhlasováno zvýšení finančních odměn pro zastupitele, neuvolněné radní, předsedy komisí rady města a výborů zastupitelstva. Podle nového sazebníku odměn budou neuvolnění radní, šéfové

Náměstkyně primátora

Odměny

komisí a výborů dostávat od Nového roku místo 3320 Kč 3600 Kč měsíčně, zastupitelům se zvedne odměna z 1100 Kč na 1210 Kč měsíčně. Bývalý olomoucký náměstek primátora Miroslav Pilát (US-DEU), který neuspěl v listopadových komunálních volbách, byl v prosinci jmenován šéfem odboru sociálních služeb a zdravotnictví olomouckého magistrátu. Tuto funkci Pilát zastával od roku 1995 do roku 1998, kdy se stal náměstkem primátora.

Olomoucký kraj

Krajský úřad v Olomouci rozšířil řady svých úředníků poti odhadům ministerstva vnitra na dvojnásobek. Z předpokládaného výchozího počtu 180 zaměstnanců se v roce 2002 dosáhlo čísla 245 a ze zrušených okresních úřadů od začátku nového roku dalších 160. Vzhledem k této situaci nastal pro kraj problém s jejich umístěním a bylo nutné ho řešit získáním dalších administrativních budov ve městě. Stavbu samotného sídla kraje v objektu železniční polikliniky začal v polovině března šetřit Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ). Modernizace budovy probíhala s posunem termínů dokončení a došlo i ke zvýšení původních nákladů přibližně o padesát milionů korun. Původně nabízené objekty Sigmie, Dopravních staveb a Tesca byly odmítnuty, zamítnuta byla i varianta stavby nové budovy kraje v areálu bývalých kasáren 9. května vzhledem k tomu, že majitelem těchto pozemků je město a to je nechtělo pro kraj uvolnit. Při kontrole se např. zjistilo, že okres nezajistil spolufinancování fasády na budově ze strany železniční polikliniky, stavbu včas nezaregistroval, dodatky ke stavebním smlouvám dělal bez písemného souhlasu ministerstva financí. V srpnu bylo rozhodnuto, že krajský úřad bude po své početné úředníky používat i budovu sousedního Tesca v době příštích pěti let s ročním pronájmem za devět milionů korun. V říjnu byla budova Krajského úřadu Olomouc převedena do evidence katastrálního úřadu a od tohoto data patří objekt kraji. Úředníci krajského úřadu začali v budově pracovat už v listopadu r. 2001. V téže době posákly na veřejnost informace o jednání kraje s představenstvem firmy Sigma Group, která původně dala

kraji nabídku své sousední budov (hotel Sigmia), ale jednání byla neúspěšná pro finanční problémy. Koncem listopadu ovšem Úřad pro ochranu hospodářské soutěže možnost tohoto pronájmu zrušil. Ve středu 5.června se před budovou kraje objevil zástup vládních limuzín, které přivezly členy kabinetu na výjezdní jednání do Olomouce. Vláda byla přivítána primátorem města a krojované Hanačky nabídly ministrům tvarohové koláčky. Slavnostní vládní oběd pak proběhl v hotelu Flora. Z výstupu jednání vlády v Olomouci vyplynulo zamítnutí poloviny šestnáctimilionové dotace na platy učitelů v kraji, zamítnutí dotace na školu pro slabozraké a zamítnutí dotace na dostavbu areálu nemocnice v Prostějově. Týden po jednání vlády se slavnostně otevíral přednádražní prostor a rakety při ohňostroji poškodily výškovou budovu Tesca v těsném sousedství krajského úřadu. Vyšetřování policie ukázalo na nešťastnou náhodu se čtvrtmilionovou škodou. Po administrativních peripetiích spojených se zánikem okresních úřadů postupně vzrostl i počet úředníků kraje, z původních odhadovaných dvou stovek na 245, v roce 2003 se toto číslo zvýší až ke čtyřem stovkám. Samotné sídlo Olomouckého kraje má ovšem kapacitu jen pro 145 úředníků. Po zamítnutí nájmu v budově Tesca se úředníci kraje stěhovali do AB centra na Třídě Kosmonautů, takže na konci roku byla situace vyřešena takto:

Vláda v Olomouci

sídlo kraje, Jeremenkova 8 vedení kraje, kanceláře krajských zastupitelů, sekretariát hejtmana a ředitele, odbor sociálních věcí, odbor majetkoprávní, odbor právní a legislativní, odbor informatiky, odbor ekonomický, odbor strategického rozvoje kraje, odbor kultury a památkové péče

AB centrum, Třída Kosmonautů odbor zdravotnictví, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor životního prostředí a zemědělství, odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Kapitola 2

Rozpočet města
Financování
Dotace

Rozpočet 2002

Dne 13. prosince 2001 schválilo zastupitelstvo upravený návrh rozpočtu Statutárního města Olomouce na rok 2002 ve výši 1 574 543 000 Kč v příjmové i výdajové složce. Ve srovnání s rokem minulým došlo k mírnému navýšení (rozpočet schválený k 1.lednu 2001 byl schválen ve výši 1 452 584 000 Kč). Pro srování můžeme uvést výši rozpočtu z doby před třemi roky, kdy byl zhruba o pětinu nižší (1 204 945 000 Kč). Rozpočet byl navržen jako vyrovnaný, zastupitelé schválili opětovně přenesení pravomocí ZMO na Radu města Olomouce schvalovat rozpočtové změny roku 2002 a přijetí úvěru od Komerční banky ve výši 30 milionů korun v roce 2002. Celková zadluženost města na začátku roku potom činila částku 480 479 608 Kč. Největší položku městského dluhu přitom činí bankovní úvěr od České spořitelny a Komerční banky v celkové výši 266 milionů korun a návratná finanční výpomoc od ministerstva financí ČR na výstavbu čistírny odpadních vod a financování kanalizačního systému ve výši 109,9 milionu Kč. Hospodaření olomoucké radnice skončilo přebytkem ve výši pětadvaceti milionů korun, přičemž původní odhady byly pouze na částku přibližně pětkrát měnší. Poprvé v historii poskytování půjček z fondu rozvoje bydlení (od roku 1994) převýšila nabídka poptávku a radnici zbyly peníze ve výši přibližně devět milionů korun. Město od uvedeného roku půjčilo občanům v deseti kolech zhruba 180 milionů korun, dalších 61 milionů bylo půjčeno z povodňového fondu bydlení. Doba splatnosti půjčky je osm let s ročním úročením částky ve výši 5%. V dosavadní praxi řešení rozpočtových změn chtěl provést změnu opoziční zastupitel Radim Králík (ODS) tak, že navrhoval hranici 50 milionů korun, ale jeho návrh hlasováním nakonec nepošel. V loňském roce rozhodovala Rada města Olomouce (RMO) nakonec o rozpočtových změnách v celkové výši 300 milionů korun. Uvedenou praxi obhajovala vládnoucí koalice na radnici především argumentací o větší operativnosti RMO, která se schází jednou za dva týdny. V Prostějově mohou rozhodovat radní o částce do 3 milionů, v Šumperku

Půjčky občanům

Rozpočtové změny

do 1 milionu, naopak ve městech jako Přerov, Šternberk, Jeseník či Litovel jsou změny výhradně v kompetenci zastupitelů. Změnu v uvedené praxi přineslo až zasedání ZMO dne 26.září 2002, o níž bude pojednáno výše. Celkovou finanční situaci města Olomouce vyjádřila auditorská zpráva účetní uzávěrky vypracovaná firmou Fina Audit s.r.o., která vyzněla jako kompatibilní se se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění „výroku bez výhrad". Audit města byl zveřejněn dne 25.února 2002. Od roku 1997 provádí finanční rating města Olomouce agentura Standard Poors, která vynesla výrok úvěrového ratingu A-/stabilní/ A-2. Ocenění portfolia statutárního města Olomouce k 1.lednu 2002 je zřejmé z následující tabulky :

Audit města

Tabulka 2.1: Ocenění portfolia statutárního města Olomouce k 1.lednu 2002

	Množství	Tržní hodnota v Kč
Akcie domácí		
1.IF ivnobanka	2019	1 330 521
AAF- Czech republic bond fund	25011,69	2 527 931,51
AAF Interest Growth funds CZK	37046,36	3 731 309,38
Český Telecom	1695	614 437,50
ČEZ	7497	581 317,38
IF Bohatství	397	520 070
P.I.F.	700	661 570
Rentiérský IF 1. IN	66	67 320
Zlatý IF Kvanto	3206	1 410 640
Dílčí součet	77 638,05	11 445 116,77
Zahraniční akcie		
AAF-Europe equity fund	713,33	2 826 443,15
AAF-Japan equity fund	185,98	236 964,79
AAF-North America equity fund	317,55	1 323 078,96
Dílčí součet akcií domácích a zahraničních	78 854,91	15 831 603,67
Depozita		
Bankovní účet v ABN AMRO Bank		2 299 682,72
Bankovní účet v ABN AMRO Bank		1 219 561,31(USD)
ČSOB		340 860,95
ČSOB		4 470,01 (USD)
Klientský účet		162 750
Dílčí součet		4 027 324,99
Portfolio města Olomouce celkem		19 858 928,67

Už v lednu vypsal magistrát první dvě výběrová řízení na po-

skytnutí dotací z rozpočtu města. Šanci získat peníze tak dostala občanská sdružení, ziskové i neziskové organizace a fyzické osoby, které provozují veřejně prospěšnou činnost v oblasti využití volného času dětí a mládeže, sportu a tělovýchovy a v oblasti tvorby a ochrany životního prostředí. Také ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) zveřejnilo v polovině února 2002 rozdělení financí na neinvestiční akce nestátním a neziskovým objektům, mezi asi dvěma sty žadateli byla i řada organizací z Olomouce. Z hlediska výše dotace bylo nejúspěšnější Dětské centrum 1990 v Olomouci (DC 90), rozčarování naopak vládlo v olomouckém P - centru (centrum prevence drogových závislostí), kde byl příspěvek menší o 0,2 milionu Kč. O finanční dotaci žádala např. i Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO) v souvislosti s provozem budoucího hospice na Svatém Kopečku. Bez finanční dotace státu se ale nakonec musely obejít olomoucké Děti života. Jejich projekt ekosociální farmy v Olomouci-Neředíně. MPSV letos rozdělovalo mezi nestátní subjekty celkem 878 milionů korun a přehled výsledků finanční dotace na Olomoucku předkládáme v tabulce 2.2.

Státní dotace

Tabulka 2.2: Rozdělení dotací MPSV v Olomouci na rok 2002 (Kč)

Předkládající subjekt/projekt	Předložený rozpočet	Skutečná dotace
Dětské centrum 1990 Olomouc	9 900 000	5 049 000
Dům pro matky s dětmi v tísni	2 084 000	890 600
Fond ohrožených dětí Olomouc	1 506 900	867 200
SČK Hospic na Sv. Kopečku	2 235 136	788 700
Tyflocentrum Olomouc	1 474 420	673 600
Sdružení Podané ruce Walhalla	2 816 049	479 500
Děti života Olomouc-Neředín	3 622 600	0
Celkem skutečných dotací		8 748 600

Zdroj: MPSV ČR

Ze státního rozpočtu na rok 2002 byla Olomouckému kraji přidělena dotace ve výši 310 milionů korun, přičemž pět položek

směřovalo přímo na akce ve městě Olomouci. Informace o výši dotací poskytl poslanec Miloslav Vlček (ČSSD), člen rozpočtového výboru PS PČR v polovině února 2002. Jako nejvyšší vyšla státní dotace pro rekonstrukci katedrály sv. Václava s celkovou částkou 28 milionů korun. Celkový pohled na dotace podává opět přiložená tabulka :

Tabulka 2.3: Přehled dotací

Název akce	Státní dotace (mil. Kč)
Katedrála sv. Václava, rekonstrukce	28
Rozšíření a modernizace učeben UP Olomouc	10
ÚSZS Aksamitova 8, rekonstrukce	8
Sportovní areál Olomouc-Lazce	5
Sportovní areál Olomouc-Holice	5
Celkem	56

V prvním čtvrtletí roku se radnici podařilo získat na dotacích od státu a zemí Evropské unie částku 389 milionů korun, což daleko převýšilo loňských 12 milionů z týchž zdrojů. Hlavním zahraničním zdrojem byl přitom fond ISPA z Evropské unie, který představoval částku 300 milionů Kč. Tyto finance město nasměrovalo na opravu a výstavbu své kanalizační sítě, která je místy ve špatném technickém stavu a v okrajových částech města mnohde chybí. Ze státních zdrojů bylo využito zhruba 24 milionů korun na rekultivaci městské skládky v obci Grygov a výstavbu bytů v ulici Balbínově městské části Olomouc-Hejčín.

Fond ISPA

Zaplaveným Českým Budějovicím poskytlo město Olomouc oplátkou za jejich pomoc v roce 1997 částku 3 milionů korun. Rozhodli o tom radní na svém mimořádném zasedání 3.srpna. Kromě toho poskytla Olomouc Jihočechům ještě 100 tisíc pro jejich Charitu na nákup potravin a dalšími 200 tisíci korunami byla vybavena MPO, jejíž strážníci putovali do zaplavené jihočeské metropole jako výpomoc.

Závěrem našeho pohledu na vývoj finančního hospodaření města uvádíme přehled projektů zařazených do Komplexního součinnostních programu (KSP) na rok 2002 „Naše město“.

„Naše město“

Tabulka 2.4: Projekty KSP 2002 a jejich financování (v tis. Kč)

Číslo projektu	Název projektu	Realizátor	Celkové náklady	Podíl města
1	Bezpečný stadion	Sigma a.s.	650	175
2	Mobilní hřiště	MPO	335	175
3	Prevence kriminality v médiích	ZZIP Communication, s.r.o. Olomouc	100	50
4	Ohrožená mládež	o.s. Caduceus	2 623,2	364
5	Středisko prevence	o.s. P - centrum	965	190
6	Centrum Khamoro	Charita Olomouc	184,2	41
7	Peer - prevence	Pedagogicko-psychologická poradna	300	40
8	Policie pro občana	MPO	125	100
9	Romské děti a mládež	Společnost Romů	90	45
10	Bílý kruh bezpečí - vzdělávání poradců BKB	BKB	20	20
11	Marketingová komunikace	Obligatorní	1,5	0
12	Branný závod o pohár primátora	MPO	60	60
13	Dětský den	MPO	30	30
Celkem			5 483,9	1 290

Pozn.: Projekty č. 1,2,3 a 10 jsou nové projekty, č. 4 - 9 jsou projekty pokračující, na projektech č. 1,2,3 a 8 se podílí Nadace Bezpečná Olomouc.

Vypořádání rozpočtu

Schválení finančního vypořádání se státním rozpočtem za rok 2001 a souhlas s celoročním hospodařením města za toto období provedli zastupitelé dne 1.března 2002, schválili rovněž čerpání dotací z Fondu hospodářského rozvoje a Fondu bytové výstavby. Vyrovnaný rozpočet na rok 2002 byl zastupiteli odsouhlasen na dalším zasedání dne 11.dubna, byla stanovena i finanční pravidla pro vstup investorů do průmyslové zóny Šlechtitelů. Rada města Olomouce jednala o finančních otázkách a rozpočtu na rok 2003 dne 6.srpna, dne 10.září vzala na vědomí průběžnou zprávu o plnění rozpočtu města v roce 2002. Na zasedání stávajícího ZMO

dne 26.září 2002 bylo rozhodnuto uložit Radě města Olomouce předkládat ZMO jednotlivé rozpočtové změny přesahující výši 5 milionů korun kromě přijatých účelových dotací a příspěvků.

Komplexní pohled na směřování peněžních toků v organizmu města přinášíme na připojeném rozpočtu města Olomouce na rok 2002.

Rozpočtové provizórium

První tři měsíce roku 2003 bude město Olomouc hospodařit podle rozpočtového provizória, na čemž se dohodla nová radniční koalice po komunálních listopadových volbách. V uplynulých třech letech měla Olomouc vždy rozpočet pro příští rok schválen už 31. prosincem. Podle nového náměstka Martina Novotného (ODS) byl jedním z důvodů tohoto stavu neexistující plán městských investic pro příští čtyři roky. Uvedený záměr totiž bude součástí programového prohlášení, které má nová radnice vytvořit do března 2003.

Kapitola 3

Ekonomika města

Průmysl
Obchod
Služby

Hospodářská situace

Olomouc se svými více než sto tisíci obvateli patří mezi nejvýznamnější centra v České republice. Díky svým bohatým řemeslným i historickým tradicím a centrální poloze v rámci Moravy byla vždy atraktivním místem pro turisty, obchodníky i podnikatele. Vnější dopravní napojení Olomouce je s ohledem na její vnitrozemskou polohu vynikající a dobudováním dálnice D 11 a rychlostní komunikace R 35 se ještě zlepší a vzroste význam města na křižovatce dvou klíčových vnitrostátních a mezistátních komunikací. Z ekonomického pohledu je město možno charakterizovat jako průmyslové s rozvíjejícími se službami. Díky vhodné poloze, hospodářské tradici i kvalifikované pracovní síle má značný potenciál budoucího růstu. Město má zájem nejen na udržení konkurenceschopnosti tradičních průmyslových odvětví, ale také na zlepšování podmínek pro rozvoj nových oborů a firem. Dynamickým vývojem prochází sektor obchodu a služeb, město se stalo regionálním nákupním centrem se zastoupením významných maloobchodních řetězců (Globus, OBI, Carrefour, Ahold, Makro a dalších), na což navazuje vstup společností v oblasti logistiky. Zájem investorů o Olomouc je odrazem skutečnosti, že podmínky jsou pro české i zahraniční investory příznivé a dobrá je i úroveň vzdělanosti pracovních sil a poloha města. Největších zaměstnavatelů ve městě bylo třináct - podniky nad 500 zaměstnanců viz tabulku 3.1.

3.1 Průmysl

Ve městě je dlouhá tradice průmyslové výroby, která sahá již do 19. století, dominantní jsou tradiční obory potravinářského a strojírenského průmyslu. Dále je zastoupen průmysl chemický, elektrotechnický, zpracování umělých hmot a stavebnictví. Vstupem zahraničních investic, zejména do průmyslových zón města, dochází k dalšímu rozvoji průmyslu strojírenského, elektrotechnického a polygrafického.

Tabulka 3.1: Podniky nad 500 zaměstnanců

Moravské železárny a.s.
SELIKO a.s.
Dopravní stavby holding a.s.
Fakultní nemocnice Olomouc
Školský úřad Olomouc
Česká pošta s.p.
Jednota, spotřební družstvo Olomouc
Nestlé Čokoládovny a.s. OZ ZORA
OLMA a.s.
Dopravní podnik města Olomouce a.s.
Univerzita Palackého v Olomouci
Magistrát města Olomouce
České dráhy s.p.

Statutární město Olomouc bylo v roce 2002 jediným akcionářem v Technických službách města Olomouce, a.s., Dopravním podniku města Olomouce, a.s. a Výstavišti Flora Olomouc, a.s. V podniku Olterm & TD Olomouc, a.s. vlastnilo město 34% akcií, ve Vodohospodářské společnosti Olomouc, a.s. celkem 40,87% akcií. Právě posledně jmenovaný podnik s městskou účastí byl od března 2001 v nájmu akciové společnosti Středomoravská vodárenská a.s. (SMV), která rozhodla o zvýšení základního kapitálu z dosavadních šesti na sto šest milionů korun. Pro město Olomouc toto navýšení znamená zajištění dalších investic do rekonstrukce vodovodní a kanalizační sítě, místy mnohdy ve velmi špatném technickém stavu, která obsluhuje na Olomoucku celkem 140 tisíc obyvatel. Jediným akcionářem SMV a.s. je společnost CTSE z francouzského nadnárodního koncernu Vivendi. Město Olomouc dále zajišťuje chod příspěvkových organizací prostřednictvím ročních finančních dotací, které se za poslední období pohybovaly zhruba ve výši 130 milionů korun. Přesná čísla o výši jednotlivých dotací přinášíme v kapitole o rozpočtu města, příspěvkovými organizace, kterých bylo v roce 2002 celkem sedm, jsou Zoologická zahrada Olomouc, Moravské divadlo Olomouc, Moravská filharmonie Olomouc, Divadlo hudby Olomouc, Správa nemovi-

Dotace

tostí města Olomouce, Správa lesů města Olomouce a Hřbitovy města Olomouce. V letošním roce byly příspěvkové organizace dotovány celkovou částkou 124,3 milionu korun, přičemž dotaci nejvyšší ve výši 60 milionů korun získalo Moravské divadlo Olomouc. Základní ekonomickou orientací města i do budoucnosti zůstala koncepce budování průmyslových zón. V nové průmyslové zóně na ulici Šlechtitelů (plocha 14 ha, lokalita Holice-Nový Svět) by navíc neměli být jen investoři velcí a střední, ale i firmy menší velikosti, pro něž město rezervovalo zhruba polovinu plochy zóny. Takto by do oblasti mohly vstoupit i firmy, které zaměstnávají méně než padesát zaměstnanců a byly by rovněž zvýhodněny formou nižší ceny pozemku. Město zdůvodnilo tento postup snahou získat investory i tam, kde by to pro velké firmy nebylo zajímavé a zárove získat nová pracovní místa. Předpokládané snížení ceny pozemků se uvažovalo z hladiny 300 až 400 Kč/m^2 na 100 až 300 Kč/m^2. Vybudování potřebné infrastruktury v zóně Šlechtitelů před jejím nabídnutím investorům je přitom odhadováno na částku až 65 milionů korun z rozpočtu města, na něž by ovšem město mohlo získat až 70% dotací od státu a fondů EU. V úterý 14. května byla v Olomouci v ulici J.V.Pavelky slavnostně otevřena továrna americké společnosti Torrington, součásti nadnárodního koncernu Ingersoll-Rand, na výrobu ložisk pro automobilový průmysl. Zatím to byla největší zahraniční investice ve městě. Továrna, kde je místo pro pět set zaměstnanců, byla vybudována nákladem 20 milionů USD (asi 680 milionů korun) a měla by přinést roční tržby kolem jedné miliardy korun. Návratnost olomoucké investice odhadl generální ředitel společnosti Torrington Česká republika Milan Tomáš na dobu tří let. V nedalekém Uničově postavil již Torrington továrnu na kompresory v hodnotě 25 milionů USD. Společnost Torrington ovládá 70% amerického a 16% evropského oborového trhu. Slavnostního aktu se zúčastnil i prezident holdingu Ingersoll-Rand Herb Henkel. Také v tradiční olomoucké výrobě - produkci čokoládového zboží -

Průmyslové zóny

Torrington

Zora-Nestlé

byly zaznamenány pozitivní kroky. Olomoucký závod Zora, dlouholetý výrobce čokolády, v současnosti součást švýcarské společnosti Nestlé Česká republika, by měl do roku 2004 zdvojnásobit produkci.V uvedené době by měly být do závodů v Olomouci (Zora-čokoládovna) a Holešově (Sfinx-cukrovinky) přesunuty výrobní linky z jiných podniků tak, aby se oba moravské závody staly konkurenceschopnými součástmi podniku. Pro zaměstnance ohlásil podnik Nestlé sociální program ve výši 70 milionů korun, se zásadním zvyšováním počtu pracovních míst s v olomoucké Zoře nepočítá. Zora zaměstnávala v roce 2002 asi 700 lidí na dvě až tři směny, roční produkce čokoládových výrobků se pohybuje okolo 15-17 tisíc tun. Nestlé vstoupila na český trh cukovinek na začátku devadesátých let a zaujímá na něm dominantní postavení. Také další tradiční olomoucký podnik zaznamenal během roku finanční úspěch - Moravské železárny v Řepčíně (zal. 1907) zvýšily čistý roční zisk na 4,24 milionu korun a jejich tržby vzrostly tak o 4,2% přibližně na 780 milionů korun. Výrobní program olomouckého závodu tvořily většinou odlitky z litiny, výkovky a fitinky, přičemž zboží za půl miliardy korun se podařilo exportovat. Na začátku roku měly železárny celková aktiva 786,5 milionu Kč, základní kapitál 401,5 milionu a cizí zdroje za 375,5 milionu Kč. Hlavním akcionářem Moravských železáren a.s. je podle databáze Ariadna s takřka 24% podílem akciová společnost MGU, dalších 19,7% podniku jsou ve vlastnictví Středomoravské metalurgické a strojírenské, a.s. Kromě osob, které byly oceněny Cenou města Olomouce, byly oceněni i ti, kteří přispěli do rozpočtu města svými daněmi. Ze společností a živnostníků, kteří byli nominováni do soutěže olomouckého magistrátu Podnikatel roku, vzešli dva vítězové. Akciová společnost Dalkia Morava, podnikající v energetice a teplárenství, uspěla v kategorii Společnost roku a umělecký kovář Alois Nováček v kategorii Živnostník roku. Soutěž Podnikatel roku letos poprvé vyhlásil olomoucký magistrát a cenu předával v červenci ředitel Okresní hospodářské

Moravské železárny

Podnikatel roku

komory v Olomouci Jaroslav Havelka. Za firmu Dalkia Morava cenu převzal její ředitel Francois Habegre. Ocenění získali pamětní list a odznak Olomouce s tím, že mohou po dobu jednoho roku užívat logo Podnikatel roku. Firma Dalkia vytvořila 225 nových pracovních míst, z toho 64 pro zdravotně postižené občany. Umělecký kovář Alois Nováček zaměstnává 12 osob, podílel se na restauračních a řemeslných pracích na Klášterním Hradisku či Horním náměstí a v roce 1997 obdržel cenu na mezinárodním setkání uměleckých kovářů Hefaiston. Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy (RARSM) v Olomouci zpracovala informace o průmyslových zónách na objednávku krajského úřadu především pro účely prezentace oblasti na mezinárodní úrovni. Podle vyjádření krajského hejtmana Jana Březiny (KDU-ČSL) šlo především o veletrh Expo Real v Mnichově a pro jednání s potencionálními investory v oblasti Olomouce a Olomoucka. Dokument v hodnotě 162 tisíce korun přinesl informace o cenách a velikosti vhodných pozemků z katastru nemovitostí, dopravním spojení s regionem i okolím, údaje o technické infrastruktuře a další informace důležité pro investory. Vládní agentura CzechInvest, která se stará o investice v České republice, rozdala na podzim několika městům ceny za jejich průmyslové zóny. Město Olomouc skončilo s lokalitou Keplerova třetí v kategorii o největší společenský přínos. V průmyslové zóně ulice Keplerova (Holice) působí čtyři investoři - belgická firma Fardis, francouzská M.L.S., britsko-americká Senior Automotive a japonská Onamba. Tyto společnosti dosud vytvořily asi 700 pracovních míst s perspektivou dalších asi dvou stovek.

RARSM

Zahraniční investoři v posledních letech ve městě využívali nabídky připravených průmyslových zón. Od roku 1998 byly intenzivně za pomoci státních dotací připravovány dvě průmyslové zóny, které jsou dnes již plně obsazeny převážně zahraničními investory. Kromě podmínek pro zahraniční investory a větší firmy město také připravuje zainvestované plochy pro podporu menších

Tabulka 3.2: Schválený rozpočet příspěvkových organizací města Olomouce na rok 2002 (v tis. Kč)

Název organizace	Rozpočet na rok 2002	Poznámka
Hřbitovy města Olomouce	2 200	
ZOO Olomouc	15 900	
Moravské divadlo Olomouc	60 000	
Moravská filharmonie Olomouc	24 000	
Divadlo hudby	2 600	
Správa nemovitostí Olomouc (bývalá SDFMO)	19 600	
Správa lesů města Olomouce	0	Rok 2002 nařízený odvod 1,5 milionu Kč
Celkem příspěvkové organizace	124 300	

Tabulka 3.3: Schválený sumář veřejných služeb u akciových společností s podílem města Olomouce v roce 2002 (v tis. Kč)

Technické služby města Olomouce a.s.	152 038
Dopravní podnik města Olomouce + IDOS	174 965
Flora, a.s. Olomouc	15 800
Ostatní a.s. - Olterm& TD Olomouc a.s., Vodohospodářská společnost Olomouc, a.s.	1 200
Celkem a.s.	344 003

místních firem a rozvoj Vědecko-technického parku Univerzity Palackého v Olomouci. V oblasti těchto aktivit se město uchází o finanční zdroje Evropské unie v rámci předvstupní pomoci.

Rozvojové programy

Město je připraveno podporovat především rozvoj moderních technologií a biotechnologií, vstup zahraničních investorů, rozvoj sektoru služeb, rozvoj aplikovaných oborů a restrukturalizaci průmyslových odvětví. Už od roku 1996 působí ve městě Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy (RARSM), založená městem Olomoucí a Sdružením obcí střední Moravy.

RARSM je informačním místem Czechinvestu a v součinnosti s oddělením hospodářského rozvoje Magistrátu města Olomouce zajišťuje servis a asistenci investorům. Mezi další instituce podporující investory ve městě patří Okresní hospodářská komora

Tabulka 3.4: Přehled zahraničních investorů v Olomouci

obchodní firma, název podniku	činnost	majetková spoluúčast	zahájení výroby
Průmyslová zóna Pavelkova-Hodolany			
SIWE a.s.	výroba nástrojů	Rakousko	1998
RAF Armatury s.r.o.	vodovodní baterie	Itálie	1999
Sucker-Muller-Hacoba s.r.o.	textilní stroje	Německo	2000
MAFRA a.s.	Polygrafie	Německo	2001
Torrington Česká republika s.r.o.	výroba ložisek	USA	2001
Průmyslová zóna Keplerova - Holice			
Fardis CZ s.r.o.	obalové fólie	Belgie	2000
M.L.S-Holice s.r.o.	výroba generátorů	Francie	2001
Senior Automotive Czech s.r.o.	výroba hliníkových trubek	Anglie	2001
Czech Republic Onamba s.r.o.	výroba kabelů	Japonsko	2001
Horní lán - Nová Ulice			
Grundfos s.r.o.	servis čerpadel	Dánsko	1999
Kappa Empack s.r.o.	papírové obaly	Holandsko	1994
Železniční - Chválkovice			
Drumora s.r.o.	rámové konstrukce	Rakousko Holandsko	1998
Ekoplast a.s.	plastové výrobky	Rakousko	1992
Česká drožďárenská a.s.	výroba droždí	Francie Německo	1999
Prominent Dosiertechnik CS s.r.o.	výroba dávkovacích čerpadel	Německo	1992

Olomouc a vznikající Krajská hospodářská komora, jejichž činnost je zaměřena na vytváření a zlepšování podmínek pro podnikatele. Transformaci výsledků vědecké a tvůrčí technické činnosti do komerční podoby podněcuje Centrum pro inovaci a transfér technologií Univerzity Palackého v Olomouci (CITT UP), které vytváří podmínky pro vznik a další rozvoj vědecky a technologicky orientovaných firem, rozvíjejících transfér technologií a ochranu průmyslových práv. Mikroregion Olomoucko tvoří město Olomouc a 25 okolních obcí, jejichž vlastní život je významně ovlivňován městem. Zatímco město znamená pro obyvatele obcí pracovní příležitosti, odbornou lékařskou péči, střední a vysoké školství a další možnosti služeb, obce naopak nabízejí obyvatelům Olomouce sportovní, rekreační a další volnočasové příležitosti a v neposlední řadě i pozemky pro výstavbu, případně pro pod-

Mikroregion Olomoucko

nikání. Výměra mikroregionu Olomoucko je 262,67 čtverečních kilometrů a žije v něm včetně Olomouce celkem 133 600 obyvatel.

Tabulka 3.5: Významné podniky s působností ve městě Olomouci

	vznik	činnost	počet zaměstnanců
potravinářský průmysl			
Nestlé Čokoládovny a.s. Zora	1999	výroba čokolády	700
Hanácký masokombinát a.s.	1994	masné výrobky	430
OLMA a.s.	1970	mléko a mléčné výrobky	519
FROL a.s.	1998	mražené potraviny	65
Solné mlýny Olomouc a.s.	1992	výroba soli a solných výrobků	120
Bohemia Amaranth s.r.o.	1993	výrobky z rostliny Amaranth	20
Lolo Olomouc s.r.o.	1991	výroba octa	4
Česká drožďárenská společnost a.s.	1999	výroba droždí	135
MILO tuky a.s.	1999	výroba tuků a olejů	130
NEALKO nápoje a.s.	1999	výroba nealkoholických nápojů	130
Milo kosmetika a.s.	1999	výroba kosmetiky	30
strojírenství a elektrotechnika			
Vojenský opravárenský podnik 084 Olomouc s.p.	1989	opravy nákladních vozidel	120
GMMS s.r.o.	1991	výroba bruslí	120
ISH a.s.	1994	výroba odlitků	300
ISH Čerpadla a.s.	1997	výroba závlahové techniky	160
M.L.S.Holice s.r.o.	1993	výroba generátorů	700
Moravské železárny a.s.	1994	výroba odlitků a výkovků	1076
Moravské potravinářské strojírny a.s.	1991	výroba potravinářské technologie	84
Obráběcí stroje Olomouc s.r.o.	1993	výroba obráběcích strojů	271
Středomoravská metalurgická a strojírenská a.s.	1993	metalurgická výroba	180
Jiří Kvapil výtahy Olomouc	1990	montáž výtahů	130
Armatmetal s.r.o.	1992	výroba radiátorů	55
HydroTechnik Olomouc s.r.o.	1992	výroba čerpací technologie	30
Prominent Dosiertechnik CS s.r.o.	1992	výroba čerpadel	10
RAF Armatury s.r.o.	1994	výroba vodovodních baterií	90
Strojírny Číhal s.r.o.	1991	výroba tlakových nádob	45
FERONA a.s. OZ Olomouc	1992	hutní materiál	190
SIGTRADING a.s.	1994	výroba čerpadel	35
GRUNDFOS s.r.o.	1995	prodej a servis čerpadel	35
EverLift s.r.o.	1991	výroba zdvihací techniky	25
SIWE a.s.	1990	výroba forem	74
Sucker-Muller-Hacoba s.r.o.	1999	montáž textilních strojů	155
Drumora spol. s.r.o.	1998	kovové konstrukce	72
OLSTROJ s.r.o.	1998	výroba ocelových konstrukcí	40
AŽD Praha s.r.o. VZ Olomouc	1992	zabezpečovací technika	360
kamenoprůmysl a chemický průmysl			
Farmak a.s.	1992	výroba léčiv a chemikálií	401
BETA Olomouc a.s.	1992	výroba dlaždit a betonového zboží	250

průmysl papírenský,dřevařský a polygrafie

AssiDoman Packing Empack s.r.o.	1994	Obaly	60
MTZ Tiskárna Olomouc a.s.	1999	polygrafická činnost	150
NOVOTISK Olomouc s.r.o.	1993	polygrafická činnost	96
MAFRA a.s.	2001	reklamní a vydavatelská činnost	122
Ing. Viktor Hořín EPAVA	1991	polygrafická činnost	124

softwarové a obchodní služby

TESCO s.r.o.	1991	softwarové aplikace a informační systémy	120

zpracování umělých hmot

EKOPLAST a.s.	1992	výroba plastových dílů	34
FARDIS CZ s.r.o.	1999	výroba plastových obalů	22

stavebnictví

Dopravní stavby holding. a.s.	1995	výstavba silnic a dálnic	2153
GEMO s.r.o.	1990	občanská a průmyslová výstavba	390
E.PROXIMA s.r.o.	1998	stavební činnost	25
HORSTAV Olomouc s.r.o.	1992	bytová a dopravní výstavba	120
Ing. Zdeněk Tomek stavební firma	1990	stavební činnost	41
P.M.PROXIMA s.r.o.	1992	stavební činnost	35
Zemědělské a inženýrské stavby a.s.	1992	stavební činnost	87
Ing. Halouzka OK Plast	1995	výroba plastových oken a dveří	13
VH PROSPEKT s.r.o.	1994	provádění staveb	70
IDOP Olomouc a.s.	1991	investorská činnost	211
K-STAV Olomouc s.r.o.	1998	provádění staveb	40
MODOS s.r.o.	1991	provádění staveb	102
Stavební izolace Olomouc s.r.o.	1992	tepelné a stavební izolace	83
IMOS Olomouc a.s.	2000	provádění staveb	175

3.2 Obchod

Soukromá exekuce

O zřízení institutu soukromých exekutorů se původně uvažovalo už v roce 1993, ale nakonec byl příslušný zákon přijat až v roce 2001. V České republice od přijetí zákona č. 120/2001 Sb. funguje 107 soukromých exekutorů, z toho dva jsou v Olomouci. Jejich činnost spočívá v zabavení určité věci dlužníka, která je poté v dražbě prodána. Zabavení věci či peněz by mohla zabránit dohoda mezi věřitelem a dlužníkem o plnění, a to se souhlasem soudu. Instituci soukromého exekutora Olomoučané již dlouho nepamatují - jejich předchozí éra skončila totiž před více než še-

desáti lety s první republikou.

Problém tržnice

Velmi složitý vývoj proběhl během roku v otázce využití plochy poblíž třídy Svobody, tzv. vietnamské tržnice. Radnice se touto otázkou zabývala již v předloňském roce, v březnu 2001 se zastupitelé rozhodli, že pozemek pronajmou a poté následně prodají pražské společnosti D.A. Engineering, která chtěla u tržnice vybudovat polyfunkční objekt zahrnující multikino, obchodní plochy a kanceláře. Perspektiva zrušení tržnice, kde se obchodovalo již před sto lety, se stala nepřijatelnou pro stánkaře a trhovce a vyvolala v jejich řadách sepsání protestní petice. V polovině března na petici reagoval odmítavě náměstek olomouckého primátora Jaromír Czmero (ČSSD) s poukazem na vypověditelnost smluv trhovců uzavřených s městem na dobu určitou. Vedení města nemělo podle Czmera zájem na likvidaci tržnice jako takové, chtělo ji přemístit nejdříve na přilehlou plochu někdejšího autobusového nádraží a potom na jinou dohodnutou plochu (uvažovalo se např. o lokalitě Legionářská mezi Slovanským domem a Husovým sborem či kasárnách ve Studentské ulici). Přibližně po měsíci dostala kauza tržnice zcela novou dimenzi, když se do ní začaly angažovat i další občané, kterým se nelíbila avizovaná stavba v blízkosti historického centra Olomouce. Objevila se další písemná petice občanů města adresovaná jeho vedení, kde se projekt tzv. Paláce Morava zpochybňoval (architektura objektu, dopravní komplikace, znečištění ovzduší, problémy s odlivem kupujících z centra města apod.). Olomoučanka z Neředína Iva Rašnerová se o pomoc proti Paláci Morava obrátila na ekologické hnutí Duha a to doporučilo občanským iniciativám požadovat opětovné projednání věci v zastupitelstvu (ZMO). Rašnerová pro svou petici získala podpisy 769 Olomoučanů a to založilo právní situaci pro použití stávajícího zákona o obcích a dosažení nového projednání v ZMO, přesto, že toto v březnu 2002 schválilo uzavření smlouvy s pražskou firmou D.A.E. Petice iniciovaná Rašnerovou byla již třetí v pořadí, předcházela jí první od 40 trhovců a 600

zákazníků tržnice a druhá, sepsaná architekty, památkáři, projektanty a výtvarníky z Olomouce. Na březnovém ZMO se proti stavbě Paláce Morava postavilo 8 z 45 zastupitelů, mezi nimi viceprimátor Jan Látal (ČSSD), radní Pavel Andrš (Oc 21) a Irena Kubešová (US), tři zastupitelé za US, jeden za ODS a jedna za Olomouc 21. S uzavření smlouv s D.A.E. většina politiků v čele města souhlasila i přesto, že sedmnáctičlenná pracovní skupina složená ze zástupců města a architektů konstatovala, že záměr firmy nelze z hlediska urbanistického řešení a architektury doporučit k realizaci. Místo vypsání architektonické soutěže na lokalitu město nakonec nechalo studii investora jen přepracovat. Politolog z Univerzity Palackého Pavel Šaradín dokonce zorganizoval internetovou anketu o stavbě paláce, o níž se později zjistilo, že byla neznámými osobami zfalšována ve prospěch stavby, a musela být proto pozastavena. V pondělí 29.dubna se sešlo asi dvě stě občanů města k veřejnému rozhovoru se zástupci města ve Vlastivědném ústavu, přítomný primátor města v diskusi přiznal, že výstavbu obchodně zábavního centra podcenil, když veřejnou debatu nezorganizoval dříve. Na pondělí 20.května byla svolána protestní dmonstrace na Horní náměstí proti projektu paláce. Sešlo se asi 1000 obyvatel města a na petiční archy přibylo dalších 400 podpisů. V pondělí 27.května se sešlo mimořádné zasedání ZMO za přítomnosti asi tří set odpůrců stavby. Po čtyřhodinové diskusi vedení města odmítlo akceptovat požadavky odpůrců paláce, aby radnice ukončila spolupráci s investorem D.A.E. a vypsala urbanisticko- architektonickou soutěž na lokalitu tržiště. Místo toho zastupitelé rozhodli sestavit pracovní skupinu z šéfů poslaneckých klubů, kteří měli s firmou jednat o změnách projektu. Závěry se měly projednat na dalším jednání ZMO 27. června. Nakonec dostaly události rychlejší spád. V pondělí 17.června proběhla tisková konference, na níž zástupci radnice v čele s primátorem Tesaříkem a jeho náměstkem Czmerem spolu s jednatelem společnosti D.A. Engeneering Karlem Koblihou oznámili, že Pa-

lác Morava nebude stavěn u tržnice, ale na jiném místě ve městě. Protestní petice podepsalo nakonec na 5000 lidí, proti stavbě se vyslovil i ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD), někteří poslanci a další odobnosti. Byl to ve městě první případ, kdy protesty obyvatel proti stavbě velkého obchodního centra změnily rozhodnutí politiků. Podle Koblihy stála jeho firmu akce asi 14 milionů korun, dvoumilionový dar městu, který měla podle smlouvy městu předat, radnice nedostala. Na zasedání ZMO 27.června zastupitelé smlouvu s D.A.E. na Palác Morava u tržnice definitivně ukončili. Mediálně se během listopadu objevilo zhruba pět jiných lokalit, na nichž by palác mohl stát, vesměs mimo centrum města. Koncem kalendářního roku se problémem lokality tržnice stal znovu předmětem veřejného zájmu. Od 20.listopadu do 20.prosince se uskutečnila výtvarná soutěž žáků základních škol s názvem Tržnice mýma očima. V průběhu prosince byl každou středu u tržnice informační stánek a na leden nového roku byla naplánována výstava výtvarných prací dětí. Radniční listy by měly v lednu 2003 přinést anketní lístek pro občany s možností vyjádření jejich názoru. Zastupitelstvo by mělo rozhodnout o dalším využití lokality na jaře roku 2003. Na uvedenou kampaň magistrát uvolnil částku 85 tisíc korun. Po změně územního plánu, k němuž došlo v roce 2001 v prostoru Horního lánu, nebránilo již nic v další výstavbě hypermarketu v tomto prostoru. Ve středu 27.února byl proveden slavnostní poklep na základní kámen hypermarketu Carrefour francouzsko-dánské společnosti TK Development, který provedli mj. primátor města Martin Tesařík a velvyslanec Dánska v ČR Jorgen Bojer. Jednání o stavbě obchodního centra trvala dva roky, původně zde chtěla stavět společnost Tesco. Pro problémy s pozemkem a plánováním nakonec Tesco odešlo do Prostějova. Do stavby hypermarketu investovala společnost TK Development přibližně tři čtvrtě miliardy korun. Zakázku na stavbu získala olomoucká stavební firma Gemo. Obchodní středisko dosáhlo rozlohy 7500 čtverečních me-

Řešení kauzy

Carrefour ve městě

trů prodejní plochy, dalších 9000 metrů zabere obchodní galerie, v níž je plánováno 60 obchodů. Vedle objektu bylo zřízeno parkoviště pro 800 automobilů. Největší část galerie zabraly butiky s módou, zbytek obchody s potřebami pro domácnost a volný čas, stánky se službami a občerstvením. Olomoucký hypermarket Carrefour je osmým v České republice. Ve středu 18. září byl nový nákupní komplex s názvem Obchodní centrum Haná slavnostně otevřen. Práci zde našlo zhruba 400 lidí, přibližně polovina z nich v Carrefouru. Ředitelem hypermarketu se stal Guillaume Chene. Při otevírání „asistovali" čeští baviči a zpěváci Petr Novotný, Janek Ledecký, Petr Rychlý, Petra Černocká a někteří další. Sousední nákupní středisko Terno v souvislosti s otevřením Carrefouru vyhlásilo mimořádné slevy, podobně reagoval i další nedaleký market Globus. Carrefour nastoupil do Olomouce, kde je již patnáct velkých obchodních center, které již celkově ovlivnily místní situaci v obchodní síti, zejména malých firem, které těžce odolávají cenovému tlaku zahraničních obchodních řetězců. V podobném duchu situaci hodnotil i olomoucký Úřad práce - na druhé straně konkurence obchodníků nahrává spotřebiteli, zvýšený ruch a přítomnost velkého množství lidí v prostoru hypermarketů na Horním lánu využilo dalších asi šedesát menších obchodů a obchůdků, praxi zde mohli začít vykonávat také učni z olomouckých učilišť.

Masné krámy

Před dvěma lety koupili vietnamští podnikatelé unikátní olomoucké Masné krámy na Dolním náměstí za částku 15 milionů korun. Do rekonstrukce vložili dalších 30 milionů.Po padesáti letech se prostor znovu dostává do komerčního využití. Z dvoupatrové renesanční stavby byla otevřena sedmdesátimetrová pasáž se dvěma desítkami obchodů, dvěma bistry a jedenáct metrů hlubokou zakrytou studnou. Rekonstrukci provázely zásadní neshody s památkáři a stavebníci byli potrestáni pokutou. Autorem projektu Masných krámů byl architekt Jan Navrátil. V sobotu 7.září byly Masné krámy slavnostně otevřeny. Po druhé světové válce

sloužil objekt jako sklad národního podniku Technomat (do r. 1988). Po listopadu 1989 se o budovu zajímali potomci poškozených řezníků, ale vlastnická práva jim soud zamítl. V dražbě byl nakonec úspěšný vietnamský obchodník Pham Thanh Long. Pro úplnost nutno připomenout, že v prvním patře objektu se nacházelo v 18.století první olomoucké divadlo, které poctil návštěvou i přední obrozenecký herec a divadelník Václav Thám. Podle konečného verdiktu olomouckých památkářů byla historická budova rekonstrukcí znehodnocena, ale stavební úřad vydal nařízení o předběžném užívání objektu, sporné věci měly být řešeny při konečné kolaudaci. Do věci zasahovala i Památková inspekce ministerstva kultury, která požádala Okresní úřad v Olomouci o vyjádření, zda podal trestní oznámení. OkÚ zahájil ovšem jen jedno správní řízení s majitelem pro odstranění schodiště do sklepního prostoru a udělil pokutu 10 tisíc korun. V suterénu budovy by v budoucnu měla vzniknout vinárna, v podlažích restaurace, víceúčelový sál a kanceláře.

3.3 Služby

Euro v Olomouci

První peněžní transakce ve společné evropské měně proběhly ve středu 2. ledna i na pobočkách bankovních ústavů a směnárnách v Olomouci. V některých olomouckých peněžních ústavech však tento den chyběly mince. Zájem Olomoučanů o novou měnu byl ovšem malý, mnozí zamířili do směnáren spíše ze zvědavosti, aby na vlastní oči viděli, jak nové platidlo budoucnosti vypadá. Po loňském sloučení s Investiční a poštovní bankou (IPB) se Čsl. obchodní banka (ČSOB) dostala do zastoupení celkem 180 pobočkami, které kopírovaly bývalé upořádání krajů. V Olomouci byly od začátku roku 2002 po sloučení tři pobočky ČSOB. Sloučení proběhlo ve dvou bývalých pobočkách IPB, kdy byli klienti z Blanické ulice převedeni na ulici

ČSOB

Litovelskou. V pobočce ČSOB na Dolním náměstí byl zaveden

Tabulka 3.6: Nabídka služeb peněžních ústavů v Olomouci (2002)

Banka	Adresa
Česká spořitelna a.s.	Tř.Svobody 19, Jánského 6
	Tř. Svornosti 57, Hodolanská 24
Komerční banka a.s.	Tř. Svobody 14, Denisova 47
	Litovelská 26
Union banka a.s.	Sokolská 15
	celní pracoviště Sladkovského 37
Československá obchodní banka a.s.	Dolní náměstí 28-9
Hypovereinsbank CZ a.s.	Ostružnická 17
Raiffeisenbank a.s.	nám. Hrdinů 13
Českomoravská hypoteční banka a.s.	Riegrova 12
Volksbank a.s.	Křížkovského 5
G.E.Capital Bank a.s.	Opletalova 2
Expandia banka a.s.	Karoliny Světlé 2
Živnostenská banka a.s.	Horní náměstí 4

nově klientský vyvolávací systém pro rychlejší obsluhu. Denně je zde odbavováno až 800 klientů, průměrná doba čekání u jednotlivých přepážek se snížila na průměr pěti minut. Koncem minulého roku byly hlášeny případy zneužití bankovních karet ČSOB na různých místech republiky, podle vyjádření ředitele olomoucké pobočky ČSOB Jaroslava Ličmana se na Olomoucku podobný případ nikde nevyskytl. Poněkud menší starosti ve srovnání s minulostí měli na začátku nového roku pracovníci olomouckých Technických služeb (TSO).Do centra města se totiž při silvestrovském veselí dostavilo méně lidí a a na pozůstatky oslav stačilo osm multikár, polovina „sazby“ roku 2001. Koncem prvního novoročního týdne se potom pracovníci TSO zaměřili také na odvoz vánočních stromků, které opouštějí na Tři krále většinu domácností. Na svoz dřevin, které Olomoučané ukládali u popelnic, byl uvolněn jeden nákladní vůz. V ojedinělých případech se vánoční stromky objevovaly u popelnic i v době Velikonoc. Zcela nový systém placení poplatků za odvoz komunálního odpadu zavedl v novém roce olomoucký magistrát. Lidé dostali možnost zaplatit poplatek v hotovosti nebo složenkou či převodem z účtu.

TSO

Pokud byl poplatek ve výši stanovené vyhláškou (468 Kč za kalendářní rok) uhrazen jednorázově do konce března, měl občan právo na slevu ve výši 30 Kč. Pro dítě do 15 let byla stanovena sazba poloviční. Vyhláška o komunálním odpadu se týkala všech obyvatel města, kteří zde měli trvalý pobyt. Pro výběr poplatku zřídil počátkem února magistrát nové pracoviště v Švédské ulici. Lednové číslo Radničních listů se rovněž rozsáhle věnovalo problematice třídění, využívání a odvozu komunálního odpadu. Pracoviště na pokladně olomouckého magistrátu v radnici zažívalo na začátku roku poměrně velké zatížení a tvořily se tam i fronty, především olomouckých seniorů. Situace se zlepšila až po 4.únoru s nasazením pracoviště ve Švédské. Srovnání finanční úrovně poplatku za komunální odpad v různých městech v okolí olomouce ukazuje srovnávací tabulka 3.7.

Tabulka 3.7: Srovnání finanční úrovně poplatku za komunální odpad

Město	Popelnice (Kč)	Odpad (Kč/rok)
Olomouc	Zdarma	468
Prostějov	700	250
Přerov	Zdarma	381
Šumperk	Zdarma	432
Jeseník	730	450
Zábřeh	710	378

Zdroj: Městské úřady

Třídění odpadu

Do zkušebního provozu byla ve čtvrtek 17. ledna ve Chválkovicích uvedena dotřiďovací linka na papír a plastové obaly. Provozovatelem zařízení v hodnotě 3,7 milionu korun se staly Technické služby města Olomouce, jejichž jediným akcionářem je město. Vytříděný odpad začaly odebírat některé olomoucké firmy. Projektovaná kapacita zařízení byla odhadnuta na 900 tun separovaného odpadu ročně, jednotku obsluhuje devět zaměstnanců. Kromě Olomouce přijímá linka odpad i z dalších 44 hanáckých obcí. V sousedství tohoto nového zařízení stojí dotřiďovací linka

z roku 1996, která ovšem nikdy nepracovala a je vlastně dnes již hromadou šrotu - náklady na její vybudování stály ovšem městskou pokladnu 58 milionů korun. Technické služby vypočítaly návratnost zařízení na zhruba čtyři roky a zřídily koncem ledna i zákaznické centrum v areálu v Zamenhofově ulici. Zavedení paušálního poplatku za komunální odpad vyvolalo ale v Olomouci i zvýšenou poptávku po přidělení dalších popelnic, mnozí lidé totiž odmítli odpad třídit. Město přitom vycházelo z odhadu, že člověk vyprodukuje denně v průměru čtyři litry odpadu. Do poloviny února zaplatila kapitační poplatek za odpad pětina Olomoučanů, v téže době se ale zvedla první zásadnější vlna kritiky nového systému platby. Veřejná debata na toto téma v sále Vlastivědného muzea za přítomnosti náměstkyně ministra životního prostředí Evy Týlové to potvrdila. Kritikové paušální platby tvrdili, že nový systém nezohledňuje produkci odpadů, nemotivuje jejich třídění a neposkytuje úlevy. Poměrně vsokou částku za popelnici náměstek primátora Miroslav Pilát (US) zdůvodňoval zdražením skládkovného na čtyřnásobek. Výše poplatku za odpad v Olomouci byla přibližně stejná jako v Praze. Asistent Právnické fakulty UP v Olomouci Filip Dienstbier dokonce vyslovil podezření, že magistrát nechal lidi platit za odpad v minulých letech bez opory v zákoně. Názor vyvolal právnické expertízy a náměstek Pilát ho jménem radnice odmítl. S novinkou přišly také samotné Technické služby města Olomouce (TSO), když zavedly v únoru jmenovky pro své zaměstnance a pracovníci podílející se na likvidaci tuhého komunálního odpadu tak přestali být bezejmennými dělníky v montérkách. Koncem března magistrát taxativně vyjmenoval občany, kterým byly schváleny úlevy na placení poplatku za odpad, zejména aby neplatili dvakrát. Jednalo se o obyvatele domovů důchodců a penzionů, vojáků sloužící mimo okres Olomouc, vazebně stíhaných osob, lidí starších 85 let, dětí z dětských domovů a těch, kteří pobývali půl roku v zahraničí. Poplatek byl prominut i rodinám za čtvrté a další dítě.

Odbor životního prostředí olomouckého magistrátu spolu s akciovou společností Technické služby pořádaly i v letošním roce cyklus sběrových sobot, v jejichž rámci se mohli Olomoučané zbavit nepotřebného nebo i nebezpečného odpadu. Celkem bylo zorganizováno jedenáct sběrových sobot, z nichž poslední proběhla v městské části Neředín dne 8. června. Se slávou otevírané veřejné toalety v Olomouci se poněkud zpronevěřily svému účelu. Jejich funkční doba je sice během týdne do 18 hodin, o víkendu ovšem jen do 13, v neděli jen do 12 hodin. Nové veřejné záchodky město citelně postrádalo řadu posledních let, jejich nedostatek byl kritizován i okresními hygieniky. Velký výběr však lidé nemají ani v současnosti. Kromě Pavelčákovy ulice mohou ještě využít toalety u tržnice, které pod radnici nespadají. V případě nouze lze doběhnout na vlakové či autobusové nádraží. Veřejné WC otevřelo město ještě na deset kilometrů vzdáleném Svatém Kopečku. Nešťastníkům, kteří by snad chtěli jít na veřejnou toaletu o zimním víkendu odpoledne, tak již tradičně poskytnou své zázemí zdejší hospody, restaurace a McDonalds. Paradoxní závislost moderního města na elektrické energii si Olomouc na několik hodin vyzkoušela v pátek 18. října Před čtvrtou hodinou odpolední byla přerušena dodávka elektřiny do centra města. V ulicích se zastavily desítky tramvají, zhasla světla v kancelářích a obchodech. Lidé, co byli v budově pošty na Horním náměstí, byli vykázáni ven. Mimo provoz se ocitlo asi 25 trafostanic ve městě, tramvaje musely být nahrazeny autobusovými spoji. Po devatenácté hodině se město začalo pomalu rozsvěcovat a energetici vrátili situaci do normálu. Postiženo bylo kromě centra ještě území Hejčína, Lazců, Neředína a Nové Ulice.

Sběrové soboty

Veřejné WC

Přerušení dodávky energie

Nabídka ubytovacích služeb pro domácí i zahraniční turisty se v roce 2002 dostala na číslo 4 225 lůžek v 45 ubytovacích zařízeních. Nejpočetnější nabídku přitom představovaly univerzitní koleje, které se po dobu hlavní turistické sezóny změnily na hostely. Přehled ubytovacích kapacit uvádíme v tabulce 3.8.

Ubytovací kapacity

Tabulka 3.8: Přehled ubytovacích kapacit

ubytovací zařízení	počet ubytovacích zařízení	počet lůžek
hotel****	1	61
hotel***	11	955
hotel**	6	342
Penziony	11	320
Hostely	9	2510
privátní ubytování	7	37
Celkem	55	4225

Nejdražším hotelem ve městě byl i letos tradičně hotel GEMO (****) s 2990 Kč za dvoulůžkový pokoj, nejlevněji se dalo přespat dvěma osobám v hostelu Pavecký stadion - cena 350 Kč.

Kulturní nabídka

Nabídka kulturních služeb ve městě je rozsáhlá, stálou scénu představuje Moravské divadlo Olomouc, pestrou paletu pořadů připravuje Divadlo hudby, svoji klientelu má i Moravská filharmonie po rozsáhlé rekonstrukci svých prostor. Dlouhodobé i termínované výstavy nabídlo návštěvníkům Muzeum umění a Vlastivědné muzeum, komornější pořady olomoucké kluby.

Tabulka 3.9: Kulturní zařízení v Olomouci (2002)

kulturní zařízení	počet
stálá kina	3
počet sedadel stálých kin	1185
veřejné knihovny včetně poboček	20
muzea včetně poboček a samostatných památek	3
galerie včetně poboček a výstavních síní	26
divadla stálá	3
počet sedadel v divadlech	586
Moravská filharmonie	1
počet sedadel v Redutě	476
přírodní amfiteátry včetně přírodních kin	1

Zdroj: ČSÚ krajská reprezentace Olomouc

3.4 Zemědělství - Lesnictví

V uzavřeném areálu bývalé prachárny na Tabulovém vrchu vznikla v jarních měsících ekosociální farma jako projekt organizace Děti života. Při realizaci projektu farmy mohla organizace čerpat zkušenosti z obdobného zařízení, které od května 2001 začalo fungovat v nedaleké Litovli. Podle tvůrců projektu by farma za tři roky měla být zisková díky produkci chovných a jatečných zvířat, vlny a mléčných výrobků. Vedení olomoucké radnice aktivity občanského sdružení Děti života zaujaly a to vedlo k finanční podpoře v rámci rozdělování grantů zaměřených na životní prostředí. Náměstek primátora Miroslav Pilát (US) označil projekt ekosociální farmy za zajímavý a prospěšný, schopný zaměstnat asi desítku zaměstnanců se sníženou možností uplatnění na trhu práce. Správa lesů města Olomouce (SLMO) se zabývá správou, údržbou a hospodářským využíváním lesního majetku města při zajištění dalších funkcí lesa, zejména rekreační. Hodnota spravovaného majetku v zůstatkových cenách činila v roce 2002 celkem 1.036,84 milionu korun. Celková obhospodařovaná plocha pozemků činila 4 109,73 ha, z toho lesní pozemky činily 3 879,90 ha. Zaměstnanci správy obnovili lesní plochy na 83 ha, provedli ochranu lesních kultur na 634 ha těžbu dříví v objemu 23 195 kubických metrů. Na nájemném byla do městské pokladny odvedena částka 1,5 milionu korun. Již v roce 2001 SLMO dokončila proces převzetí lesního majetku města Olomouce od Lesů České republiky. V lokalitě Černovír olomoučtí lesníci vysadili po povodni r 1997 celkem asi 20 ha lesa. Na základě podnětu SLMO vznikla regionální organizace sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v České republice, která má za účel navázání bližších kontaktů mezi jednotlivými nestátními vlastníky lesů na území Olomouckého kraje.

Ekofarma

Olomoucké lesy

Kapitola 4

Výstavba
Doprava
Životní prostředí

Bydlení ve městě

Získání nového bytu zůstalo i v letošním roce pro mnohé lidi včetně Olomoučanů i nadále jen snem. Statistické údaje republikové i regionální přinášely informace o tom, že se za poslední roky stavělo méně, přes růst stavební výroby. V ČR poklesla meziročně výstavba nových bytů o 10% a byla zahájena stavba asi 29 tisíc bytů (2001). Staví se především nové luxusní byty na tzv. dobré adrese v metrové ceně kolem 30 tisíc korun, což je pro mnohé rodiny nedostupné. Zájemci mimo Prahu jsou ochotni akceptovat cenu nejvýše okolo 18 až 20 tisíc korun za čtvereční metr obytné plochy. V Olomouci byla loni řada neprodaných nových bytů, neboť investoři zdejší trh přesytili. Okamžikem přechodu Olomouce na krajské město se situace začala měnit a v současnosti poptávka začíná pomalu převyšovat nabídku. Cena nového bytu se dostala na 20 až 22 tisíc korun za metr, enormně vzrostly i ceny bydlených panelových bytů, včetně periferních oblastí města - např. Holice. Bytovou výstavbu v České republice i v našem městě zřejmě rozhýbe až rychlejší tempo ekonomického rozvoje doprovázený růstem reálných mezd. Pozitivní ale je zjištění odborníků, že došlo k posunu vědomí lidí, že chci-li bydlet, musím se o to postarat především sám. Od počátku ledna si mohli Olomoučané jako již v minulosti zažádat o půjčku z Fondu rozvoje bydlení (FRB), z něhož město financuje stavební úpravy a rekonstrukce. V jedenáctém kole radní uvolnili částku 35 milionů korun. Od roku 1994, kdy radnice FRB zřídila, bylo uspokojeno zhruba 700 žadatelů, kterým bylo vyplaceno na 151 milionů korun. Od začátku roku také pokračoval již zahájený proces bezplatného předávání pozemků pod družstevními domy, byty a garážemi jejich vlastníkům, což administrativně zajišťoval Okresní úřad v Olomouci. Podle názoru předsedy největšího bytového družstva SBD Olomouc Antonína Kyjovského výrazně poklesl počet žadatelů o převod družstevního bytu do osobního vlastnictví. Od ledna přitom platí novela zákona 72/1994 Sb., podle níž existuje v domech se třemi a více vlastníky povinnost vytvořit za účasti no-

Půjčky FRB

táře právnickou osobu - Společenství vlastníků. V družstevních domech musí Společenství vlastníků vzniknout ve chvíli, kdy podíl dosud družstevních bytů klesne pod 25%. Značné problémy se ve městě objevily v průběhu ledna, kdy začala fungovat novela zákona o obcích, která obcím od 1. ledna nedovolovala ručit svým majetkem nebo rozpočtem za fyzické a právnické osoby. Praktický dopad měla novela na činnost stavební firmy Mera - Czech, která v Olomouci, podobně jako i v několika dalších městech, stavěla byty. Samotná firma vstoupila do likvidace, neboť banky ze zákona odmítly úvěry, za něž měla ručit města buď rozestavěnými domy nebo rozpočtovou rezervou. Ve společném družstvu s městem stavěla Mera- Czech v Olomouci např. bytové jednotky v městské části Slavonín, dílem Mery byl i extravagantní tzv. „ušatý dům" v centru města. V březnu RMO rozhodla, že nedostavěné byty v Topolové ulici ve Slavoníně dostaví radnice s pomocí jiné stavební firmy, která vyjde vítězně z výběrového řízení. Před třemi lety to byla právě firma Mera-Czech, která začala spolu s městem stavět bez výběrového řízení. Koncem dubna se vztahy mezi městem a Merou dále přiostřily, když se obě strany nedohodly na vyrovnání a opravách bytů po reklamacích a město za asistence policie zabralo násilím nedostavěný dům v Topolové ulici. Z výběrového řízení vyšla vítězně firma K-stav z Olomouce. Zároveň Olomouc odstoupila od smlouvy uzavřené s Mera-Czech. Závěr celé kauzy Mera-Czech přišel na podzim, kdy v září započal soudní proces mezi městem Olomouc a touto stavební firmou o částku deseti milionů korun, kterou muselo město vynaložit v důsledku pádu firmy. Paradoxně i žalovaná firma zažalovala na oplátku město Olomouc za ušlý zisk, o který údajně přišla, když nemohla dokončit bytový dům ve Slavoníně. V této podobě překročila kauza horizont kalendářního roku. Na opravy městských domů vyčlenila radnice pro letošní rok částku 80 milionů korun. Největší část této sumy bude věnována na renovace fasád (16 milionů Kč), další částka ve výši 13 milionů bude vy-

Kauza Mera-Czech

členěna na zdravoinstalace, na opravy rozvodu plynu a elektřiny částka 8 milionů korun a 3 miliony budou stát opravy střešních plášťů. Deset milionů korun tvoří fond drobných oprav a možných havárií. Někdejší Správa domovního fondu města Olomouce (SDFMO) zanikla k 31.prosinci 2001. Od 1. ledna 2002 ji nahradila akciová společnost Správa nemovitostí Olomouc, a.s. (SNO) , kde je stoprocentním vlastníkem akcií město Olomouc. Ředitel někdejší SDFMO Roman Zelenka byl pověřen řízením nové firmy a na ředitele byl vypsán konkurz. SNO a.s. se začala starat o 6500 městských a 4000 soukromých bytů, tvořilo ji 107 zaměstnanců včetně domovníků a začala hospodařit s částkou 19,6 milionu korun z rozpočtu města. Předsedou představenstva SNO a.s. se stal Antonín Krček (ČSSD, 8000 Kč), místopředsedou Josef Kaštil (US-DEU, 6000 Kč), členy představenstva Pavel Konečný (ODS), Miroslav Skácel (KSČM), Pavel Horák (KDU-ČSL), Dagmar Maršálová (Olomouc 21), Roman Zelenka (nestraník), odměny po 4800 Kč. Dozorčí rada SNO a.s. byla tvořena předsedou Petrem Horákem (KDU-ČSL, 5600 Kč) a členy Janem Dlouhým (ČSSD), Věrou Rychlou (nestraník) po 4000 Kč. Předpokládalo se, že na nájemném získá letos SNO a.s. částku 143 milionů korun. Prvním větším oceněním SNO a.s. bylo zveřejnění vítěze celostátní soutěže Fasáda roku. Cenu za nejlepší „kabát“ dostal panelový výškový dům na Foerstrově ulici č. 33. Dům byl zateplen a oděn do netradiční zelenomodré fasády s velkými ksočtverci podle návrhu architekta Ctirada Horáka. Fasáda přišla SNO a.s. na 3,9 milionu korun. Soutěž Fasáda roku vyhlašuje Obec architektů ČR, Český svaz stavebních inženýrů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků a zúčastnilo se jí šestadevadesát děl.

SNO a.s.

Fasáda roku

Už od září loňského roku se více či méně vedl ve městě boj o množství a způsob prodeje městských bytů. Pomoc městu v otázce prodeje bytů měla přinést pracovní skupina pod vedením náměstka primátora Jaromíra Czmera (ČSSD), která se ovšem

Bytová politika

do jara letošního roku sešla jen jednou a nic nevyřešila. O tom, kolik a které městské byty si jejich současní nájemníci či další zájemci koupí, nebyla již v březnu 2002 v zastupitelstvu politická vůle rozhodovat a přijmout nějaké zásadní rozhodnutí. Náměstek Czmero přesto nechal jednotlivé politické strany a sdružení veřejně předložit stanoviska k privatizaci zbývajících 6500 městských bytů, jimiž by se zastupitelé měli následně zabývat - ovšem až ti, kteří vzejdou z komunálních voleb v listopadu letošního roku. Největším kritikem dosavadní městské bytové politiky se stalo občanské sdružení HOS - Hnutí občanské sebeobrany v čele s Zbyňkem Krejčím, Janem Jelínkem a Evou Čečotkovou. Výsledný přehled názorového spektra olomoucké politické reprezentace v otázce dalšího vývoje bytové politiky vyšel potom zhruba následovně:

strana, sdružení: stanoviska, priority

ČSSD: Vypracovat rozbor bytové politiky. Ponechat městu domy s větším počtem bytů, prodávat starší domy.

US-DEU: Rychle dokončit privatizaci rozpracovaných bytů.Vytvořit koncepci jako základ pro příští zastupitele, nadále byty prodávat.

Olomouc 21: Prodat zájemcům byty, jež pro město nejsou strategické. Ponechat městu tzv. sociální byty typu Hotelový dům.

ODS: Co nejdřív prodat rozpracované byty. Prodat byty všem, kdo o ně požádají.

HOS: Prodat domy staré, s malým počtem bytů, s velkými byty a v záplavové oblasti. Neprodávat byty s pečovatelskou službou, bezbariérové a s veřejným zájmem.

KDU-ČSL: S ohledem na blížící se volby nepřijímat novou koncepci bytové politiky, shromáždit potřebné informace k jejímu vytvoření.

KSČM: Pokračovat v prodeji rozpracovaných bytů, zpracovat demografickou studii města, zajistit startovací levné byty pro sociálně slabé v souladu s výsledky vývoje populace.

MPR Olomouc

Celkem dva miliony korun dostalo město od státu na regeneraci městské památkové rezervace (MPR), z čehož částka 255 tisíc korun přešla do rukou soukromých vlastníků v historickém jádru Olomouce. Dalších 175 tisíc poskytla radnice církvi na opravu

střechy kostela sv. Michala. Na opravu fasád v MPR radnice vyčlenila 600 tisíc korun - tyto peníze byly použity na rekonstrukci domu č. 21 v Pavelčákově ulici. Tento dům, kde město přistavilo i jedno patro, původně vyhořelé, je původně barokní budova někdejšího zájezdního hostince s portálem od Václava Rendera. V domě vzniklo 15 luxusních bytů, které byly rozděleny obálkovou metodou. Přihlásilo se 58 zájemců. Celková rekonstrukce tohoto domu stála 52,5 milionu korun. Opravovalo se tak v ulicích Riegrově č. 19, Slovenské č. 6, Školní č. 3, Wurmově č.3, a Ztracené č.10. Už před dvěma roky bylo sídliště Úzké díly s pěti tisíci obyvateli, lidově zvané „Mačkalov" vybráno jako pilotní projekt regenerace panelového sídliště. Program byl atraktivní 70% dotací státu. Hlavní myšlenkou bylo udržet stávající věkovou a sociální skupinu obyvatelstva v tomto prostoru, neboť po jejich odchodu za případně kvalitnějším bydlením by se mohla lokalita stát zárodkem budoucího slumu, a tak zdrojem nežádoucích aktivit. Letos regenerace Mačkalova přišla město na milion korun, státní dotace byla dva miliony. V roce 2003 by to mělo být zbývajících deset milionů. Jádrem regenerace by měl být Park malého prince se sportovišti a odpočivnými plochami, přibýt by měla zeleň v kombinaci s parkovišti. Projekt je dílem olomouckého ateliéru Bonmot z roku 1997 v celkové hodnotě 80 milionů korun. Současná podoba Mačkalova je noční můrou i pro městské hasiče či zdravotníky, protože zástavba z 80.let minulého století nepočítala s takovou hustotou osobních aut mezi zástavbou, takže vozy hasičů, záchranářů, ale i technických služeb mají někdy problémy se zde pohybovat. Koncem dubna zažádalo téměř tisíc Olomoučanů ve věku do 36 let o státní půjčku ze Státního fondu rozvoje bydlení. Úvěr až do 200 tisíc korun byl úročen 3% sazbou a je splatný do deseti let. Stát rozděloval celkovou částku 350 milionů korun. Státní fond rozvoje bydlení má své celostátní sídlo v Olomouci. Na liknavé nájemníky či přímo neplatiče si olomoucká radnice na jednoroční zkoušku najala tři exekutor-

„Mačkalov"

Neplatiči

ské firmy. Jde tak o další krok, který radnice učinila v tomto směru od zavedení holobytů v roce 1997. V letošním roce se dluh neplatičů dostal na úroveň 26 milionů korun a každý rok se zvyšuje o 5 milionů. Ročně se městu podaří z liknavců či neplatičů „vydolovat" částku přibližně stejnou. Exekutor s nejlepšími výsledky bude pro město pracovat dlouhodobě. Až patnáct procent úspory tepelné energie se u panelových domů dá získat zavedením termoventilů na systému ústředního vytápění, další energetické úpory by mělo přinést systematické zateplování panelových domů polyuretanovými nebo polystyrenovými systémy. Zhruba již polovina ze 176 domů v majetku města se v posledních pěti letech takto podařilo zateplit. Město věnovalo této oblasti úspor investiční částku ve výši 195 milionů korun. Nejnáročnější byla údajně úprava tzv. mozaikových domů na sídlišti Černá cesta, vystavěných podle sovětské technologie. Zde tepelné úpravy probíhaly již od roku 1997, kdy zde nalezli nový domov lidé postižení tehdejšími ničivými záplavami. Radnice platí zateplování domů z peněz vybraných na nájemném a speciálních dotačních zdrojů. Většinu domů zatím město prodávalo prostřednictvím veřejné soutěže. Na podzim ovšem radnice znovu vyzkoušela ještě jiný způsob - veřejnou dražbu. Při dražbě přejde vlastnictví jednoznačně na nového majitele a nelze nic zpochybňovat. Takto se prodaly dva domy na třídě 1. máje. S odstupem času se ukázalo, že např. kauce pro účast v dražbě nesmí být stanovena příliš nízko - vede to k spekulačním nákupům. Výnosy z prodeje domů a bytů olomouckým magistrátem za posledních pět let ukazuje tabulka 4.1.

Zateplování domů

Byty pro soudce

Přetrvávající potíže s ubytováním soudců Vrchního soudu v Olomouci i nedostatkem kanceláří měla vyřešit půdní vestavba, která se na začátku podzimu začala budovat na střeše budovy justičního paláce. Vrchní soud vznikl v Olomouci před šesti lety, řada soudců nedostala přidělené byty a museli přespávat v domovnickém bytě nebo v kancelářích. Za poslední rok se tabulkový počet soudců zvýšil, takže kanceláří ubylo. Pod střechou justičního pa-

Tabulka 4.1: Výnosy z prodeje domů a bytů v Olomouci (1997-2001 v tis. Kč)

rok	výnos z prodeje nemovitosti	daň z příjmu*	čistý výnos města
1997	47 762	15 395	20 538
1998	62 887	13 318	31 026
1999	131 072	21 966	84 706
2000	59 214	14 799	19 461
2001	74 012	18 167	46 865

*) daň z příjmu právnických osob = zůstává magistrátu

láce se od září začala budovat půdní vestavba s novými kancelářemi i byty pro stážisty a soudce. Stavba byla vyčíslena na objem 18 milionů korun. Dotaci ve výši 12,5 milionu korun poskytl v polovině října olomouckému magistrátu Státní fond bydlení. Částka byla použita na výstavbu bytových domů v Balbínově ulici, kde ze čtyř domů budou dva městské. Do prvního se nájemníci nastěhovali ještě před Vánocemi, druhý bude dokončen v létě 2003. Celkem zde půjde o 39 bytů a celkové náklady na dva městské domy byly vyčísleny 45 miliony korun. Na výstavbě se tentokrát nepodíleli budoucí nájemníci. V listopadu zrušil Ústavní soud regulaci nájemného, ministerstvo financí ovšem vydalo cenový výměr, takže koncem roku zavládl jistý chaos v oblasti bytové cenotvorby. Někteří nájemci začali uvažovat o zvýšení nájemného nepřiměřeným způsobem a byli medializováni. Jasno měl ve věci udělat nový zákon očekávaný již v listopadu v parlamentu, ale jeho předložení se opozdilo. K věci se vyjádřila i nová radní pro bytové otázky Marcela Hanáková (ODS), která poukázala na mnohdy absurdní situaci ve městě, kde je někde volné nájemné stejné nebo nižší než regulované, což se týká nejdražší olomoucké zóny A. Regulované nájemné se v minulých letech pravidelně zvyšovalo, volné nájemné zůstávalo neměnné. Volné nájemné stanovila Rada města Olomouce (RMO) naposledy v roce 1997, a to

Státní dotace

Regulace nájemného

v měsíční výši 40 korun za metr čtvereční u nových bytů a 30 korun u starých. Nový návrh předkládaný RMO předpokládá od roku 2003 volné nájemné v zóně C 40-50 Kč, v zóně B 46 - 57 Kč a v nejlukrativnější zóně A 48 - 60 Kč za čtvereční metr. Za posledních deset let se na území města Olomouce podle statistik postavilo 2201 bytů. Mezi deseti největšími městy v zemi má Olomouc nejvyšší přírůstek bytů za tuto dobu. Celostátní průměr je 3,4% v Olomouci je to 5,8%. Příznivá je pro Olomouc i statistika migrace do města a vyrovnává nízkou natalitu. Od roku 1990 se význam Olomouce zvyšoval, objevily se zde některé celostátní instituce a v roce 2001 se Olomouc stala opět krajským městem.

Tabulka 4.2: Vývoj počtu městských bytů v Olomouci v letech 1990-2002 *)

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Obecní byty celkem	16578	16378	14928	13395	12187	11759
Nově postavené byty	0	0	160	0	210	0
Prodané byty	0	200	1610	1533	1418	428
Privatizace celkem	0	200	1810	3343	4761	5189

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*
Obecní byty celkem	11230	10651	9776	8359	7570	6674	6500
Nově postavené byty	60	150	75	25	310	178	nezjištěno
Prodané byty	589	729	950	1442	1099	1074	174
Privatizace celkem	6778	6507	7457	8899	9998	10072	10246

Zdroj: SNO Olomouc, a.s.
*) údaje z března roku 2002

Možnosti bydlení

Město Olomouc evidovalo v roce 2002 zhruba 3000 žadatelů o přidělení bytu. Někteří tito čekatelé využívají možnost získat uvolněný byt po neplatičích nájemného. Čeká je ovšem nejen zaplacení dlužné částky, ale často i nemalé investice do oprav zničených bytů. Město má od roku 1997 holobyty, kam dlužníky stěhuje a další byty se uvolňují v důsledku exekucí. I když jde často v konečném stádiu o vyšší částky, poptávka převažuje nabídku. Lidé, kteří kvůli neplacení nájemného skončili v holobytech, mají

po dvou letech jejich bezproblémového používání možnost získat bydlení s dozorem v Přichystalově ulici. Akciová společnost Tesco SW, a.s. investovala výstavbu výškového multifunkčního Regionálního centra v atraktivním přednádražním prostoru. Budova byla po třech letech dostavěna a předána k využití. Po mnoha změnách se nakonec stavělo podle plánů olomouckého Stavoprojektu, výstavbu zahájilo olomoucké Gemo, pokračovala Východočeská stavební a konečné úpravy provedly Lesostavby Šumperk. Budova o výšce 70 m má užitnou plochu 20 tisíc čtverečních metrů a dvacet podlaží. Plocha 14 tisíc metrů je určena komerci včetně kongresového sálu pro 700 osob. Ve vyšších patrech budou i ubytovací a gastronomické kapacity, v devatenáctém poskleném patře vyhlídková restaurace s plochou 500 m^2 pro 100 osob. Motoristům poslouží 550 venkovních a 149 podzemních garáží. Regionální centrum bylo otevřeno v pátek 13. prosince a celková výše investic dosáhla 400 milionů korun.

Regionální centrum

Přibližně 12,7 milionu korun uvolnil letos magistrát na invstiční akce z městského Fondu hospodářského rozvoje. Na výkup pozemků v průmyslové zóně Šlechtitelů bylo uvolněno 2,6 milionu korun a na zahájení stavby infrastruktury 7 milionů korun. Další dva miliony byly určeny na rekonstrukci kanalizačního sběrače v přilehlé Holici a vybudování autobusových zastávek MHD v průmyslové zóně Keplerova. Částka 2 miliony korun byla investována do nového osvětlení ulic Rybniční, Legionářské, Polské, Na Luhu, Jánského a Droždín-zahrádky. V červnu byl otevřen prostor před olomouckým nádražím ČD, jehož novou součástí se stala i podzemní fontána před budovou krajského úřadu. Rozpočet byl původně 6,5 milionu korun, olomoucká radnice přispěla 2,6 milionu korun. Fontánu navrhl a realizoval olomoucký Stavoprojekt. Fontána s devíti tryskami má řízený vodní a světelný režim a přispěla k zatraktivnění přednádražního rekonstruovaného prostoru podstatnou měrou. Bouřlivě diskutovaná podoba rekonstruovaného Horního náměstí v Olomouci během roku vstoupila

i do mimoregionálního tisku. Po lednovém vydání časopisu Architekt se úprava okolí radnice hanácké metropole dostala do ročenky české architektury, magazínu Světlo a nakonec i do německého periodika Bauwelt. V ročence českých architektů se čtenáři dočtou, že projekt Horního náměstí byl chápán jeho tvůrci jako velký pokoj, salon se vsazenou centrální radnicí, s kašnami a novým kobercem na podlaze. Nový typ osvětlení, na který si Olomoučané dlouho nemohli zvyknout, chápe časopis Světlo jako podporu vertikálních architektonických prvků, průčelí domů a kašen, s poznámkou, že tento typ osvětlení narušil tradicionalistické chápání věci, a proto vzbuzoval počáteční podiv či odpor. V německém Bauweltu se psalo o osmi stavbách v ČR, z nichž jedna byla Horní náměstí v Olomouci.

Digitální mapa

V květnu byla olomoucké veřejnosti nabídnuta dlouho očekávaná digitální mapa města. Mapa, jejíž realizace přišla město na 13 milionů korun, zachycuje přes sto čtverečních kilometrů plochy města, 47 tisíc parcel a 11 tisíc staveb. Odborníci z odboru koncepce a rozvoje magistrátu na ní pracovali osm let. První katastrální mapa Olomouce pochází z roku 1833. Už v roce 2001 proběhla urbanistická soutěž „Centrum - jih“, na jejímž základě RMO schválila principy pro dostavbu třídy Kosmonautů. Urbanistickou studií této lokality bylo navrženo uzavření prostorů podél třídy dvoupodlažními objekty občanské vybavenosti. V přízemí se předpokládají služby a obchody, v patře administrativa nebo bydlení. Studie dále navrhla umístit přízemní objekty obchodu nebo služeb před panelové bytové domy tak, aby stavebně souvisely se stávajícími domy. Mezi domy by byl umístěn zastřešený chodník a trelážové stěny s popínavými rostlinami, které zmírní dopad exhalací z třídy Kosmonautů. Dále byla navržena úprava ulice Nezvalovy doplněním kolmých parkovacích stání s vysazenou alejí a novými místy pro kontejnery v podobě trelážové klece s popínavou zelení. Za kácené nebo či rušené stromy či keřové porosty by byly vysazeny adekvátní nové. Ve-

Soutěž Centrum jih

řejné projednání urbanistické studie pro třídu Kosmonautů bylo ve čtvrtek 12. září ve školícím středisku v Březinově ulici. Složitou a bouřlivou historií projektu multifunkčního Paláce Morava jsme se podrobně zabývali na jiném místě, v listopadu magistrát zahájil kampaň k podobě tržnice v nedaleké budoucnosti. Harmonogram kampaně sahá až do března 2003, kdy by po anketním řízení měli zastupitelé rozhodnout o dalším využití prostoru tržnice.

Zrušení hovorny

Jediná veřejná telefonní hovorna v Olomouci, která se nacházela v prostorách pošty 1 v Mariánské ulici, byla k 1.dubnu, stejně jako všechny ostatní v republice, zrušena. Šlo o rozhodnutí generálního ředitele společnosti Telecom, která hovorny provozuje. Proti tomuto opatření protestovali mnozí občané, odbočka Českého svazu žen napsala dokonce dopis primátorovi města. Telecom vysvětloval své rozhodnutí zrušit veřejné telefonní hovorny jejich nerentabilitou a možností používat služeb veřejných telefonních automatů. Už od roku 1939 začala vysílat své zprávy v češtině britská rozhlasová stanice BBC. Od počátku března se její signál objevil na Olomoucku v pásmu velmi krátkých vln na kmitočtu 105,6 MHz. Vysílače instalovala BBC do všech krajských měst, podle průzkumu poslouchá BBC 6,4% českých posluchačů. Vysílač byl instalován v nedalekých Pohořanech a regionální zprávy by měla zajišťovat jedna externí spolupracovnice české redakce. Vysílání BBC přejímaly na Olomoucku i některé soukromé stanice, zejména uničovské Rádio Rubi. Už druhým rokem pokračuje rozsáhlá rekonstrukce olomoucké pošty 2 na Jeremenkově ulici, kde nákladem 400 milionů korun vyrůstá třetí plně automatizovaná třídírna listových zásilek v zemi. Letos přistoupila pošta i k rekonstrukci pobočky v Olomouci-Chválkovicích. V obvodu Olomouce je celkem 70 pošt a pouze 14 z nich je ve vlastních objektech pošty, což brání větším možnostem investičních akcí. Od září došlo rovněž k zdražení poštovních služeb, poštovné za obyčejný dopis vzrostlo o korunu na 6,40 Kč. Právě

Vysílač BBC

Pošta 2

rekonstruovaná pošta 2 na Jeremenkově ulici vstoupila do dějin kriminalistiky před nedávnou dobou druhou největší objasněnou loupeží v zemi ve výši 20 milionů korun, které nebyly dodnes nalezeny. Rekonstrukce olomoucké „02“ by měla být ukončena v roce 2004. Na Moravě byly v letošním roce pouze dva internetové terminály v podobě telefonního přístroje s velkou dotykovou obrazovkou. Jeden byl instalován na výstavišti v Brně a druhý na nádraží ČD v Olomouci. Internetový telefon, z něhož lze posílat SMS zprávy a e-mail, kromě možnosti surfování po internetu, byl ovšem umístěn poněkud nevhodně na stěnu nádražní haly vedle prodejny potravin. O jeho instalaci nevěděli ani pracovníci informační služby v budově nádraží. Nevhodné umístění velmi dokonalého přístroje zřejmě způsobilo, že veřejností vlastně zatím nebyl ani „objeven“.

Internetový terminál

Silné mrazy v prvním lednovém týdnu začátku kalendářního roku, kdy teplota v noci dosahovala až k 25 stupňům mrazu, způsobily ve městě řadu havárií na vodovodním systému, kdy museli zasahovat instalatéři a v několika případech i hasiči. V druhé polovině ledna se oteplilo a objevila se možnost lokálních záplav. Povodňová komise kraje situaci sledovala a starosta Hluboček v úterý 22. ledna hlásil situaci na Bystřici do Olomouce. Situace se zdramatizovala druhý den, kdy koryto Bystřice v Olomouci začal od ledových ker čistit improvizovaný ledoborec civilní obrany v podobě desetimetrového obojživelného transportéru. Jeho plavbu sledovalo množství lidí na březích. Obrněnec ovšem nakonec v ledové mase uvízl a příroda si po několika hodinách musela pomoci sama. Dvacetitunový kolos byl potom vyproštěn záchranáři. Ve čtvrtek 25. ledna se vytvořila z ledu a přírodních naplavenin bariéra také na Mlýnském potoce, při jejímž odstraňování nakonec uvízl bagr a nákladní automobil. Na ochranu před vodním živlem, který nejvíce řádil před pěti lety, se ve městě vypracovávaly povodňové plány pro jednotlivé nemovitosti. Povinnost vypracovat povodňový plán měl majitel, radnice ukládala

Havárie

Povodňové plány

jednotlivé plány do svého povodňové archivu. Na konci ledna měl tento městský povodňový archiv již přes tisíc zpracovaných plánů. Sumarizace povodňových plánů byla provedena v listopadu a pracovníky magistrátu bylo prověřeno 1567 objektů. Po dalším oteplení a zvednutí hladiny Moravy byl v úterý 29. ledna vyhlášen na střední Moravě druhý stupeň povodňové aktivity. Řeka dosáhla ve městě 390 cm a u mostu v Chomoutově hlídkovala MPO. Na Nových Sadech byl týž den naměřen průtok 217 kubických metrů za vteřinu, za normální situace zde proudí přibližně desetkrát méně. V Olomouci Morava kulminovala ve středu 30. ledna na výšce 397 cm. Pod ledem se udusily desítky ryb v rybníku Hamrys v městské části Slavonín. Skutečnost, že ryby uhynuly, se objevila až po oblevě v lednu, kdy se uvolnil ledový příkrov. Způsobem, jak ochránit Olomouc před záplavami, jaké byly v červenci 1997, se začala zabývat brněnská firma Aquatis. Byla vytvořena technicko-ekonomická studie a zastupitelé se jí zabývali již vloni na podzim. Kvůli úpravám mostů, hrází, valů a nábřežních stěn bude nutné změnit v některých lokalitách územní plán města. Podle zmíněné studie by úpravy toku Moravy v Olomouci mohly stát 1,3 až 1,6 miliardy korun, změnila by se i částečně tvář města v blízkosti řeky. Až do konce března byl veřejnosti předložen územní plán tzv. Olomoucké aglomerace. Veřejnou vyhlášku k němu vydal odbor strategického rozvoje krajského úřadu. Nový dokument dával přednost suchým poldrům před přehradami. Dával také možnost vybudovat kolem Olomouce obtokové koryto pro Moravu, což ovšem dlouhodobě kritizovali ekologové. Mimořádnou investici přes deset milionů eur, tedy 354 milionů korun, se podařilo Olomouci získat z Evropské unie na rekonstrukci kanalizačního systému. Projekt rekonstrukce schválila EU v listopadu loňského roku a podepsal jej komisař EU Michel Barnier. Město Olomouc tak uspělo se svou žádostí v rámci programu ISPA, jenž dotuje programy zlepšující životní postředí v kandidátských zemích. Z ČR byla zařazena města Ostrava, Brno, Jih-

Zvýšení hladiny Moravy

Regulace Moravy

Kanalizace

lava a Olomouc. Podmínkou Unie ovšem bylo předložit do roku 2005 plán odvodnění města. Oprava je nutná zejména u sběrače G a F (Hodolany, Chválkovice, Bělidla, Droždín, Pavlovičky, Svatý Kopeček), kvůli špatnému stavu byla vydána stavební uzávěra, která brání průmyslovému rozvoji lokalit. Rekonstrukce kanalizačního řadu B XVIII umožní zahájení výstaby na ulici Pražská. Finanční kontrakt podepsal za město Olomouc radní Vladimír Procházka (KDU-ČSL). Zásadní změnu v chemické úpravě pitné vody začala uskutečňovat od pondělí 4. března olomoucká společnost Severomoravská vodárenská. Použití plynného chlóru při desinfekci vody nahradili chlorioxidem. Na Olomoucku odebírá vodu z řadu spravovaného Středomoravskou vodárenskou 135 tisíc odběratelů. Toto opatření bylo vyvoláno silným znečištěním spodních vod v černovírském prameništi v důsledku povodně r. 1997. Kvalitní stav pitné vody na Olomoucku potvrdil i Jan Bébar z Krajské hygienické stanice v Olomouci. Bezmála 17 milionů kubických metrů splašků zpracuje ročně čistírna odpadních vod (ČOV) v Olomouci-Nových Sadech, další zařízení ve správě Severomoravské vodárenské, a.s. Zahuštěný kal je zdrojem metanu, jehož spalováním získává ČOV elektrickou energii pokrývající asi 30% její vlastní spotřeby. Na zdokonalení technologie věnovala Severomoravská vodárenská v posledních dvou letech 120 milionů korun. Správa Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví se pustila na jaře do obnovy mělčin v menším z Chomoutovských jezer a budování nových mokřadních biotopů v rezervaci, první práce byly zahájeny již dříve. V nových podmínkách by měly najít lepší podmínky mokřadní druhy ptáků a obojživelníků. Na projekt biotopu získali odborníci z chráněné oblasti dotaci 7,5 milionu korun od ministerstva životního postředí. Chráněná oblast patří k největším mokřadům v zemi. Snaží se o nápravu škod, které zde za desetiletí vznikly intenzivní zemědělskou činností. Od září měl nového ředitele olomoucký závod Povodí Moravy. Dosavadního šéfa Antonína Kurfursta po letech nahradil vedoucí

Pitná voda

Chomoutovská jezera

technického úseku ředitelství Povodí Moravy v Brně Antonín Tůma. V poslední době byla práce Povodí Moravy kritizována, hejtman Olomouckého kraje Jan Březina opakovaně poukazoval na skutečnost, že příprava vybudování suchých poldrů tvá neúměrně dlouhou dobu. Přibližně o 8% se zvýší cena vodného a stočného pro Olomoucko od nového roku 2003. Návrh podala Středomoravská vodárenská jako provozní organizace, od Nového roku budou platit spotřebitelé za kubík vody 19,93 korun a za kubík stočného 18,59 korun bez DPH.

Vodné-stočné

Do sestřihu korun stromů v historické aleji ve Smetanových sadech se v únoru pustili pracovníci Výstaviště Flora. Mohutné kaštany se stříhaly až ve výšce třicet metrů. Alej se začala stříhat kolem roku 1919 pravidelně každé tři roky. K práci ve výšce byla použita vysokozdvižná plošina. Alej ve Smetanových sadech byla založena v roce 1866 a její délka je 710 metrů. I letos byl boj olomouckých kaštanů s motýlkem klíněnky jírovcové marný. Přes veškerá preventivní opatření byly kaštanové aleje znovu napadeny a poškozeny. V dubnu a květnu byly provedeny postřiky, ale poškození to nezabránilo. Loni vypadala situace lépe, poněvadž klíněnka se rozšířila až na konci vegetačního období. Navíc se na kaštanech objevily i plísňovité choroby. V olomouckých parcích musely i další stromy bojovat o život - např. borovice s napadením rzí. V boji proti škůdcům a nemocem používají olomoučtí sadaři i služeb odborníků z místní univerzity.

Městská zeleň

Silný vítr, který se ve čtvrtek 7. března odpoledne přehnal Olomoucí, potrápil na některých místech obyvatele. Rychlost větrných poryvů dosahovala místy až sto kilometrů v hodině. Poryv vyvrátil starý kaštan v blízkosti Žižkova náměstí , který spadl napříč rušnou ulicí, naštěstí ke zranění chodců nebo řidičů nedošlo. Hasiči museli padlý strom rozřezat a pracovníci Technických služeb ho potom odvezli.

Vichřice

V sobotu 4. května se letos poprvé otevřely brány venkovního vyhřívaného bazénu Plaveckého stadiónu v Olomouci. Stadión provozuje olomoucká společnost Olterm & TD, a.s. Větší opravou

Koupaliště

byla rekonstrukce schodiště na venkovní terasu, na kterou letos v březnu radnice uvolnila 270 tisíc korun. Vstupné na venkovním bazénu bylo stanovena na 50 Kč (celodenní), zlevněná vstupenka na 35 Kč (od 16 hodin). Provozní doba venkovního bazénu na Plaveckém stadionu byla stanovena od 9 do 20 hodin. Oteplení koncem ledna nezpůsobilo jen problémy vodohospodářům, ale i silničářům. Oteplením vzduté kočičí hlavy v ulicích Polské, Legionářské a dalších byly historickým připomenutím minulosti olomouckých komunikací a jejich špatného podloží. V havarijním stavu byly také ulice Fibichova a Hálkova, kde projíždí čtyřicet autobusů MHD za hodinu. Největší dopravní akce s přímým vlivem na Olomouc byla úspěšně pokračující stavba patnáctikilometrového obchvatu města. Zcela zásadní význam pro obchvat měla trojdohoda, kterou v polovině února uzavřelo Ředitelství silnic a dálnic ČR, město Olomouc a obce Křelov-Břuchotín o postupu rychlostní komunikace R 35 v úseku Křelov-Slavonín. K dohodě došlo po pěti letech a rozděluje stavbu západní tangenty na dvě etapy tak, aby v dalším období mohla být realizována jak kratší, tak i delší varianta tangenty, vzhledem ke vzdálenosti k obci Křelov. Tzv. severní přivaděč by přivedl R 35 k rondelu u křižovatky I /35 u obchodního centra Globus. Na stavbě v hodnotě 5,5 miliardy korun bylo do jara již prostavěno za 3 miliardy. Od roku 1989, kdy se o stavbě obchvatu začalo uvažovat, se projednalo osm variant a patnáct kombinací stavby. Od roku 1997 do 2002 trval spor Olomouce s Křelovem o část tangenty. Stavbu povádí konsorcium Dopravní stavby Holding a je financována Evropskou investiční bankou. Stavba spojující Brno s Ostravou by měla být zprovozněna pro motoristy v říjnu 2003. Typickým znakem rychlostní komunikace přitom bude značné použití keřů, stromů a travnatých ploch v jejím tělese, celkem za 10 milionů korun. Časově limitujícím prvkem celé stavby bude realizace mostu přes Moravu pomocí unikátní technologie zakoupené v Norsku v září 2003. Největší mimoúrovňové silniční křížení v ČR bude realizo-

Komunikace R 35

Západní tangenta

váno v prostoru Slavonína. Celkový závěr stavby s 32 mosty by měl být v polovině roku 2004.

Celkem dvě ze šesti letišť Olomouckého kraje mají v současné době mezinárodní statut - přerovské armádní a olomoucké městské. Další letiště v kraji jsou Prostějov, Šumperk, Bohuňovice a Mikulovice. Smlouva s dánskou společností ScanAvia a krajem byla podepsána 27. srpna a měla by zjistit, které z těchto šesti letišť by mělo největší předpoklady stát se letištěm regionálním, tedy vzdušnou branou do Olomouckého kraje. Kontakt s představiteli Scan Avia z partnerského dánského regionu Vejle zajistila Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy (RARSM). Vzhledem k tomu, že stávající olomoucké městské letiště zanikne díky stavbě obchvatu (rychlostní komunikace R 35), která protne jeho plochu, město Olomouc by v případě možnosti muselo získat letištní plochu novou. Radnice projevila zájem o zakoupení sousedního armádního letiště, které ministerstvo obrany nabídlo k prodeji. Pro Olomouc by to mohla být možná snazší varianta než budování letiště na „zelené louce" - konečné řešení ovšem překročilo časový horizont roku. Jako doplněk můžeme ještě uvést možnost zakoupení vyhlídkového letu u Aeroklubu Olomouc na 15 minut letu v letadle Morava L 200 v ceně 370 korun za osobu a 3600 korun za hodinový let v motorovém kluzáku 13 SV Blaník.

Městské letiště

Myšlenka přepravovat zboží z Vídně do Hamburku po vodě je stará již přibližně 350 let. O stavbě kanálu Dunaj-Odra-Labe uvažují ekonomové a obávají se ho ekologové. V říjnu se v Přerově uskutečnila konference zástupců moravských krajů na toto téma. Jihomoravské kraje myšlenku kanálu podpořily, zástupci Olomouckého a Moravkoslezského kraje se k věci nevyjádřili. Při realizaci stavby by vznikl kanál široký asi 50 metrů s hloubkou 4-5 metrů pro lodě s tonáží přibližně 2500 tun. Jeden kilometr kanálu byl odhadnut na částku 6 až 8 milionů eur. V případě realizace by měl být nejdříve zprovozněn stokilometrový úsek z Vídně do Hodonína. Proti stavbě se vyjádřila např. senátorka Jitka Seitlová,

Kanál D-O-L

z Olomouce např. vedoucí referátu životního postředí magistrátu Petr Loyka. I nadále tedy zatím zůstala stará myšlenka v rovině teoretických debat s názory pro i proti.

Olomoucké přednádraží

Olomoučtí radní vybrali firmu Karim jako dodavatele mobiliáře pro přednádražní prostor, který letos prošel zásadní rekonstrukcí za 200 milionů korun. Firma použila lavičky, odpadové koše a opěrky z kovu od italské firm Metalco. Za 51 jednostranných a dvoustranných laviček, dvacet opěrek a čtyřiadvacet odpadkových košů zaplatil magistrát milion korun. Samotná nádražní hala také zaznamenala od února několik změn, hlavně v oblasti gastronomie. Firma Pavlík Group přebudovala bývalou videokavárnu v prvním patře na zařízení typu Mahler, v přízemí jídelnu typu fast food a bufet.V dubnu firma Pavlík provedla rekonstrukci restaurace a předzahrádky, samotná restaurace byla provedena ve stylu železničního vagonu s názvem Orient expres. Modernizace nádražních prostor snad zkomplikovala život jen bezdomovcům, kteří ztratili další teritorium pro trávení svého dlouhého volného času. Podchod za sto milionů korun se začal na olomouckém nádraží ČD budovat v únoru. V březnu až červenci byly provedeny výkopové práce na tunelu mezi stávajícím podchodem a novým na 1. nástupišti. V další etapě v srpnu a září pokračovalo hloubení podchodu až na 3. nástupiště, v říjnu až prosinci k poslednímu nástupišti č. 4. Po průchodu celým systémem by se mohl cestující ocitnout na druhé straně plochy přednádraží u budovy krajského úřadu. Starý podchodní systém pod olomouckým nádražím z roku 1936 zůstane zachován. Vzájemnou dohodu o spolupráci při rekonstrukci přednádražního prostoru podepsali zástupci města, kraje a ČD v únoru, náklady na vybudování podchodu budou hradit České dráhy. Celá stavba bude bezbariérová a ve výhledu je prodloužení do městské části Hodolany v průběhu dalších pěti let. Podchod bude mít na každém nástupišti samoobslužný výtah pro vozíčkáře. Na stavbě se podílely firmy z Olomouce, Prostějova, Brna a Otrokovic. Celková

délka tunelu činila 133 metrů, bylo přemístěno 17 tisíc kubíků zeminy a položeno 2500 kubíků betonu. V pátek 7. června bylo olomoucké přednádraží slavnostně otevřeno. Investice za 214 milionů korun byla zahájena loni v květnu. Na ukončené první dvě etapy mají navázat ještě tři další v celkové výši 300 milionů korun. Postupně by v přednádražním prostoru mělo vzniknout nové náměstí a vytvořena tak nová brána do města. Kromě již popisovaného podchodu vznikly ještě dvoupodlažní podzemní garáže s kapacitou 341 aut. Před budovou kraje vznikla klidová zóna s lavičkami a fontánou s vydlážděnou plochou 1,3 ha. Celkové úpravy olomouckého nádražního prostoru by měly vyvrcholit v roce 2007 přestavbou budovy samotného nádraží. V nejbližší budoucí fázi rekonstrukce se očekává nová tramvajová smyčka na ulici Fibichově, zázemí MHD s odstavnými plochami, dopravní terminál, tramvajová křižovatka, parkoviště před budovou České pošty 02 a úprava areálu před hotelem Sigma.

DPMO 2002

Olomoucký dopravní podnik (DPMO) pokračoval i letos v obnově svého vozového parku a od vysokomýtské Karosy nakoupil dva nové autobusů uvedené značky. Zastupitelé přidělili tomuto nákupu částku 17 milionů. Celkem DPMO letos zakoupil dva kloubové a osm klasických vozů. Polská společnost Solaris vyhrála veřejnou soutěž na nízkopodlažní autobusy a Olomouc jich zakoupila celkem osm. Solaris je bývalou filiálkou německé firmy Neoplan a šlo o typ Solaris Urbino. Celkem by mělo do Olomouce v průběhu dalších tří let přijít 26 nových autobusů uvedené značky. DPMO nyní disponuje 70 autobusy většinou typu Karosa, jejichž průměrné stáří je šet let. V rámci této sumy byla provedena i modernizaci interiéru čtyř vozů tramvají. Investoři působící v průmyslové zóně Keplerova přispěli městu částkou dvou set tisíc korun na výstavbu točny autobusů MHD v této lokalitě. Celá stavba za 1,4 milionu korun začala fungovat v červenci a autobusy č. 23 a 19 zajížděly do průmyslové zóny z návsi Svobody v Holici v době začátku a konce pracovní směny v tam-

ních několika závodech (Fardem, Senior Automotive, Motoeurs Leroy Somer a Onamba.

Vykolejení tramvaje

V úterý 22. října vykolejil po poledni druhý vůz zpřažené soustavy na smyčce konečné stanice v Nové Ulici. Trať byla na dvě hodiny zablokována a provoz byl obnoven po 14. hodině. Nikdo z cestujících nebyl zraněn a příčiny nehody se staly předmětem vyšetřování. O Vánocích potom došlo během svátků k určité redukci frekvence dopravních spojů DPMO vzhledem k menšímu množství cestujících o hlavních vánočních svátcích.

Holice-náves

Otevřeným dopisem v místním tisku reagovali holičtí občané na katastrofální stav vozovky na holické návsi, kde se v únoru objevily velké díry zasypávané nouzově šotolinou. Radní sice schválili 1,5 milionu korun na opravu návsi, ale situaci to podle názoru místních nemohlo zlepšit. Také primátor města reagoval mediálně na požadavek holických a ujistil je svým zájmem náves zrekonstruovat. V březnu přijela do Holice stavební technika a rekonstrukční práce byly zahájeny. Práce pokračovaly až do letních měsíců a vyžádaly si nakonec na 12 milionů korun. Vznikly nové chodníky, asfaltový povrch vozovky a stezky pro cyklisty. Ve středu 16. října byla opravená náves Svobody otevřena pro automobilový provoz. Zprovoznění návsi se zúčastnil náměstek primátora ing. Pavel Horák (KDU-ČSL). Po opravě volaly i komunikace v jiných částech města a radnice investovala částku 2 miliony koun do opravy chodníků v Nedvězí, Nových Sadech, Neředíně a Horním Lánu. Od 15. května do 15. srpna probíhala oprava Polské ulice, kde došlo k úplné uzavírce. Vítězem výběrového řízení na její rekonstrukci se staly Dopravní stavby Holding a náklad byl vyčíslen na 15 milionů korun. Frekventovaná olomoucká křižovatka ulic Legionářské, Hynaisovy a Studentské, která byla dlouhou dobu ve špatném stavu, se na podzim rovněž dočkala rekonstrukce. Kraj na opravu přispěl milionem korun, zbytek šel z městské pokladny. Křižovatka obecně známá jako „U Letadla“ si vyžádala uzavírku okolních komunikací, takže

Rekonstrukce Legionářská

v září a říjnu byl automobilový provoz v této části města velmi obtížný. Vzhledem k tomu, že mnoho řidičů porušovalo zákaz vjezdu do tohoto prostoru, musela zasahovat policie a udělovat pokuty. Vytvářely se často kolony aut a nervozita mnohých řidičů tomu taktéž odpovídala. Teprve před polednem v úterý 5. listopadu se všem ulevilo, když byly odstraněny značky zákazu vjezdu a po rekonstrukci začala opět sloužit moderně vyřešená křižovatka s dvěma jízdními pruhy a dvěma ostrůvky pro chodce postavená v tzv. německé normě, kdy chodec může plynule projít pouze sedm metrů vozovky a potom musí následovat ochranný ostrůvek. Celkové náklady opravy a rekonstrukce se vyšplhaly na 4,5 milionu korun. Dopravní podnik města Olomouce má v ulicích postaveno devatenáct prodejních automatů na jízdenky. Nové automaty prodávají veškeré typy jízdenek na systém IDOS a vrací i drobné. DPMO stály automaty 3 miliony korun a je možno je najít i mimo centrum, např. na Nové Ulici. S velkou slávou otevírané podzemní parkoviště u nádraží, kde od června může být postaveno na 350 aut, po měsíci provozu zelo prázdnotou. Situaci nezměnilo ani červencové poskytnutí hodinového parkování zdarma a možnost cestovat zdarma hodinu městskou dopravou. Mnoho řidičů, zejména cizích, o něm nevědělo. Místní si mohou parkování předplatit i na delší dobu, až jednoho roku za 12 tisíc korun. Protože u nádraží je zatím dost místa k stání zdarma, volí mnoho řidičů zatím tuto variantu. Ta by ovšem měla téměř zmizet po 3. etapě rekonstrukce přednádraží, kdy budou zpoplatněny i místní komunikace. Radnice nechala vyvěsit na příjezdových silnicích do města informační tabule a v říjnu bylo zlevněno i parkovné o 25%. Parkoviště na Horním náměstí se v září přesunulo na západní část náměstí za budovu magistrátu. Kovové značky parkovacích míst bylo nutno z dlažby vytrhat a přemístit na nové místo. Nové parkovací prostory poskytnou ale méně míst než původní před vchodem do radnice. Hladina hluku v ulicích Olomouce byla v posledních letech měřena v roce 1996 a 2000 na

Podzemní parkoviště

Hladina hluku

několika desítkách míst. Hodnoty hluku z roku 2000 jsou nižší, ale ne proto, že by aut ubylo, ale pro jejich lepší konstrukční parametry. Doporučená maximální hladina hluku v obydlených oblastech je 55 dB, při větším hlukovém zatížení mohou u lidí v lokalitě nastat zdravotní potíže. Jen pro přiblížení situace možno uvést známý fakt, že např. ulicí Foerstrovou projede za den 30 tisíc automobilů.

Hlukovou situaci v Olomouci přibližuje blíže tabulka 4.3.

Tabulka 4.3: Hluková situace v Olomouci (údaje v dB)

Ulice	rok 1996	rok 2000
Velkomoravská	82,3	75,5
Foerstrova	77,8	74,2
Rooseweltova	68,5	65,0
Dobrovského	73,1	70,2
Wolkerova	69,8	67,9
třída Svobody	70,9	68,9
Litovelská	71,6	67,9
Lazecká	67,3	67,7

V březnu proběhla v Olomouci dotazníková akce Krajské hygienické stanice, jejíž zaměstnanci formou dotazníku zjišťovali, nakolik se hluk podepisuje na jejich zdraví. Dotazník byl určen osobám starším třiceti let. Vlivem zvýšené dopravy a inverze byly v pondělí 7. ledna naměřeny zvýšené hodnoty škodlivin na některých místech ve městě. Během dne se sice povětrnostní podmínky zlepšily, ale hodnoty naměřené u oxidů dusíku byly nadlimitní. Teprve koncem týdne se hodnoty vrátily do černých čísel. Kvalita ovzduší se v Olomouci měří na pěti místech (radnice, Hodolany, Hotelový dům, Envelopa a spartakiádní stadion) každou půlhodinu. Zatímco před čtyřmi lety bývala překročení limitů až sedminásobná, letos to jsou „jen“ překročení dvojnásobná.

Velký zájem byl u olomoucké veřejnosti o cyklistickou mapu města, kterou v březnu vydalo občanské sdružení Olomoučtí kolaři. V dubnu RMO schválila uvolnění peněz na dotisk asi dvou

Cyklomapa

tisíc kusů mapy. Jízda na kole se poslední dobou v Olomouci značně rozšířila, přispělo k tomu zejména rozšíření a dobré značení cyklostezek ve městě a nejbližším okolí.

Olomoučtí kolaři

V sobotu 23. března se konala první letošní vyjížďka Olomouckých kolařů. Stinnou stránkou Olomouce po kolaře je ovšem existence jen jedné úschovny kol na vlakovém nádraží. Ve městě se pro kolaře objevily v poslední době kovové stojany, které mohou úschovnu zčásti nahradit.

Následky zimy

Za poslední roky nebývalá zima s vydatnou nadílkou sněhu a ledu netrápila jen rybáře, energetiky a hasiče v Olomouci a okolí, ale zkomplikovala život i myslivcům a všem, kteří mají o zvěř zájem. Ve Správě lesů města Olomouce jsou tři tisíce hektarů honiteb na Olomoucku a Bruntálsku. Výjimečné sněhové podmínky přilákaly i běžkaře, kteří v okolí Olomouce často plašili osláblou zvěř. Ztráty byly zaznamenány i v bažantnicích, kam se za potravou vydávaly častěji lišky a kuny, ale i jestřábi a káňata, která se přes vrstvu sněhu nemohla dostat na hraboše a myši. V bažantnici ve Střeni bylo před Vánocemi 150 ptáků, po Novém roce jich bylo spočítáno živých jen pět, z ostatních zbylo jen peří. Z ekologického i zdravotního hlediska je nedostatkem, že Olomouc nemá stále útulek pro toulavé a nemocné kočky. V loňském roce bylo na Olomoucku zaznamenáno pět případů kočičí toxokarózy u lidí a 22 případů toxoplazmózy. Kočky ovšem mohou šířit i leptospirózu a tularemii. Liga na ochranu zvířat, která provozuje v Olomouci psí útulek v Neředíně, nemůže ve svém objektu chovat kočky. Po vykastrování jsou zvířata znovu vrácena do svého původního teritoria. Složitým problémem se zejména v centru města stali i holubi. Radnice nasadila proti nim první pár sokolů stěhovavých již před pěti lety, ale generální oprava dómu sv. Václava, kde měli hnízdiště, jejich pobyt přerušila. Teprve v červenci zde byli znovu vysazeni. Potravy mají sokoli v Olomouci již tolik, že jeden pár zde zůstává i přes zimu. Před třemi lety vysadil sokolník a bývalý kastelán ze Sovince Petr Schafer sokoly také na Nové Ulici,

Toulavá zvířata

Holubi ve městě

aby se postarali o přemnožené holuby v areálu fakultní nemocnice. Kromě použití predátorů postupuje radnice proti holubům i pobídkami, aby majitelé budov zabezpečovali půdy a střešní prostory opatřovali hroty. Možný je i odchyt holubů, ale ten musí provádět specializovaná firma. Město také zakazuje lidem krmení holubů, což může být posuzováno jako přestupek znečišťování veřejného prostranství a pokutováno. Radnice na sokoly vyčlenila letos částku 90 tisíc korun. Celkem by v olomouckém vzdušném prostoru mělo „operovat" 14 opeřených dravců. Přímo mezi zvířaty v zoologické zahradě na Svatém Kopečku si v sobotu 20. dubna děti připomněly Den Země, který připadá na pondělí 22. dubna. Zhruba tisícovka návštěvníků se zapojila do soutěží a her v programu Dokážeme spolu žít. Pořadatelem této akce byl olomoucký Dům dětí a mládeže a byla to zároveň akce Ekologických dnů 2002 v Olomouci. Den země se slavil poprvé v USA v roce 1970, v České republice v roce 1990. Největší ekologickou akcí ve městě byly jarní Ekologické dny Olomouc 2002 na přelomu dubna a května, kdy v neděli 19. května skončily. Akce probíhaly na různých místech ve městě a měly rozličný charakter, od přednášek a odborných diskusí k hudebním, filmovým či divadelním akcím. Dlouholetým vedoucím pracovníkem v realizačním štábu EDO 2002 byl i letos Michal Bartoš z ekologické agentury Sluňákov.

EDO 2002

Ke čtyřem ekologickým haváriím museli v červnu vyjet pracovníci referátu životního prostředí Okresního úřadu v Olomouci. Jako první byl nahlášen nález sudů s vyjetým olejem v prostoru ČD u Klášterního Hradiska, kde se předpokládal únik asi 600 litrů těchto látek. V sobotu 8. června se objevila ropná skvrna na Moravě za teplárnou. Ani v jednom z případů se nepodařilo odkrýt pachatele znečištění. Další dva případy se staly mimo Olomouc, v Toveři a Tršicích. Svoji sílu dala samotná příroda Olomoučanům poznat v neděli 23. června odpoledne, kdy se v krátkosti slunečný den změnil v krupobití. Padaly kroupy velikosti pingpongového míčku po dobu asi patnácti minut. Krupobití bylo

Ekohavárie

Krupobití

doprovázeno blesky, poryvy silného větru a nebývalou temnotou. Horní náměstí pokryl takto bílý koberec. Ze stromů bylo otrháno listí, v domech rozbitá okna, na ulicích stojící auta měla poničené karosérie a okna. Ucpával se také odpadový systém a lidem nateklo do bytů a sklepů. Největší nápor potom čekal na sklenáře a automechaniky Sklenářství Bubeník v centru města zaznamenalo objednávku na 500 oken. Značné škody vznikly také na zahradách, úrodě, obilí a chmelu v okolí města. Opačný extrém nastal zhruba za tři další týdny, kdy Olomouc a okolí začaly sužovat vysoké teploty. V pondělí 10. července byla pak naměřena rekordní teplota v regionu ve výši 33 stupňů Celsia. Po týdnu teploty poklesly a tropická vedra se dostavila až v dalším průběhu prázdnin. Spojit ekologii včetně odborné s politikou - o to se pokusil vysokoškolský učitel- ekolog z Univerzity Palackého a člen Strany pro otevřenou společnost Pavel Nováček. Už od ledna vedl svou osobní kampaň, neboť se pokusil jít do senátních voleb za část Olomoucka a Šumperska. Právě na každodenních drobných věcech, které zlepší život lidí i krajiny se pokusil o netradiční volební kampaň sám za sebe. I když nakonec jako senátor neuspěl, stal se prototypem spojení politiky, ekologických principů a pozitivních aktivit.

Hnutí Duha

Na podzim vytáhli do svého boje proti supermarketům v Olomouci stoupenci ekologických principů z Hnutí Duha. Začátkem října se jejich aktivisté objevili v olomouckých ulicích s nabídkou tiskovin a petičními archy. V Olomouci bylo v letošním roce 15 supermarketů a tři další se připravují. Vedoucí osobností akce se stala Iva Rašnerová, která se stala známou z případu protestů veřejnosti proti stavbě tzv. Paláce Morava v lokalitě tržnice. Podpisy v padesáti olomouckých obchodech proti supermarketům byly sbírány až do konce roku, kdy by měly být předány nové městské radě k uvážení.

Technické služby

Ekologicky se začaly více chovat i samotné Technické služby města Olomouce (TSMO), které do nové zimní sezóny investovaly

milion korun na nákup techniky pro použití solanky. Solanka - vodný roztok soli - by měla být šetrnější k přírodě a věcem běžné potřeby, jako jsou např. lidské boty. TSMO zároveň uvedly, že ušetří až 30% svých nákladů na zimní posyp komunikací. I po vybavení technikou na solanku se bude stále používat sypaná sůl a inertní materiály, protože solanka je neúčinná v extrémních mrazech. Ročně TSMO investují 15 až 18 milionů korun, většina těchto peněz jde do nákupu a obnovy jejich techniky. Jako první v regionu také TSMO získaly certifikát ISO 14001 Enviromentální management zavazující k zavedení a dodržování postupů šetrných k životnímu prostředí. Certifikát platí tři roky a je podroben internímu auditu čtyřikrát ročně.

Větrná smršť

Ještě v závěru podzimu příroda na Olomoucku jednou zahrozila. Stalo se tak v neděli 28. října, kdy se dostavila větrná smršť. Postižen byl celý Olomoucký kraj, nejvíce okresy Jeseník a Šumperk. V Olomouci vichřice trhala dráty elektrického vedení, narušovala střechy a lámala stromy, které padaly na silnice, ulice a chodníky. Nejhorší situace nastala v penzionu v Peškově ulici, kde poryv vichru uvolnil celou střechu. Tu nejdříve kotvili hasiči a potom stavební firma, která ji dělala. V okolí musela být vyklizena parkoviště, ve Fibichově ulici spadl vyvrácený strom na auta, polámané stromy byly i na Masarykově třídě, které musely být z vozovky a chodníku po rozřezání odstraněny.

Komunální odpad

Občané Olomouce budou platit příští rok za odpad stejný poplatek jako letos - tedy 468 korun. K případným změnám by mohlo podle názoru radnice v roce 2004 na základě vyhodnocení zkušeností a ekonomických dat z letošního roku. Za prvních deset měsíců letošního roku se množství komunálního odpadu v Olomouci zvětšilo z 11 796 tun na 14 773 tun, ale na druhé straně vzrostlo o 30% třídění odpadu. Celkem bylo za uvedené období vytříděno 1100 tun odpadu. Od občanů vybral magistrát formou poplatku za likvidaci odpadu 36 milionů korun, přičemž zaplatilo 90% poplatníků. Město může nedoplatek za komunální

odpad vymáhat tři roky. I v příštím roce bude platit systém slev, který byl použit letos za včasnou úhradu a pro děti do patnácti let.

Zima 2002/2003 se v Olomouci ozvala ve své bílé podobě v noci z neděle 15. prosince na pondělí 16. prosince. Stalo se tak sice s několikatýdenním zpožděním, ale o to razantněji. Starosti přibyly silničářům a energetikům, ale i TSMO, které muely vyjet se svou technikou. Na Olomoucku došlo k 27 evidovaným dopravním nehodám, které byly označeny jako lehké. Naopak velkou radost přineslo bílé studené opojení dětem, kterým nastaly zimní radovánky. Školní rok skončil v pátek 20. prosince a až do 6. ledna trvaly v Olomouci zimní prázdniny spojené s tradiční oslavou vánočních svátků. Celkem 600 tisíc korun bylo v rozpočtu města určeno na dotace různým subjektům, které působí v oblasti životního prostředí. Radní již v březnu rozdělili částku 534 tisíc korun, zbývající peníze byly ponechány jako rezerva. Přijato bylo celkem 20 žádostí s požadovanou částkou přibližně jednoho milionu korun.

Zima 2002

Kapitola 5

Politika
Kultura
Společnost

Premiér v Olomouci

Politická scéna i občanská veřejnost Olomouce byla v polovině ledna poctěna návštěvou českého premiéra Miloše Zemana (ČSSD). Vláda sociální demokracie zahájila v rámci letošního supervolebního roku tzv. „spanilé jízdy", z nichž jedna směřovala i na Hanou. Skoro hodinu hovořil v pondělí 21. ledna premiér s představiteli města o přednádražním prostoru, průmyslových zónách ve městě, vývoji nezaměstnanosti a kriminality. V dalším průběhu návštěvy zavítal premiér do ZOO na Sv. Kopečku, kde již v roce 1996 pokřtil svého kmotřence jeřába královského, na jehož výživu přispěl tisícikorunou. Ve Fakultní nemocnici otevřel s ministrem zdravotnictví Bohumilem Fišerem operační centrum. Zajel i do továrny na kuličková ložiska a nakonec s ministrem kultury Pavlem Dostálem a primátorem Martinem Tesaříkem besedoval s občany. Tady se kupodivu hlavním tématem stalo rakouské protitemelínské referendum a debatovalo se i o požadavku sudetoněmeckého spolku o dvojjazyčném označení dnešních českých či moravských měst. Olomoučané se předsedy vlády ptali ale i na armádu, harvardské fondy, placení školného či budoucnost olomouckého S-klubu. Po sociálně demokratickém premiérovi zavítal do Olomouce v polovině dubna místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Vladimír Špidla (ČSSD). Vicepremiér zahájil ve Václavkově sále dvoudenní konferenci na téma kvality sociálních služeb. Znovu se Vladimír Špidla, tehdy již předseda ČSSD, v Olomouci objevil v sobotu 11. května na předvolebním mítinku své strany. Po Olomouci se toho dne projel v kočáře taženém párem koní ve společnosti lídra ČSSD Olomouckého kraje Pavla Dostála a olomouckého primátora Martina Tesaříka. Listopadové komunální volby znamenaly pro olomouckou ČSSD celkem 12 mandátů v městském zastupitelstvu a 23,19% hlasů voličů. Byl to lepší výsledek než před čtyřmi lety, ale při přepočtu mandátů v jednotlivých obvodech disponovala nakonec ODS více mandáty v zastupitelstvu. V pondělí 11.listopadu zvolilo městské zastupitelstvo primátorem znovu Martina Tesaříka,

Ministr Špidla v Olomouci

ČSSD

který tak zahájil své druhé funkční období v této funkci. Na post primátora byl Tesařík navržen koalicí ODS (13 mandátů), ČSSD (12 mandátů) a KDU-ČSL (čtyři mandáty). Se vstupem do koalice se po sobotní mimořádné konferenci ztotožnili i tři lidovečtí zastupitelé, kteří původně požadovali křeslo náměstka primátora pro lidovce, čehož ovšem nedosáhli.

ODS

Svou předvolební kampaň pro Poslaneckou sněmovnu PČR zahájilo ve středu 23. ledna oficiálně regionální sdružení ODS v Olomouci. V rámci tzv. kontaktní kampaně vyrazili odpoledne do ulic přední členové kandidátky - místopředseda ODS Ivan Langer a poslankyně Kateřina Dostálová. Občanští demokraté si vytyčili do kampaně několik témat a zahájili diskusemi o vstupu ČR do Evropské unie. Podle vyjádření předsedy regionálního sdružení ODS Ivana Kosatíka se náklady na volební kampaň v kraji dostaly na částku přesahující milion korun a finančně se na ní podíleli i samotní kandidáti. Začátkem února nahradila bývalá viceprimátorka Olomouce Marta Vláčilová ve funkci předsedkyně olomoucké ODS dosavadního Otakara Vychodila, který na svou funkci rezignoval v prosinci minulého roku. Vláčilová se o post šéfa ODS ve městě utkala se dvěma protikandidáty a získala 79 hlasů ze 123. Oblastní sněm zvolil rovněž novou osmičlennou oblastní radu. Z jedenáctičlenné rady vypadla poslankyně Kateřina Dostálová, místopředsedy byli zvoleni Dalibor Horák a Martin Novotný. Marta Vláčilová se tak po dvou letech znovu vrátila do čela olomoucké organizace ODS v supervolebním roce. V prvních mediálních vyjádřeních Vláčilová zdůraznila nutnost překonat vnitřní krizi uvnitř strany, která nakonec vedla k rezignaci bývalého předsedy Vychodila, a zaměřit se na přípravu voleb a získání mladých lidí do ODS. Současně Vláčilová popřela názory, že by měla zájem stát se primátorkou Olomouce. V anketě místních novin se další člen strany Ivan Langer stal osobností roku 2001 a obhájil tak prvenství z roku 2000. Méně se v uvedené anketě dařilo jeho kolegyni Kateřině Dostálové, která si vyslou-

žila titul babrala roku. I v osobním životě místopředsedy ODS Langera došlo k radostné události a jeho manželce Markétě se v úterý 19. února narodila dcera Petra. Vedení ODS zavítalo do Olomouce o dva měsíce později a v pondělí 13. května uspořádala ODS veřejnou tiskovou konferenci za účasti Václava Klause, Jana Zaorala a Ivana Langera. Týž den byl Václav Klaus ještě v Přerově a Prostějově. Rozhodnutí hejtmana Moravskoslezského kraje Evžena Tošenovského kandidovat na post předsedy Občanské demokratické strany jednoznačně potěšilo vedení olomoucké regionální i oblastní ODS. Šéf krajské organizace Ivan Kosatík vyjádřil názor, že Tošenovský má právo se o předsednický post ucházet. V podobě placené inzerce publikoval v místním tisku místopředseda ODS Ivan Langer koncem října tzv. Desatero pravicové komunální politiky a v prosinci se pokusil potřetí obhájit svou funkci druhého muže v ODS na mimořádném kongresu ve Františkových Lázních. V komunálních volbách olomoucká ODS uspěla a nakonec získala 23, 18% hlasů a 13 mandátů v zastupitelstvu o 45 poslancích. Méně se již vedlo v prosinci Ivanu Langerovi, který sice před kongresem přišel s novou publikací o fungování ODS s příznačným názvem Cesta k úspěchu, ale nakonec svou funkci ve straně neobhájil. Langera podporovalo olomoucké i šumperské oblastní vedení ODS. Neúspěšného Ivana Langera ve vedení strany tak nahradili dva regionální členové ve Výkonné radě ODS - Ivan Kosatík a poslanec Petr Krill. Olomoucké regionální sdružení totiž překročilo počet tisíce členů a náležely mu tedy nově dva hlasy ve vrcholném orgánu strany. Ivana Langera podpořilo při volbě na místopředsedu strany 18 delegátů olomouckého regionálního sdružení a údajně i delegáti z Plzeňska a Brna. Olomoucká kandidátní listina KDU-ČSL a US-DEU pro volby do Poslanecké sněmovny PČR se v únoru v podstatě shodovala s tou, kterou sestavila posléze již neexistující čtyřkoalice. Ke změně došlo jen na desáté příčce kandidátky, kde figuroval člen ODA. Lidovecký poslanec a místopředseda KDU-ČSL To-

KDU-ČSL

máš Kvapil prosazoval již na jaře názor, aby v nadcházejících volbách do olomouckého zastupitelstva mělo město jen jeden volební obvod. Podle zákona o obecních volbách , který platí od konce minulého roku, je v případě Olomouce (více než 50 tisíc obyvatel) možno město dělit maximálně na pět obvodů, kde se volí minimálně devět zastupitelů. V minulosti se v Olomouci po roce 1989 volilo vždy v pěti obvodech s výjimkou roku 1998, kdy to bylo šest obvodů. Realita listopadových komunálních voleb byla potom taková, že KDU-ČSL volilo 10,02% a získala v zastupitelstvu 4 mandáty, tedy o dva méně než v minulých volbách. Do zastupitelstva se ovšem nedostal Pavel Horák, lídr KDU-ČSL, kterého díky preferenčním hlasům nahradil lékař Petr Procházka. Těsně po komunálních volbách prožívala olomoucká KDU-ČSL vážnou krizi, když tři její zástupci podepsali dohodu o vytvoření radniční koalice na základě podmínek ODS a ČSSD přes odmítavé stanovisko městského výboru KDU-ČSL. K dohodě se kromě zastupitele Petra Konečného připojila i předsedkyně městského výboru Marie Horáková, proti byl její náměstek Pavel Horák, stejně jako poslanec a druhý místopředseda městské organizace Tomáš Kvapil. Kvapil dokonce označil koaliční dohodu z radnice za odporující stanovám KDU-ČSL. Přes tyto vnitřní otřesy byla dohoda stabilní a za stabilní ji prohlásili i zástupci ČSSD a ODS ústy primátora Martina Tesaříka a radního Ivana Kosatíka. V sobotu 26. lednu zasedal v Olomouci republikový výbor Unie svobody-Demokratické unie. Jednání se účastnila předsedkyně strany Hana Marvanová a zaujala kritické stanovisko k reformě státní správy připravené sociálními demokraty a provázené nárůstem úředníků. Rozpad čtyřkoalice na republikové úrovni ovšem zpočátku nezměnil situaci na úrovni kraje, což potvrdila i krajská zastupitelka a předsedkyně Jitka Seitlová (ODA) a krajský šéf ODS Ivan Kosatík. Po určité době se ovšem tato situace změnila a už v únoru se lidovci v Olomouci vyjádřili, že v komunálních volbách počítají jen s US-DEU, nikoliv už s ODA. Uvol-

US-DEU

něné desáté místo na kandidátní listině koalice (KDU-ČSL+ US-DEU) nakonec po ODA nahradila lékařka Zuzana Sommerová z Jeseníku. V Olomouckém kraji vedl kandidátku Koalice místostarosta Šumperka Ivo Vykydal, dalšími kandidáty byli Evžen Horáček (US-DEU), Tomáš Kvapil (KDU-ČSL), Jan Heglas (US-DEU) a Petr Procházka (US-DEU). Listopadové komunální volby skončily nakonec pro Unii svobody- Demokratickou unii zdrcujícím neúspěchem, když ji volily 4,42% Olomoučanů a nezískala v zastupitelstvu žádný mandát. Do zastupitelstva se nedostal ani dosavadní viceprimátor a unionistický kandidát na prvního muže města Miroslav Pilát.Po volebním propadu začal Pilát pracovat na svém původním postu na sociálním odboru radnice a byl dále krajským zastupitelem.

KSČM

Předseda OV KSČM v Olomouci Alexander Černý byl začátkem února zvolen krajskou nominační komisí strany lídrem její třiadvacetičlenné kandidátky pro volby do Poslanecké sněmovny v Olomouckém kraji. Na dalších místech se ocitli poslankyně Miroslava Vlčková z okresu Šumperk, předseda OV KSČM v Přerově Ladislav Mlčák a dvojice podnikatelů z Prostějova a Jeseníku Václav Šmíd a Jiří Surma. Černý, Mlčák a Šmíd byli členy krajského zastupitelstva a zároveň městskými zastupiteli. Krajská konference KSČM zvolila předsedou krajské rady strany v Olomouckém kraji opět Ladislava Mlčáka. Volební lídr Černý označil KSČM za jedinou skutečně opoziční stranu vůči koalici a zároveň jako alternativu pro nespokojené - v tomto smyslu poukázal na známou skutečnost, že v Olomouckém kraji je nejnižší průměrná mzda v republice a že se tu vytváří na hlavu nejnižší hrubý domácí produkt. Olomoučan Alexander Černý se do Parlamentu ČR dostal, především hlasy tamních voličů. Ve městě se dostali zástupci KSČM do řady postů - šéfem představenstva Dopravního podniku města Olomouce se stal Miroslav Marek, členkou představenstva Výstaviště Flora Olomouc Jaroslava Cardová a samotný poslanec Alexander Černý zasedal v představen-

stvu Technických služeb města Olomouce. Všech šest stávajících členů olomouckého městského zastupitelstva za KSČM na podzim znovu kandidovalo na čelných místech kandidátek pro pět volebních obvodů. Při volbách získali komunisté v Olomouci 14,87% hlasů a v zastupitelstvu 10 mandátů, tedy o čtyři více než v roce 1998.

SOS

Strana pro otevřenou společnost (SOS) vystoupila jako jedna z prvních již v lednu s kampaní do doplňovacích senátních voleb obvodu č. 66 Olomouc - venkov. Kandidátem na post senátora se stal ekolog Pavel Nováček z Přírodovědecké fakulty UP Olomouc. Do politiky vstoupil Nováček v roce 1995, kdy se stal členem Svobodných demokratů, za něž kandidoval ve volbách do PS PČR v roce 1996, po zániku Svobodných demokratů v roce 1998 spoluzakládal Stranu pro otevřenou společnost a stal se jejím předsedou. V senátních volbách nakonec Nováček neuspěl, přestože získal např. podporu nejmladší české politické strany Naděje, která vykrystalizovala z řad aktivistů Impulsu 99 a Děkujeme, odejděte. Předsedkyní Naděje se stala bývalá studentská aktivistka Monika Pajerová. O poslanecká křesla v červnových volbách usilovala i Republikánská strana Miroslava Sládka, jejímž lídrem se v Olomouckém kraji stal krajský šéf František Deichtr ze Samotišek u Olomouce. Deichtr si volební kampaň financoval sám, jeho strana se stala loni v lednu nástupkyní Sdružení pro republiku - Republikánské strany Československa. Jedničkou kandidátky Strany zelených (SZ) se stal koordinátor rozvoje regionu Jaroslav Kabilka. Dalším kandidátem SZ se stal olomoucký ekolog Miloš Holzer, kandidátka SZ obsahovala celkem 23 jmen. Komunální volby znamenaly nakonec pro SZ a Šanci zisk 8,94% hlasů a 4 mandáty v zastupitelstvu - tedy dvojnásobek stávajícího stavu, kdy zasedali v ZMO jako Olomouc 21. Samotné seskupení Olomouc 21, které postavilo svého zástupce Milana Langera ze spolku Trend vozíčkářů do klání o post primátora Olomouce, vyšlo z komunálních voleb s podporou 5,42% hlasů a

Republikáni

Zelení

Olomouc 21

jedním zástupcem v ZMO. Volební neúspěch vysvětloval Milan Langer především nízkou volební účastí a také rozdělením města Olomouce na pět volebních obvodů.

Armáda

Začátkem ledna narukovali i v Olomouci nováčci do místních útvarů, aby se podrobili tzv. přijímači v délce jednoho měsíce. Do útvarů podléhajících olomouckému velení pozemních sil nastoupilo 2398 branců z plánovaných 2610. Náhradní termín nástupu základní služby byl určen na 10. leden. Celkem 180 branců bylo zařazeno do poddůstojnických škol, na náhradní službě bude 160 branců, ostatní nastoupili k bojovým útvarům. Ve čtvrtek 31. ledna byla provedena slavnostní přísaha vojáků z útvaru vzdušných sil Olomouc-Hejčín na Andrově stadionu. Příslušníci 5. mechanizovaného praporu Armády České republiky nacvičovali 21. února slavnostní nástup, kterým by měla být ukončena česká mise v jednotkách SFOR v bývalé Jugoslávii. Osmačtyřicet příslušníků armády zároveň na Horním náměstí převzalo z rukou ministra obrany Jaroslava Tvrdíka (ČSSD) resortní vyznamenání za podíl na operacích Joint Force v Bosně a Hercegovině v letech 1996 až 2001. Vyznamenáno bylo i jedenáct novinářů za zpravodajskou a publicistickou činnost. Svatba olomouckého páru Ilony Pochopové (24) a Miroslava Kudličky (27) proběhla ve dni s magickým datem 22.2.2002. Navíc se svědkem nevěsty po dohodě na radnici stal ministr obrany Jaroslav Tvrdík, přičemž roli jeho náhradníka sehrál rovněž přítomný ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD). Jako svatební dar dostali šťastní novomanželé od ministra týdenní pobyt na libovolném místě v ČR.

Velitel NATO ve městě

Na návštěvu olomouckých vojáků přijel v úterý 19. března vrchní velitel Spojeneckého velitelství sil NATO v Evropě Goetz Glimeroth. Setkal se s tehdejším velitelem českých pozemních sil generálem Františkem Hrabalem a absolvoval rovněž briefingy související s reformou a profesionalizací českých ozbrojených sil včetně jejich začleňování do struktur Severoatlantické aliance. Glimeroth přitom nebyl v Olomouci poprvé, Českou republiku i velitel-

ství pozemního vojska navštívil ještě jako velitel 2. sboru bundeswehru před třemi roky v souvislosti se vstupem naší republiky do NATO. Kulaté desáté výročí slavila armáda v ve městě v úterý 26. března. Před deseti lety se totiž Olomouc stala centrem Velitelství pozemních sil Armády České republiky. Tehdy vzniklo ve městě velitelství STŘED, po jehož transformaci bylo za dva roky vytvořeno Velitelství 2. armádního sboru. K 1. listopadu 1997 se 2. armádní sbor přeměnil na Velitelství pozemního vojska a z něj vzniklo k 31. prosinci 1999 Velitelství pozemních sil AČR. Začátkem září byl z funkce velitele pozemních sil v olomouci odvolán generálmajor František Hrabal v souvislosti svého odchodu do struktur NATO v Bruselu. Ve funkci jej nakrátko nahradil dosavadní náčelník štábu pozemních sil brigádní generál Ivo Zbořil. Začátkem října zavítal na návštěvu Olomouce i velitel pozemního vojska polské armády generál Edward Pietrzyk. Česká a polská armáda měla za sebou i několik společných cvičení, Češi absolvovali i ostrá dělostřelecká cvičení na polské střelnici. Se slovenskou armádou jsou do budoucna vytvořeny plány na vznik společné česko- polsko-slovenské brigády rychlého nasazení. Slavnostním nástupem vojenských záchranářů z olomoucké 75. záchranné a výcvikové základny , kteří pomáhali odstraňovat následky srpnových záplav, vyvrcholilo dekorování členů této jednotky v pátek 15. listopadu v areálu základny v Olomouci-Chválkovicích. Do Čech bylo postupně vysláno na 400 vojáků základny s těžkou technikou a operovali na Mělnicku, Písecku a v Praze-Karlíně. Předání vyznamenání provedli brigádní generálové Jiří Halaška a Jaroslav Jásek. Od čtvrtka 5. prosince měly pozemní síly české armády nového velitele, kterým se stal brigádní generál Josef Sedlák. Do funkce ho oficiálně uvedl ministr obrany Jaroslav Tvrdík (ČSSD). Dvaačtyřicetiletý generál měl zkušenosti z misí UNPROFOR a IFOR. Za hlavní úkol do budoucna označil nový velitel pozemních sil profesionalizaci Armády České republiky v podmínkách pozemního vojska, která by měla proběhnout do roku

Generál Pietrzyk

Vyznamenání záchranářů

Nový velitel

2006. V nedalekých Přáslavicích, kde již dlouhou dobu existuje vojenská základna tankových a dělostřeleckých sil, by v budoucnu měla vyrůst obří vojenská základna asi za 3,5 mld. korun. Rovněž se do budoucna počítá s přítomností vojenského velitelství Pozemních sil AČR v samotné Olomouci. Armáda si ponechá i sklady ve Štěpánově a posádku ve vojenském prostoru Libavá.

Sport

Celkově dotoval olomoucký magistrát oblast rekreačního sportu a tělovýchovy částkou čtyř milionů korun. Se žádostí o dotaci přišlo 120 subjektů, kteří dohromady požadovali více než osmnáct milionů korun. Podle náměstka primátora Miroslava Piláta (US) se městu podařilo vyhovět devadesáti devíti žádostem o dotaci. Pro zlepšení rekreační funkce příměstského lesa na Svatém Kopečku u Olomouce se vybudovalo dětské hřiště v blízkosti zoologické zahrady. Městskou pokladnu akce přišla na částku 800 tisíc korun. Projekt se uskutečnil v prostoru obhospodařovaném Správou lesů města Olomouce a jeho součástí byla např. lanová dráha a model rakety. Do chladné vody řeky Moravy se v sobotu 16. března odpoledne ponořilo sedm desítek otužilců. Na startu nechyběl devětaosmdesátiletý nestor českého i evropského zimního plavání Ladislav Nicek. Mezi závodníky na trati od 100 do 750 metrů se objevila i nedávná česká přemožitelka kanálu La Manche Dana Zbořilová. Čtyřicátý ročník soutěže zimních plavců přilákal k řece stovky zvědavců, kteří přišli otužilce povzbudit. Voda v Moravě měla pět stupňů Celsia a pro větší proud bylo nutné natáhnout přes řeku lano, aby se závodníci snáze dostali na břeh. Závěr plavby na nejdelší trase byl nakonec poznamenán deštěm.

Cykloturisté

Olomoučtí kolaři a cykloturisté přivítali novou sezónu první jarní vyjížďkou konanou ve čtvrtek 21. března. Symbolicky byla přitom otevřena nová trasa cyklostezky Domovina-Rokycanova-Witgensteinova. Pro olomouckou veřejnost připravilo Občanské sdružení Olomoučtí kolaři také dárek - novou cyklomapu Olomouce. Závěrem cyklistického výletu byl proveden starý lidový

zvyk - pálení slaměné Morany. Celková trasa cyklovýletu letos měřila kolem šedesáti kilometrů. Vytvořit maximum příležitostí pro využití volného času pro děti a dospělé se snažila olomoucká radnice např. i tím, že podporovala výstavbu sportovních areálů pro veřejnost. Jako optimální řešení se nakonec ukázalo použití školních hřišť, které by byly odpoledne nabízeny občanské veřejnosti. Sporadicky se ovšem vyskytly i potíže, to tehdy, když si místní obyvatelé stěžovali na hluk spojený s provozem těchto sportovišť, jak se to stalo např. na hřišti u Základní školy na Terrerově náměstí. Zimní stadion v Olomouci žil sportovním životem i přes jarní a letní měsíce, kdy ledovou plochu nahradil nový povrch pro jízdu na in line bruslích. Nový koberec na tento typ bruslení stál olomouckou radnici osm set tisíc korun. Nový baseballový areál se začal stavět na podzim v Olomouci-Lazcích. První etapa výstavby by měla být dokončena do konce roku a na ploše asi 12 tisíc čtverečních metrů by mělo vyrůst hřiště se zázemím, které by odpovídalo mezinárodním parametrům. První etapa si vyžádala investici v objemu šesti milionů korun a jejím největším zdrojem byl příspěvek od Českého svazu tělesné výchovy ve výši pěti milionů. Město Olomouc přispělo na rozvoj tohoto v našich poměrech poněkud méně známého sportu částkou 800 tisíc korun a poskytlo přitom pozemek bývalého koňského závodiště za symbolickou cenu. Po dostavení celého areálu se sem přesune asi dvousetčlenná skupina vyznavačů baseballu z oddílu Sigmy Olomouc, kteří zatím museli trénovat v provizorních podmínkách. Na letošní Běh Terryho Foxe vyrazilo ve městě asi sedm stovek účastníků v širokém věkovém spektru. Letos poprvé se běh v kratší variantě konal na Horním náměstí (350 m), delší varianta vedla přes Dolní náměstí ulicí Kateřinskou a Aksamitovou do Bezručových sadů a zpět na Horní náměstí (1500 m). Akci pořádala ve středu 2. října Sokolská župa Olomoucká - Smrčkova spolu s Okresní asociací Sport pro všechny s Tělovýchovnou jednotou Liga 100 Olomouc pod záštitou města a kraje.

Sport pro mládež

Bruslení ve městě

Baseballový areál

Běh T.Foxe

Součástí akce byla i sbírka, jejíž výtěžek byl zaslán na konto výzkumu rakoviny. Extrémní fyzická zátěž sportovního typu přilákala v pondělí 4. listopadu přes vytrvalé mrholení stovky lidí na olomoucké Horní náměstí, kde si mnozí z nich vyzkoušeli hranice svých možností. K dispozici byly bungee trampolíny, aerotrium nebo horolezecká stěna. Mladí věkem i duchem si tak mohli rozvířit hladinu adrenalinu a zároveň si zasoutěžit o zlevněné letenky nebo jízdenky do Paříže zdarma věnované GTS International u příležitosti otevření její 11. pobočky právě v našem městě.

Trampolíny na náměstí

Vedení olomoucké radnice poděkovalo ve čtvrtek 10. ledna házenkářkám Dámského házenkářského klubu Zora Lucii Fabíkové a Vendule Ajglové za dosažené úspěchy - jmenované byly vyhlášeny nejlepšími hráčkami extraligy. Sportovkyním blahopřál primátor Martin Tesařík a jeho náměstek Pavel Horák, který označil házenou za druhou nejvýznamnější míčovou hru ve městě. Olomoucký magistrát nepodpořil házenkářky jen ústní formou, ale přispěl - jako každoročně - i finančně.

Házená

V lednu měla Olomouc již měsíc i jiného šampióna, kterým se stal mistr světa juniorů v kulturistice dvacetiletý František Huf v kategorii do 80 kg. Huf je čtyřnásobný mistr ČR a jeho cílem do budoucna by bylo umístění v mistrovství světa v kategorii mužů a posléze pokus zkusit štěstí i na profesionální scéně.

Kulturistika

Za účasti primátora Martina Tesaříka a dalších činitelů převzalo ve čtvrtek 24. ledna v obřadní síni radnice několik desítek sportovců ocenění v anketě Sportovec okresu, vyhlášené regionálním sdružením ČSTV. V kategorii jednotlivců se sportovcem okresu stal kanoista Martin Knebel jezdící na divoké vodě. O něco později, začátkem března, byl v Moravském divadle v Olomouci určen vítěz ankety o nejlepšího sportovce kraje. Podle očekávání cenu obdržel olympijský vítěz Aleš Valenta. Nejmladším oceněným byl loňský mistr Evropy na motokárách Erik Janiš (13), který si odnesl Cenu fair play. Myšlenka na oceňování sportovců v krajském měřítku vyšla od hejtmana Olomouckého kraje Jana Březiny.

Sportovec okresu

SK Sigma Olomouc

Složitým vývojem prošla olomoucká prvoligová Sigma, kterou stíhala smůla a neúspěchy a střídala trenéry jako na běžícím pásu. Leoše Kalvodu vystřídal po jedenáctém kole ligy jeho asistent Vaďura. Ten skončil v březnu 2002 a funkce trenéra se ujal sportovní ředitel SK Sigma Olomouc Bohumil Páník. V srpnu vypadla Sigma po penaltovém rozstřelu v předkole poháru UEFA na stadionu Koševo v Sarajevu v poměru 5:3 a na konci podzimní části ligové soutěže vystřídal Bohumila Páníka ve funkci další trenér Jiří Kotrba. Mužstvo Sigmy bylo ve velmi špatné sportovní kondici a hrálo v podstatě o udržení v lize, na třináctém místě tabulky. Tomu odpovídal i zákonitý pokles diváků v ochozech stadionu. Koncem listopadu ovšem vyšlo najevo, že trenér Kotrba nepodepsal smlouvu se Sigmou a koučoval ji jen na „své slovo." Začátkem prosince naopak podepsal smlouvu se Spartou Praha. V Olomouci přišla nakonec záchrana v podobě bývalého hráče z let 1977 až 1983 Petra Uličného, který se Sigmě upsal jako trenér do 30. června 2004. Hlavním asistentem zůstal Karel Trnečka a jeho pomocníkem Jiří Vít. V čele juniorky Sigmy zůstal trenér Augustin Chromý. Začátkem roku odjelo A i B družstvo Sigmy na soustředění na Kypr. Pro přehled uvádíme v tabulce 5.1 trenérské vedení fotbalové Sigmy Olomouc za posledních deset let.

Turistické karty

Už od října loňského roku si turisté v hanácké metropoli mohli zakoupit tzv. turistické karty, díky nimž získali možnost bezplatného vstupu do vybraných objektů a cestovat městskou hromadnou dopravou. Největší počet karet zakoupili pořadatelé kongresů a pracovních setkání pro své hosty, další účastníci Výstaviště Flora. Radnice vydala karty ve dvou verzích - za dvacetičtyřhodinovou zaplatí zájemce 150 a za dvaasedmdesátihodinovou 220 korun. Součástí karty je i mapa s vyznačenými objekty, kde lze slevu uplatnit. Na vydání karet vynaložil magistrát města částku 150 tisíc korun. Dotazníky, které radnice zpracovala již před časem z iniciativy rakouského experta Antona Wurzla, vycházel i

Tabulka 5.1: Trenérské vedení fotbalové Sigmy Olomouc

93/94	Karel Bruckner
	Vlastimil Palička
	Dušan Radolský
94/95	Dušan Radolský
	Vítězslav Kolda
95/96	Karel Bruckner
96/97	Karel Bruckner
97/98	Milan Bokša
98/99	Milan Bokša
	Dan Matuška
99/00	Dan Matuška
	Petr Žemlík
	Leoš Kalvoda
00/01	Leoš Kalvoda
01/02	Leoš Kalvoda
	Jiří Vaďura
	Bohumil Páník
02/03	Bohumil Páník
	Jiří Kotrba
	Petr Uličný

letos odbor vnějších vztahů magistrátu při přípravách propagačních materiálů o městě a jeho nejbližším okolí. Vyplněné lístky z hotelů a penzionů byly i slosovány a staly se prostřednictvím výherců pozitivní reklamou i v zahraničí. Přes padesát vystavovatelů se přihlásilo k účasti na lednovém vletrhu Tourism expo na Výstavišti Flora. V pořadí sedmý ročník turistického veletrhu měl motto Křížem krážem Olomouckým krajem. Doprovodným programem veletrhu byl např. uspořádaný orientační běh za účasti mistryně ČR Zdeňky Staré, módní show mladých prostějovských návrhářů a předvedení starých hanáckých řemesel, nechyběla ani gastronomická specialita - hanácké tvarůžky. Příchod letošních Velikonoc přivítala prodejní výstava kraslic a dalších symbolů těchto svátků v Tourist centru v Salmově paláci na olomouckém Horním náměstí. Nabízelo se zhruba dvacet druhů malovaných vajec ve stopadesáti barevných provedeních, nechyběla ani vejce pštrosí. Vystavené kraslice vzbuzovaly pozornost i zahraničních návštěvníků města. Za účasti francouzských podnikatelů, zá-

Tourism expo

Velikonoční výstava

stupců českých firem, starostů a radních proběhly koncem března Francouzsko-české ekonomické dny, které uspořádaly francouzské velvyslanectví a olomoucký magistrát. Cílem akce bylo posílení vzájemných kontaktů a za francouzskou stranu se zúčastnil rada ambasády Dominique Mauppin, z ekonomických subjektů zástupci Renaultu, Peugeotu a Citroënu. V rámci Francouzsko-českých ekonomických dní proběhlo v klubu Sidia Ekonomické fórum a řada individuálních jednání. Ve vrcholném období turistické sezóny byla ve městě pracovníky České obchodní inspekce (ČOI) zjištěna turistická kancelář bez sjednaného pojištění pro případ úpadku. Byl to první zaznamenaný případ na střední Moravě, koncesní listina ovšem kanceláři nebyla odebrána a vyšetřování probíhalo za jejího chodu. Podle vyjádření manažera cestovního ruchu olomouckého magistrátu a radního Miroslava Petříka bylo letos ve městě zaznamenáno zvýšené množství zahraničních turistů z Japonska, Koreje a Číny, kteří zejména obdivovali místní barokní architekturu a umění. Podobně jako v minulosti ovšem návštěvníci ve městě dlouho nezůstávali - průměrná doba pobytu činila dva dny. Překvapením byl pro tyto turisty volný vstup do sakrálních objektů ve městě, na což z domova nejsou zvyklí. Podle výpovědí olomouckých hoteliérů byly jejich kapacity v létě obsazeny obvyklým množstvím klientů, který dosahoval v průměru 65% volných lůžek. Výjimku tvořila v letní turistické sezóně Správa kolejí a menz Univerzity Palackého, která nabízí ubytování typu hostel na kolejích - může nabídnout 4500 lůžek. Tady byl letos zaznamenán nárůst ubytovaných o 13% oproti loňskému roku.

Čs.-francouzské dny

Cestovní ruch

Lidé v Olomouci a dalších městech v kraji přišli ve čtvrtek 3. ledna o zavedenou nabídku televizních programů, když zhruba hodinu po poledni přerušila kabelová televize UPC vzdušné vysílání. Firma UPC, která musela frekvenci opustit a uvolnit ji mobilním operátorům, sice nabídla pokračování vysílání přes satelit, za vyšší ceny a bez základních českých stanic. Olomoučané

UPC

si tedy pro příjem ČT, Novy a Primy proto museli znovu nechat v mnoha případech namontovat antény. Systém MMDS se v republice používal od roku 1994 a jeho ukončení se dotklo ve městě asi šesti tisíc zákazníků společnosti UPC. Přibližně dva tisíce bývalých klientů UPC přešlo v Olomouci ke konkurenční společnosti Elektronika, která má ovšem kabelovou síť jen v menší části města a využívá ji asi devět tisíc olomouckých diváků. Konec vzdušného vysílání televize postihl i množství „pirátů," kteří přijímali signál zadarmo na speciální anténu, podle odhadu bylo těchto případů v Olomouci asi šest tisíc. Podle vyjádření ředitele Bytové správy Olomouc Romana Zelenky se velká část nájemníků ve městě vrátila ke starým společným anténám na domech, které nebyly nikdy zrušeny a tam, kde nebyly, došlo k jejich instalaci. Zprávy z Olomoucka by se v budoucnu měly častěji prosazovat i v celostátním vysílání České televize a podle názoru ředitele ostravského studia ČT Ilji Racka by do roku 2005 mělo ve městě vzniknout i regionální studio celostátní televize, tak jako ve všech krajských městech ve státě.

Regionální tisk

První číslo měsíčníku Olomoucký kraj dostali zdarma obyvatelé regionu na začátku května. Osmistránkové krajské noviny vycházely s měsíční periodicitou s výjimkou prázdninovývh měsíců. Jedno číslo dotoval kraj částkou 400 tisíc korun. Noviny připravila pražská společnost Strategic Consulting s.r.o. a distribuci provádí Česká pošta v nákladu 254 tisíce kusů.Vydávání Olomouckého týdeníku, které začalo v nedávné minulosti, pokračovalo i letos. Týdeník vydávala firma H+K Olomouc, která na začátku roku vydala také pilotní číslo nového Krajského zpravodaje. Do čtvrtého ročníku se letos dostal i informační zpravodaj města Olomouce s názvem Radniční listy. Na svých čtyřech až šesti stranách zde občany Rada města Olomouce informovala o nejdůležitějších událostech ve městě, byly zde otiskovány vyhlášky či upozornění veřejnosti. Radniční listy měly v roce 2002 náklad 55 tisíc kusů a byly distribuovány zdarma. Předsedou re-

dakční rady Radničních listů byl radní a později náměstek primátora Miroslav Petřík (ČSSD). Celostátní deník Mladá fronta dnes pokračoval ve vydávání své regionální přílohy Střední Morava, regionální redakce byla v Olomouci na ulici 8. května v čele s vedoucím redaktorem Petrem Orságem. Šestistránková příloha referovala o politických, kulturních a sportovních aktualitách Olomoucka a doplňovala tak další místní mediální zdroje, jako byl deník Olomoucký den vydávaný německou mediální agenturou Vltava- Labe - Press a.s. v divizi Střední Morava. Olomoucký den posílil na 24 stran a vycházel od pondělí do soboty v nákladu přibližně 380 tisíc kusů. Ve vedení byl ředitel Horst Gottschall, šéfredaktorkou byla Mgr. Petra Šolcová. Také tento deník přinášel aktuální informace z regionu nově vzniklého Olomouckého kraje a zajišťoval zpravodajské pokrytí města. Již řadu let vycházející informační bulletiny INFO a Kdy- Kde - Co v Olomouci (KKC) přinášely přehled kompletní nabídky kulturního, společenského a sportovního dění ve městě. Vydavatelem měsíčníku KKC byla CITYNET s.r.o. s redakcí na Dolním náměstí č. 16. Měsíčník KKC zavedl i internetovou adresu www.olomouc.cz jako nezávislý server olomouckého regionu. Šéfredaktorem KKC byl v roce 2002 ing. Miroslav Sámel.

Vlčkoviny

Jistou kuriozitou se staly během roku tzv. Vlčkoviny, které vydával v předvolebním období poslanec za ČSSD ing. Miloslav Vlček, kandidát ČSSD za Olomoucký kraj a člen předsednictva ČSSD. První číslo Vlčkovin vyšlo v rozsahu dvou sran ve čtvrtek 30. května.

Festival poezie

Od středy 9. října až do neděle 13. října probíhal ve městě na řadě míst básnický festival Poezie bez hranic, přenesený do Olomouce z jihomoravského Bítova nakladatelem a organizátorem Martinem Pluháčkem. Největší hvězdou letošního ročníku byl zřejmě nositel Pulitzerovy ceny za rok 1983 americký básník Galway Kinnell, k vrcholům festivalu patřilo i vystoupení dalšího Američana Jerome Rothenberga a také nejvýznamnější osobnosti

současné ruské poezie Alexandera Kušnera. Poesie našla v Olomouci útočiště v pavilonu E na výstavišti, v Divadle hudby, restauraci Ponorka, ale i v erotickém klubu. Festivalu prospělo i přeložení termínu veletrhu Libri na jarní období, takže nedošlo ke kumulaci literárních aktivit.

Neziskové organizace

Letos již popáté spojily své síly neziskové organizace v republice, aby od 1. února do 2. března vedly kampaň „30 dnů pro občanský sektor". Neziskové organizace z Olomoucka se zapojily více než padesáti semináři, besedami, přednáškami, kurzy a výstavami, ale i sportovními akcemi. Pořadatelé v centru poradenského a informačního centra iniciovali také vznik tzv. Dobrovolnického centra. Olomoucká radnice rozhodla o poskytnutí částky 5,2 milionu korun právě neziskovým organizacím ve městě, což bylo o 200 tisíc korun více než loni. Celkově se sešlo na radnici padesát žádostí o finanční dotaci, třiceti z nich radnice vyhověla. Idea Dobrovolnického centra vznikla ve městě loni, kdy UNESCO vyhlásilo Mezinárodní rok dobrovolnictví.

Olomouc-Pécs

V únoru schválili olomoučtí radní text deklarace o spolupráci města s maďarským městem Pécs. Smyslem projektu bylo rozšíření kontaktů na úrovni samospráv a vzájemné využívání zkušeností z cestovního ruchu. Následně by mohla navazovat bližší spolupráce mezi významnými institucemi obou měst a podnikatelskými subjekty. Olomouc a Pécs spojuje mimo jiné projekt Aliance evropských kulturních měst (AVEC), jejímiž členy jsou i obě města. Jak Olomouc, tak i Pécs mají na svém území památku zapsanou na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Rendez vous a Olomouc

Od roku 1993 se datuje myšlenka představovat Fancii ve městech české republiky, která poté vykrystalizovala do podoby tzv. Dnů francouzské kultury - Rendez vous a Olomouc. Letos se akce uskutečnila od úterý 19. března do pátku 29. března. Garantem akce bylo místní Francouzské regionální centrum v čele s Karen Fabre. Více než jindy byl letos na Dnech zastoupen film, především díla vypovídající o Francii a její kultuře, tak jak je točil pol-

ský režisér Krzysztof Kieslowski, které byly uvedeny. Pravidlem se pro mnohé stala účast na turnaji v oblíbeném francouzském sportu petanque. Vyznavači házení stříbrnými koulemi nepřišli zkrátka ani letos, speciální hřiště na petanque Olomouc nabízí v prostoru Galerie Podkova. Na závěr Dnů francouzské kultury zavítal do města i velvyslanec Francouzské republiky Philippe Costa. Áriemi v podání předních bulharských operních pěvců a zpěvaček, degustací národních jídel a bulharských vín a také vystoupením folklórního souboru Trajanica ze Staré Zagory oslavili olomoučtí Bulhaři svůj svátek Cyrila a Metoděje v úterý 28.května v sále Sidia. Podle vyjádření předsedy Bulharského kulturně osvětového klubu v Olomouci Božidara Bairova žije v České republice asi 20 tisíc Bulharů a osob bulharského původu, bulharská komunita je i ve městě. Oslav se zúčastnili představitelé místní samosprávy, dvě stovky hostů a rovněž moravský patriarcha arcibiskup pravoslavné církve Maxim.

Bulhaři ve městě

V červenci se v Olomouci uskutečnila poněkud méně obvyklá svatba reprezentantů dvou kultur a kontinentů - šestadvacetiletý student čínštiny Martin Hošek si vzal za manželku Japonku Kaori Hirota, s níž se seznámil na stáži v Číně. Nevěsta žila v Čechách již tři roky, ovládla i češtinu. Svatba se odehrála v sobotu 20. července na olomoucké radnici a chrámu sv. Václava za účasti asi čtyřiceti hostů. Svatební menu obsahovalo i tradiční japonské suši a saké. Po třech měsících přednášela Kaori Hiroto-Hošková i její manžel na akcích Měsíce kultury Číny a Japonska v Olomouci. Celá akce začala výstavou fotografa Zdeňka Thomy s názvem „Asijská žena - asijský muž“ a byla realizací studntů orientalistiky Univerzity Palackého, kteří založili Česko- čínskou společnost. Podtitulem letošního ročníku čínsko-japonského měsíce ve městě bylo Víno, ženy a zpěv, čemuž odpovídaly i konkrétní akce - přednáška o sexualitě ve staré Číně, japonská kuchyně, výroba saké, čínská pijácká poezie a další. Akce probíhaly ve Vlastivědném muzeu, Čajovně U Bílého slona, kavárně Betánie

Mezinárodní sňatek

a na univerzitě. Dobré znalosti angličtiny konstatovala při své návštěvě olomouckého hejčínského gymnázia britská velvyslankyně Anne Pringleová, která navštívila Olomouc ve středu 13. listopadu. Besedovala se studenty o Evropské unii a možnostech, které členství v EU přináší zejména mladým lidem. Velvyslankyně navštívila také radnici a anglickou firmu BOC Edwards a John Crane Sigma v Lutíně, po návštěvě Olomouce odjela do Zlína, kde zahajovala Britský obchodní den. Celková bilance spolupráce Olomouce se zahraničními partnery během roku zdárně probíhala a uskutečnila se řada zajímavých projektů a výměnných stáží či komerčních kontaktů:

Návštěva velvyslankyně

Veenendaal, Nizozemí: březen - účast olomoucké delegace na komunálních volbách, květen - pracovní návštěva olomoucké Platformy v Nizozemí, září - výstava nizozemských výtvarníků a fotografů v Olomouci

Luzern, Švýcarsko: návštěva pracovnic Turistického svazu Luzern a odborníků na odpadové hospodářství a ekologii, stáž pracovníků magistrátu (odbor sociální, dopravních koncepcí a krajinářských koncepcí) v Luzernu

Nordlingen, Spolková republika Německo: květen -koncert Moravské filharmonie v chrámu sv. Jiří v Nordlingenu za účasti vedení obou měst, koncert městské kapely z Nordlingenu na olomouckém Horním náměstí a na výstavišti Flora

Owensboro, USA, stát Kentucky: červen - pobyt studentů z USA v Olomouci, stáž amerických hasičů u Krajského hasičského a záchranného sboru v Olomouci, červenec - návštěva skautů z Ovensboro ve městě

Antony, Francie: účast olomoucké hračkářské firmy na předvánoční výstavě řemesel v Antony

Subotica, Jugoslávie: návštěva lékařů ze Subotice ve fakultní nemocnici

Pécs, Maďarsko: podpis zástupců obou měst na projektu Festivalu Visegrádské čtyřky, účast Olomouce na veletrhu EXPO v Pécsi, září - podpis smlouvy o partnerství mezi městy

Zdroj: zahraniční oddělení magistrátu

Začátkem února se do města z Prahy přesunulo filmové „lahůdkářství" Fera Feniče v podobě známého svátku filmu - Febiofestu. V pěti moravských městech tak bylo možno vidět velkou nabídku filmové produkce dlouhometrážní i krátké z 55 zemí

Febiofest

světa. V Olomouci se hrály vesměs filmy americké produkce včetně filmu německého režiséra Toma Tykwera Princezna a bojovník. Festival byl zahájen za osobní účasti Fera Feniče ve čtvrtek 7. února snímkem Temná voda (USA) a večer filmem Ti druzí (USA) s Nicole Kidmannovou v titulní roli. V neděli 10. února pak byla promítána nejnovější verze Dumasova románu Hrabě Monte Christo v koprodukci USA a Velké Británie. O Febiofest byl ve městě značný zájem, i když byla filmová projekce vyčleněna do menšího kina Central.

AFO 2002

Dubnový závěr je tradičně již desetiletí věnován přehlídce vědeckých a naučných filmů Akademia film Olomouc. Letošní již sedmatřicátý ročník byl zřetelný posunem od ryze vědeckých filmů, určených uzavřenému typu publika, spíše ke snímkům populárním pro širší diváckou veřejnost. Akademia film Olomouc je druhou nejstarší filmovou přehlídkou v zemi ve své kategorii a jeho rozpočet činil pouhých 1,8 milionu korun. Festivalová přehlídka začala v pondělí 22. dubna s mottem „ a co dál, dokumente", předvedeno bylo zhruba sto filmů z 26 zemí. Pro zájemce byl určen bulletin AFO INFO, produkci doplňovala i hudební produkce v Divadle hudby, kde denně hrála živá hudba - Emil Viklický, Jablkoň, Natalika a rovněž i Jiří Stivín.

Filmaři ve městě

Olomoucká veřejnost prožívala na začátku jara jisté vzrušení, když se proslechlo, že ve městě bude natáčen britský film Doktor Živago. V regionu se v nedávné době natáčel velkofilm režiséra Luca Bessona Johanka z Arku na Slezské Hartě a kvůli přivýdělku tam odjelo mnoho Olomoučanů - na filmu se podílelo na tři tisíce statistů. Ve středu 20. března bylo v některých ulicích města možno slyšet angličtinu, Dolní náměstí zaplnily karavany, centrem pojížděly kočáry tažené koňmi a v Národním domě si statisté nechávali lepit vousy. Ulice Wurmova, Univerzitní a další byly změněny na moskevské ulice z počátku minulého století. Při natáčení v Uhelné ulici byl i známý herec Sam Neill, který představoval jednoho z hlavních hrdinů příběhu. Na Dolním ná-

městí pracovala pojízdná kuchyně, která do misek z plastu servírovala česnekovou polévku, vepřový steak nebo smažené žampiony. V neděli 24. března nejezdily přes centrum od 10 do 17 hodin tramvaje a byly nahrazeny autobusy s přemístěnými zastávkami, třída 1. máje byla pro hromadnou dopravu uzavřena. Pro olomoucký magistrát nebylo natáčení filmu žádným finančním přínosem, protože filmaři si nepronajali žádný městský objekt. Zahrálo i nakonec asi 200 komparsistů pod vedením italského režiséra Giacoma Campiottiho, titulní roli Živaga vytvořil Hans Matheson, postavu Lary Kiera Knightleyová.

Olomoucká kina

Už tři roky spravuje kina Metropol, Central a Lípa společnost Olomoucká kina s.r.o., jejímž spolumajitelem a ředitelem je Jan Joukal, do roku 1999 ředitel Městské správy kin. Joukal mediálně potvrdil existující záměry zřídit v Olomouci multikina (prostor tržnice, nerealizovaný Palác Morava a prostor v blízkosti supermarketu Globus), uvedl i plány několika osob na zřízení tzv. autokina, známého zejména z USA. V perspektivních úvahách o budoucnosti kin ve městě se již nemluvilo o revitalizaci někdejšího kina Jas v pasáži, což bylo před nedávným časem ještě aktuální. Podle Joukala ani existence jednoho či dokonce dvou multikin nebude znamenat konec klasického biografu, který si své diváky i potom najde. Návštěvníky olomouckých kin jsou většinou mladí lidé ve věku mezi čtrnácti a třiceti lety, pro zájemce je určena náročnější produkce tzv. filmového klubu, jehož kořeny ve městě sahají až do šedesátých let minulého století. V roce 2002 se nejdražší lístky v kině vyšplhaly k částce 85 Kč. Možnost prodeje lístků do olomouckých kin prostřednictvím internetu ředitel Joukal označil za možnou, i když zatím není provozována pro technické problémy, jako dostatečné náhradní řešení označil možnost telefonické rezervace vstupenek. Kasovním trhákem roku byl snímek Harry Potter, který měl premiéru ve čtvrtek 21. února.

Tabulka 5.2: Olomoucká kina 2002

Olomoucká kina 2002	Počet návštěvníků za rok
Metropol	111 919
Central	25 972
Lípa	15 919
Kino mladých v kině Lípa	1865
Počet premiér	160
Největší návštěvnost	Pán prstenů
Celkový počet návštěvníků	155 675

Moravské divadlo

Divadelní rok 2002 začal vydáváním nového divadelního informačního bulletinu s názvem Za oponou. Černobílý měsíčník formátu A5 nabídl čtenářům rozhovory s osobnostmi olomouckého divadla, pohledy do zákulisí a kritické ohlasy na představení. Nejdůležitější událostí ve vývoji Moravského divadla v Olomouci (MDO) byla ovšem otázka nového ředitele. Už na začátku roku oznámil stávající ředitel Václav Kožušník, že by chtěl odejít od nové divadelní sezóny do Prahy na post provozního ředitele Státní opery, na které by měl nastoupit 1. července. Jeho pražský nástup ovšem vzápětí zkomplikovalo zjištění, že Mojmír Weinmann, v jehož týmu měl Kožušník v Praze nastoupit, byl v sedmdesátých letech členem prověrkové komise a na své ředitelské místo ve Státní opeře rezignoval. Jeho rezignace znamenala i konec plánu Václava Kožušníka. Kožušník nastoupil na ředitelské místo v Olomouci v roce 1996 místo Josefa Josefíka a do Olomouce přišel právě ze Státní opery Praha a ze stejného postu. Po Weinmannově rezignaci se Kožušník ocitl v nezáviděníhodné situaci, o níž informoval olomouckého primátora a náměstka Miroslava Piláta. Město ovšem v době Kožušníkovy rezignace podniklo příslušné kroky k obsazení jeho místa a v březnu vyhlásilo výběrové řízení na místo ředitele MDO.

V průběhu řízení, do něhož se přihlásilo deset zájemců, komise vybrala první tři uchazeče, z nichž se posléze vybíralo. Na prvním

místě v této trojici skončil choreograf a režisér Daniel Wiesner z Prahy, na druhém bývalý ředitel olomouckého divadla Josef Josefík (první polistopadový ředitel MDO) a na třetím operní a operetní sólistka Ludmila Machytková. Novým ředitel MDO Daniel Wiesner na tiskové konferenci začátkem září označil za hlavní úkol nového vedení zastavení propadu návštěvnosti, neboť v uplynulé sezóně přišlo divadlo o padesát tisíc diváků a např. soubor opery a operety vykázal finanční ztrátu 900 tisíc korun. Novinkou v řízení MDO bylo zřízení funkce vedoucího produkce a marketingu, kterou byl pověřen dosavadní činoherec Mikuláš Pánek. Novou šéfkou operního a operetního souboru se stala Ludmila Machytková a dramaturgem souboru Jaroslav Majtner. Ke změnám došlo i na alternativní scéně v hodolanském Hořícím domě, jehož režisér David Drábek se stal jako šéf uměleckého souboru členem širšího managementu divadla.

Divadelní Flora

V době od 1. do 5. května proběhl v Olomouci již šestý ročník festivalu Divadelní Flora. Bylo tak možno zhlédnout např. liberecké herce ve hře v Čechovově Racku v režii Jana Kačera, Činoherní klub z Prahy, Radošínské naivné divadlo Bratislava či polský Teatr Banialuka z Bielsko-Bialej a další. V doprovodném programu festivalu bylo odpromítáno i šest filmových produkcí známých autorských jmen - Pasoliniho, Coppoly a Keslowského a rovněž tři koncerty vážné hudby i jazzu. Festival měl rozpočet 1,2 milionu korun, které z valné části zaplatili sponzoři, město přispělo částkou 50 tisíc korun. Představení probíhala na scéně Velkého divadla, ale i na nádvoří Tereziánské zbrojnice a na Horním náměstí. Nad festivalem převzal záštitu primátor města Martin Tesařík (ČSSD) a navštívilo ho asi 4000 diváků. Celosvětová premiéra baletní podoby opery Giacoma Pucciniho Madame Butterfly proběhla v MDO v pátek 22. března. Choreografem a režisérem novinky byl Robert Balogh, v tanečních rolích alternoval např. Valentin Globa, Konstantin Soldatenkov, Irina Ostapenko a Lucie Hloužková. V první nové sezóně divadelního ředitele Da-

niela Wiesnera uvede MDO čtrnáct premiér, nejvíce v činoherním souboru pod vedením Petera Gábora a dramaturgyně Věry Maškové. Během roku odešli ze souborů MDO Jan Plouhar (činohra), Miroslav Ryšlink a Jana Majtnerová (opera a opereta) a Vendula Otisková, Eva Šopíková, Petra Zemanová a Glorie Habrdová (balet), přišli Filip Čapka a Ivan Koreček (činohra), Lea Vítková, Pavel Ďuríček (opera a opereta) a Markéta Danešová, Michaela Sehylová, Magdalena Kantorová, Monika Zaherová, Michal Pimek a Tomáš Kodras (balet). Za rok 2002 navštívilo scény MDO celkem 97 260 diváků při počtu 330 odehraných představení, z čehož bylo 17 premiér. Za sezónu hostovalo v olomouci 56 souborů a průměrná cena vstupenky činila 95 Kč.

Pouliční divadlo

Historické centrum Olomouce bylo o prvním zářijovém víkendu již tradičně obsazeno pouličními a kočovnými divadelníky v již třetím ročníku festivalu s příznačným názvem Divadlo nebylo vždy kamenné. Celkem mohli Olomoučané vidět čtrnáct představení ve velmi otevřené divadelní dramaturgii po dospělé i dětské diváky. Festival začal symbolickým oživením sochy festivalu na Horním náměstí a pokračoval např. představením brněnských neslyšících herců Divadla Nelyším, v sobotu bylo možno na Žerotínově náměstí vidět Divadlo Mikádo z Prahy nebo Divadlo Facka z Brna. Doprovodnou akcí festivalu na nádvoří radnice byla výstava obrazů brněnského výtvarníka Barocha a vystoupení žonglérů.

Projekt České divadlo

Ceny z prestižního projektu České divadlo za zpracování slavného příběhu Goethova Fausta převzali v neděli 8. prosince v pražském Divadle Na Vinohradech členové činohry MDO. V sedmém ročníku přehlídky profesionálních českých a moravských divadel získali hned dvě ocenění - za inscenaci a roli Mefista v podání Adriana Jastrabana. Dvoudílné představení předvedli olomoučtí herci ve vinohradském divadle v únoru, součástí kmenového repertoáru v domovské scéně MDO se ovšem nestalo. V dalším ročníku bude Olomouc předvádět v únoru 2003 na scéně Švan-

dova divadla v Praze hru Bouřlivé výšiny v režii Petera Gábora a inscenaci hry Davida Drábka Jana z parku II.

Významné mezinárodní ocenění v oboru dostali na začátku roku pražští architekti sdružení ve stejnojmenném spolku za projekt a realizaci rekonstrukce olomouckého Horního náměstí. Prestižní cena Piranesiho jim byla udělena ve Slovinské republice za účasti evropské konkurence. Z České republiky se o Piranesiho cenu ucházeli ještě autoři rekonstrukce Mullerovy vily Praze a projektanti rodinného domu architekta Fialy tamtéž. Reprezentant spolku architekt Jan Šépka vyjádřil nad cenou uspokojení zejména proto, že v samotné Olomouci vzbudila realizovaná rekonstrukce Horního náměstí a zejména jeho osvětlení řadu diskusí. Rovněž tuzemské lednové číslo odborného časopisu Architekt věnovalo pozornost rekonstruovanému olomouckému Hornímu náměstí prostřednictvím séie článků a fotografickou dokumentací, v nichž oceňuje návrh i realizaci opravy náměstí pod vedením architektů Petra Hájka, Jaroslava Hláska a Jana Šépky z pražského ateliéru. V čísle je i obsáhlá stať olomouckého kunsthistorika Pavla Zatloukala opatřená dobovými i historickými fotografiemi náměstí a popisem jeho dlouhé historie. Bouřlivou debatu vyvolalo potom Horní náměstí a jeho nová tvář na besedě organizované ekologickou agenturou Sluňákov v Divadle hudby ve čtvrtek 24. ledna. Přítomni byli primátor města Martin Tesařík, ředitel Muzea umění Pavel Zatloukal, radní Irena Kubešová památkářka Zdenka Bláhová a architekti-projektanti Jan Šépka a Petr Hájek. Diskutující Olomoučany zajímala otázka zeleně na náměstí, jeho osvětlení i např. mosazné pásky v dlažbě. Po rok trvajících diskusích se nakonec olomoucká radnice s architekty shodla v otázce dosvícení náměstí v podobě přídavných lamp na střechách přilehlých domů místo dodatečného umísťování dalších lamp na náměstí. Rovněž bylo rozhodnuto, že lampy na náměstí, přestože jsou o sedmdesát centimetrů menší oproti pojektu, na náměstí již zůstanou. Město Olomouc uspělo rovněž v reklamaci

Piranesiho cena

Horní náměstí

uplatněné vůči firmě Horstav v otázce laviček na náměstí. Lavičky v ceně 16 tisíc za kus totiž popraskaly a uvolnily se i nosné šrouby konstrukce. Opravené lavičky se na náměstí objevily v polovině února. Po delší době se do olomouckého chrámu sv. Mořice vrátil originál gotického sousoší z poloviny 15. století Kristus na Olivetské hoře. Sousoší v životní velikosti se již před časem přestěhovalo z exteriéru chrámu dovnitř, aby bylo chráněno před nepohodou i vandalskými útoky. Nejvíc oceňovanou postavou ve skupině soch je postava sv. Jana, miláčka Páně. Sousoší bylo vystaveno již na přelomu roku 1999 a 2000 v projektu Od gotiky k renesanci v moravských městech, v roce 2001 bylo vystaveno v římském Palazzo di Venezia na výstavě Poslední květy středověku. Podle průzkumu restaurátorů bylo kamenné sousoší v původním stavu bohatě polychromováno.

Návrat sousoší

Z atik baziliky Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku bylo v únoru sneseno třináct barokních soch světců, aby mohly být restaurovány. Stalo se tak poprvé po třech stoletích od jejich instalace. Pouze jedna socha byla v minulosti opravována, když ji zasáhla dělostřelba na konci druhé světové války, při níž dokonce kostel přišel o vrcholek jedné ze svých dvou věží. Pískovcový originál byl tehdy nahrazen kopií. Sochy z dílny sochařů Antonína a Josefa Winterhaltera byly před opravou uloženy na nádvoří poutního kostela. Své tajemství vydala po staletích i tzv. Židovská brána v prostoru někdejšího jzuitského konviktu v centru města. Židovské ghetto existovalo v Olomouci do roku 1454, kdy král Ladislav Pohrobek nechal židy z královských měst vyhnat. Do roku 1790 byla budova konviktu v majetku rakouské armády a postupně zmizela pod nánosy suti. Stala se tak jednou ze dvou dochovaných původních gotických bran do města, neboť ostatní byly v době výstavby barokní olomoucké pevnosti v 18. století zničeny. Druhá gotická brána se nachází v prostoru letního kina, ale je překryta zdí. Zlomky židovských náhrobků s datací let 1369 a 1396 byly rovněž nalezeny před několika lety

Bazilika minor

Židovské ghetto

při archeologickém průzkumu dominikánského kostela na Dolním náměstí. Podle nepřesných představ historiků se olomoucké židovské ghetto nacházelo v prostoru mezi vilou Primavesi a kaplí Božího těla, brána pocházela ze 14. století a byla funkční až do začátku 17. století.

Na jaře se na Horním náměstí objevila i další součást městského orientačního systému v podobě modelu městského centra. Model vyrobený z leštěného bronzu byl osazen na kamenném soklu mezi Caesarovou a Herkulovou kašnou v měřítku 1:400 a jeho nejdelší část měří 3,2 metru. Model se objevil na veřejnosti v pátek 22. března a jeho hodnota činila 2,5 milionu korun. Ve středu 27. března byl model zpřístupněn veřejnosti s označením historických památek v češtině a angličtině. Po obvodu byl umístěn nápis ze středověkého textu, hraniční části modelu tvoří ulice Dobrovského, Legionářská, Aksamitova, třída Svobody a Mlýnský potok. Instalace modelu centra města se ovšem neobešla bez kuriozního incidentu v samotném počátku jeho existence. V noci na čtvrtek 4. dubna totiž někdo na model vrátil předtím ukradené věže, aby tak zřejmě dokázal, že model je technicky nedokonalý. Radnice nechala volně šroubované části modelu zajistit dodatečně lepidlem. V dalších týdnech ovšem útoky na model pokračovaly, bohužel již bez zpětného navracení ukradených částí. Postupně tak zmizel Sloup Nejsvětější Trojice, špičky kostelních věží a nakonec i věž radnice, která byla násilně odlomena. Napadání modelu se dělo vzdor zvýšenému dohledu strážníků městské policie a existenci bezpečnostních kamer. Zničené části modelu byly postupně nahrazeny a renovovány.

Model města

Jedna z nejzajímavějších secesních památek Olomouce - vila Primavesi - se po delší době otevřela opět veřejnosti prostřednictvím nově otevřené Galerie Primavesi. V ní byly vystaveny sochy velehradského sochaře, olomouckého rodáka, Otmara Olivy, který v roce 2000 ozdobil svým dílem papežskou kapli ve Vatikánu. Provozovatelkou Galerie Primavesi se stala Petra Zajíčková a stalo se

Vila Primavesi

tak krátce po kolaudaci dvou podlaží vily. Majitelé vily, manželé Honzíkovi, souhlasili s adaptací části objektu na galerii. Autoři původního projektu vily byli vídeňští architekti Franz von Kraus a Josef Tolk, stavitelem Olomoučan Heinrich Mracek a vila se postupně stala secesním skvostem. Ve dvacátých letech se z vily stalo sanatorium Koutný a posléze Pospíšil, v roce 1992 byla vila v restituci vrácena dědicům dr. Pospíšila. Rekonstrukci vily podle projektu Tomáše Černouška, Pavla Zatloukala a Františka Zajíčka z roku 1993 nebyla ovšem z finančních důvodů dokončena. Část mobiliáře se během rekonstrukce ztratila, dokončení rekonstrukce se ujali majitelé-restituenti manželé Honzíkovi. Středověký kostel svatého Michala na stejnojmenném návrší v centru města byl původně vystavěn dominikány ve 13. století. Z gotické stavby však zůstaly jen obvodové zdi a žebrová klenba v sakristii. Stavební úpravy v době baroka ukazují na architekta Giovanni Tencallu, po požáru byl kostel v 19. století rebarokizován. V nedávné době byl stav střechy označen za havarijní a byla zahájena rozsáhlá rekonstrukce. Z potřebných 1,3 milionu korun se letos podařilo získat jen asi 500 tisíc, město navýšilo svůj příspěvek o 299 tisíc korun. Po rekonstrukci střechy bude nutno provést i obnovu fasády. Celkové náklady na opravu kostela sv. Michala byly stanoveny na částku 5 milionů korun.

Kostel sv. Michala

Kvůli prosakování vody musely být unikátní olomoucké barokní kašny v květnu vypuštěny a proveden speciální vnitřní nátěr proti vlhkosti. Kašny staré zhruba tři století tvoří jedinečný mytologický komplex a pro úplné odstranění vlhkosti by musely být i po loňské restauraci úplně rozebrány. Magistrát nechal do vodních van kašen namontovat reflektory pro noční osvětlení a zároveň nechal prodloužit dobu osvitu kašen až do půlnoci, stejně jako dobu tryskání vody. Původně byla stříkající voda v provozu jen do deváté hodiny večer pro stížnosti na hluk, který kašny údajně vydávají. Po náročné rekonstrukci za 52,5 milionu korun byl ve středu 22. května slavnostně zpřístupněn památkově chrá-

Barokní kašny

něný rohový dům v Pavelčákově ulici s číslem popisným 1. Objekt z let 1730 až 1733 vznikl na místě dvou gotických domů z 15. století a po požáru v roce 1918 přišel o své třetí patro a uvažovalo se i o jeho demolici. Autorem portálu na domě byl podle názoru odborníků známý kameník a sochař 18. století Václav Render, součástí rekonstrukce byla i dostavba třetího patra, díky níž vzniklo 15 nových luxusních bytů obsazených obálkovou metodou. Do svého požáru sloužil dům i jako zájezdní hostinec. Poslední stavební a technické úpravy na rekonstruovaném objektu někdejšího jezuitského konviktu proběhly v srpnu a v rozlehlé budově nalezly nové místo pět uměnovědných kateder Umiverzity Palackého. Budova o ploše 13 tisíc čtverečních metrů procházela rekonstrukcí od roku 2000 a byla vyčíslena na částku 350 milionů korun. Konvikt postavili jezuité v letech 1660 až 1724 a posledním sporným objektem byl veliký hvězdný glóbus, který si univerzita objednala u známého německého uměleckého kováře v dílně na Helfštýně, aby posléze odmítla jeho instalaci. Po delších dohadech ovšem nakonec jeho umístění v objektu konviktu prošlo.

Pavelčákova ulice

Jezuitský konvikt

Až do listopadu příštího roku byla naplánována rozsáhlá oprava zdevastovaného Mrštíkova náměstí v Olomouci-Hejčíně a některých k němu přiléhajících ulic. Během oprav byla obnovena kanalizační síť, vodovodní řady, a také povrch s náhradou stávajících kostek. Celková rekonstrukce bude vyžadovat částku asi 50 milionů korun. Při zemních pracích v lokalitě byly učiněny zajímavé archeologické nálezy, které dále v čase posunuly hranici osídlení města. Po opravě a rekonstrukci Mrštíkova náměstí by ve výhledu dvou až tří let měla být v blízkém prostoru mezi Pražskou ulicí, hejčínským kostelem Cyrila a Metoděje a fotbalovým hřištěm v Řepčíně rozsáhlá bytová výstavba. Miniseriál o českých památkách zapsaných v seznamu UNESCO vysílala Česká televize od 15. října dvakrát v týdnu v rámci pořadu Dobré ráno. Dokument měl jedenáct dílů a jeden se věnoval i nově zapsané Olomouci a její Trojici, která je v seznamu českých památek jako

Mrštíkovo náměstí

Olomouc v televizi

desátá. Vernisáž proběhla v Českém Krumlově a olomoučtí tam předali tamní radnici výtěžek povodňové sbírky, kterou české družení památek UNESCO vyhlásilo. Místopředsedou sdružení České dědictví UNESCO se stal náměstek olomouckého primátora Pavel Horák (KDU- ČSL). V televizní podobě se Olomouc objevila ještě v cyklu o českých a moravských poutních místech, který připravil brněnský režisér Jiří Šindar. Třináctidílný seriál provázeli jako průvodci herci Josef Somr a Ladislav Lakomý, diváci se seznámili s historií i současností poutního chrámu - basiliky minor na Svatém Kopečku.

Uzávěra schodů

V závěru kalendářního roku (listopad-prosinec) musely být pro havarijní stav uzavřeny dvě olomoucká schodiště. V Bezručových sadech to byly tzv. Katovy schody vedoucí na Hrad, které si vyžádaly opravu v rozsahu asi půl milionu korun. Další schodiště v těchto sadech, spojující park s ulicí Na Hradě, bylo uzavřeno následně, když se ukázalo, že je narušeno vodou v prostoru vily Primavesi. Souběh oprav obou veřejných schodů ztížil pohyb v tomto prostoru a opravy překročily horizont kalendářního roku. Ve stejné době se na vrátnici olomoucké radnice objevil jeden z mosazných pásů, které jsou v dlažbě Horního náměstí umístěny, aby zdůrazňovaly spád dlažby. Kovový pás přinesl na radnici občan s tím, že jej našel poblíž restaurace Caesar. Kolem mosazných pásů v dlažbě se diskutovalo po jejich první zimě loni a radnice vyzkoušela v červenci letošního roku jejich zdrsnění otryskáním pískem.

Horní náměstí

Ariónova kašna

Dne 9. ledna 2001 rozhodla Rada města Olomouce o tom, že se bude stavět sedmá kašna a bude mít tvar oválu. Poté 26. června přijel do města sochař Ivan Theimer a s radou projednal tvar skulptur na kašně. Dne 9. října 2001 byly zahájeny práce na bazénu kašny. Od úterý 5. února letošního roku pokračovala stavební firma Horstav Olomouc v práci na sedmé kašně. Prvotní návrh Ariónovy kašny, který vypracoval roku 1751 sochař Jan Antonín Richter, se z finančních důvodů neuskutečnil. Při tom

zůstalo i o století později, kdy na plánovaném místě vznikla Křížová studna podle projektu Franze Brunnera. V roce 1898 se na náměstí objevil antický motiv z Ariónovy báje v podobě chlapce na delfínu jako doplňku pomníku císaře Františka Josefa podle návrhu architekta Camilla Sitte a sochaře Antona Breneka. Autorem návrhu sedmé kašny se stal olomoucký rodák sochař Ivan Theimer, jehož známá láska k motivu želv dostala v Olomouci několikanásobnou podobu v ušlechtilém bronzu. Namísto dvou nakonec kašna obsahuje čtyři želvy různé velikosti a umístění, jedna je vně vany. Již loni na jaře byl na místě proveden záchranný archeologický průzkum, který poskytl nálezy od doby bronzové až do 14. století, z 19. století byly objeveny zbytky plynovodu, někdejší Křížové studny a také veřejných záchodků. V polovině února již byla vyhloubena jáma na odpad kašny a umístění cirkulační techniky.V průběhu března byly tyto přípravné práce dokončeny a v dubnu začali kameníci z olomoucké firmy Werkmann obkládat vanu budoucí kašny tvarovanými deskami z maletínského pískovce. V pondělí 29. dubna si stavbu kašny prohlédla i italská architektka Angela Chiantelli, která na projektu s Theimerem spolupracovala. Na technické a umělecké realizaci bronzových soch se podílela řada italských řemeslníků a umělců ze slévárny Fonderie d Arte Del Chiaro Massimo z toskánské Pietrasanty a štočkárny Zincografia Bagnasco, z ostatních firem např. Bábíček Light, ČOB slévárna Beňov, Grundfos, Kámen Ostroměř a Varisco Pumpen Luběnice. Kašna vznikla podle prováděcího projektu Tomáše Lampara a Pavla Pospíšila. Olomoucký kunsthistorik a ředitel Muzea umění Pavel Zatloukal provedl v Itálii korektury ikonografické a textové části kašny. V dubnu došlo pro nebývale chladné počasí v Itálii k určité časové prodlevě v termínech odlévání soch pro Olomouc, ale kamenické práce pokračovaly v normálním tempu, takže ve čtvrtek 20. června se ve vaně sedmé kašny poprvé objevila voda. Čtveřice bronzových želv se na Horním náměstí objevila v úterý 25. června, největší z nich

přitom vážila 1,5 tuny. Velkou želvu umístěnou vně vany kašny předal sochař Ivan Theimer osobně olomouckým dětem v neděli 30. června. Socha želvy se objevila na náměstí již před rokem, kdy sloužila jako poutač na výstavu o Ariónově kašně. Pro lepší „ohlídání" kašny zajistila radnice další bezpečnostní kameru a obslužný software za 320 tisíc korun. V pondělí 16. září dorazila do Olomouce z Itálie i poslední socha kašny představující Arióna s delfínem v náručí. Do příjezdu Ivana Theimera byla uložena na nádvoří radnice. V týdnu od 20. do 27. září pak probíhaly závěrečné instalační práce na soše Arióna a dvou menších želv ve vaně kašny, které nesou na hřbetě dětské postavy. Arión byl umístěn na žulovém podstavci ve tvaru korintské hlavice.

Vlastní slavnostní inaugurace sedmé olomoucké kašny pak proběhla v pátek 27. září odpoledne za účasti stovek diváků a řady osobností. Slavnostní atmosféru podtrhával hrající Swing band a půvabné hostesky rozdávající koláčky. Oslavnou báseň Čechoangličana Benjamina Kurase (Miloš Kuraš) přednesl herec František Řehák, své vyznání přednesl i autor Ivan Theimer. Po určitých problémech s ochrannou látkovou oponou se nakonec podařilo radnímu ing. Vladimíru Procházkovi zbavit sochu Arióna jejího obalu a předvést ji tak Olomoučanům. Kašnu zdobí želvy, delfín a básník Arión, želva v bazénu nese na hřbetě skálu, na které jsou zachyceny dějiny Olomouce. Jsou zde i městské, královské a arcibiskupské medaile, na sochách jsou jména slavných olomouckých rodáků, ale také současných radničních politiků. Slavnost inaugurace měla vcelku spíše komorní ráz a jediným tichým protestem byl transparent Josefa Vavrdy s nápisy „Byty pro mladé místo želv" a „Propagace osob za vlastní peníze". Celkové náklady na sedmou olomouckou kašnu dosáhly částky 20 milionů korun.

Koncem října byla po anketě ve veřejnosti želva vně vany opatřena jménem Arionka, dětské postavy na menších dvou želvách ve vaně kašny pak jmény Jeníček a Mařenka, křest lahví sektu

provedl primátor města Martin Tesařík. Technickým správcem nové kašny se po určité prodlevě nakonec staly Technické služby města Olomouce, když radnice odmítla z finančních důvodů nabídku Středomoravské vodárenské a.s. Olomouc - město galerií - i tak by se dalo naše město charakterizovat, neboť letošní rok dosáhl počet galerií úctyhodného čísla dvaadvacet. Jejich celkový přehled uvádíme v tabulce 5.3. Galerie

Tabulka 5.3: Přehled galerií

Minigalerie DDM	Vědecká knihovna - minigalerie
Galerie 1499	Galerie Titanic
Galerie Podkova	Galerie Jana Sv. Kopeček
Galerie Bohéma	Galerie v Československé obchodní bance
Galerie G	Galerie v Domě armády
Galerie Patro	Galerie Mona Lisa
Galerie Caesar	Galerie Skácelík
Galerie U Mloka	Galerie Velehrad
Galerie OSA	Galerie Výpad
Galerie Labyrint	Galerie Arigone
Galerie Fojtství Svatý Kopeček	Galerie Primavesi

Začátkem září oslavila kulaté desetileté výročí své existence olomoucká Galerie Caesar umístěná v budově radnice. Za tuto dobu zde vystavovali autoři domácí, ale i z Francie, Německa, Itálie, Dánska, Spojených států či Japonska. Galerie má v nájmu prostory na radnici až do roku 2012. Caesar zahájil svou činnost v září 1992, stejnojmenná akciová společnost ovšem byla zapsána v obchodním rejstříku již v roce 1990 a o rok později zahájila svou činnost v minigalerii umístěné v domě U Zeleného věnce. Tehdejším záměrem skupiny výtvarníků bylo navázat v nejlepším na tradici tehdejší galerie Pod Podloubím. Za uplynulých deset let uspořádal Caesar 123 výstav. Po letos ukončené rekonstrukci byla výstavní plocha galerie zvětšena z 80 na 150 metrů čtverečních. Jubilujícím galeristou Caesara je Miroslav Schubert, letošní investice do rekonstrukčních prací dosáhla částky 2,2 milionu korun. V sousedství galerie je provoz stejnojmenné restaurace, která

je s galerií finančně spjata.

Ve správě olomouckého kraje se po reformě státní správy ocitlo Muzeum umění (MU), Vlastivědné muzeum Olomouc (VMO) a Vědecká knihovna (VK). Ve Vlastivědném muzeu v Olomouci došlo v letech 1997 až 1999 k použití peněžní částky asi 1,9 milionu korun ze státní dotace k jinému účelu, přičemž tyto prostředky mělo muzeum vrátit státu. Spolu s penále činila dlužná částka na začátku roku 3,5 milionu korun. Krajský úřad jako nový zřizovatel VMO požádal ministerstvo financí žádost o prominutí této dlužné částky, neboť v uvedené době bylo VMO pod správou ministerstva kultury. V červnu se také podařilo podařilo vyřešit i další problém - vedení Olomouckého kraje dohodlo s vládou převod olomouckého Muzea umění, jehož součástí je i vznikající unikátní Arcidiecézní muzeum Olomouc (AMO) zpět do vlastnictví státu. Podle vyjádření hejtmana Olomouckého kraje Jana Březiny (KDU-ČSL) by finanční zátěž, kterou tvoří obě uvedená muzea, byla pro kraj neúnosná. Výstavba arcidiecézního muzea je plánována do roku 2004 a náklady na jeho roční provoz jsou odhadovány na 25 milionů korun, rozpočet samotného Muzea umění činí v současnosti asi 17 milionů korun. Sbírky do vznikajícího arcibiskupského muzea pocházejí z jeho depozitářů, jejich součástí bude i známý tzv. Prečanův poklad. Celkové náklady na stavbu AMO jsou vyčísleny na 140 milionů korun a po dokončení bude prvním církevním muzeem v České republice. Muzea

Ke konci kalendářního roku se objevil zhruba dvoumilionový propad v hospodaření VMO. Podle analýzy stál za tímto výsledkem především bývalý Ústav archeologické památkové péče, který byl s VMO sloučen v roce 1999 na příkaz ministerstva kultury a přejmenován na Archeologické centrum. Vedoucí Archeologického centra Mojmír Bém označil výsledky analýzy za nepřesné a odpovědnost za finanční ztrátu odmítl. Není bez zajímavosti, že zlepšení finanční situace olomouckých archeologů by mohla přinést stavba dálnice D 47, neboť proběhlo jednání mezi muzeem a

investorem dálnice o zajištění archeologických prací. Při letošním rozpočtu VMO asi 20 milionů činí dotace kraje jako zřizovatele částku 16,5 milionu korun, zbytek by si mělo muzeum vydělat. Převzetí dalších čtyř okresních muzeí v kraji pod jeho správu je plánováno na rok 2003. Známé a slavné objekty v republice - basiliku sv. Jiří na Pražském hradě, budovu Vlastivědného muzea, Klášterní Hradisko a objekt bývalého kláštera v Kateřinské ulici v Olomouci žádala přes soud vydat tzv. Náboženská matice. Matici založil v roce 1782 císař Josef II., aby spravovala majetek tehdy zrušených řeholních řádů a klášterů. V roce 1957 darovala sporné objekty a pozemky Městskému národnímu výboru v Olomouci. Na začátku roku právníci Náboženské matice zpochybnili tento úkon formálními nedostatky. Do věci vstoupil ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD) a koncem února Náboženskou matici zrušil. Na problém požadavků matice upozornilo vedení Olomouckého kraje, které převzalo správu VMO, aniž by tušilo, že je předmětem soudního jednání.

Svátky písní

Početné skupiny dětí i dospělých hovořících nejrůznějšími jazyky bylo možno vidět začátkem června na olomouckých ulicích. Na letošní hudební akci s názvem Svátky písní (30. ročník) přijelo totiž z jednadvaceti zemí světa sedm tisíc zpěváků. Festival byl rozdělen do dvou částí - Mundi cantant a Mundi cantant superior, které probíhaly v Národním domě, aule Filozofické fakulty UP, Moravském divadle Olomouc, Domě armády, v kapli Poettingea, chrámu sv. Mořice, Redutě a kulturním domě Sidia. Sborový maratón byl uzavřen v neděli 9. června koncertem vítězů, který byl z olomoucké Reduty přenášen také prostřednictvím internetových stránek www.festamusicale.cz. Na poslední chvíli se do programu Oživení centra města vměstnal recitál písničkáře Jaromíra Nohavici. Jen sám s kytarou a heligonkou vystoupil ve čtvrtek 8. srpna na nádvoří olomoucké radnice. Koncert byl během dvou dnů beznadějně vyprodán a Nohavica se v Olomouci zastavil mezi vystoupením na festivalech v Třinci a Telči. Koncert

oblíbeného zpěváka, který se stal letos i filmovým hercem v pseudodokumentárním snímku režiséra Petra Zelenky Rok ďábla, organizačně zajistil šéf olomouckého U- Klubu Leoš Friedl. Od 5. do 19. září se v chrámě sv. Mořice konal 34. ročník Mezinárodního varhanního festivalu. V pěti koncertech se představili špičkoví umělci ve hře na královský nástroj z Německa, Itálie, Polska a Japonska. Festival vznikl v Olomouci již v roce 1969 a dodnes jej organizuje varhaník Antonín Schindler. V letošním roce se v Olomouci představil Dr. Klaus Linsenmayer (SRN), Ennio Cominetti a Rino Rizzato (Itálie), Masaaki Tsukioki (Japonsko) a Julian Gembalski (Polsko). Pořadatelem festivalu byla Moravská filharmonie Olomouc, která spoluúčinkovala při vystoupení polského umělce a jeho rozpočet činil přibližně tři čtvrtě milionu korun. Letos se olomoucký varhanní festival navíc stal členem Asociace festivalů České republiky a ocitl se tak na úrovni takových akcí, jako je např. Pražské jaro. Cenu vstupného se podařilo udržet na příznivých 100 korunách za osobu.

Mezinárodní varhanní festival

Moravská filharmonie Olomouc (MFO) vstoupila do nové koncertní sezóny po dvou letech s novým šéfdirigentem, kterým se stal místní rodák František Preisler (30). Vystudoval brněnskou JAMU, v roce 1995 působil v pražském Hudebním divadle Karlín a přijal i místo dirigenta opery Národního divadla Praha. MFO nabídla letos svým příznivcům čtyři koncertní cykly. V nedávno rekonstruovaném sále MFO zazněly i tři nedělní dopolední koncerty pro děti a jejich rodiče a rovněž festival Dvořákova Olomouc. Preisler spolupracoval s olomouckými filharmoniky již i v minulosti, před dvěma lety to byla Fibichova a Vrchlického „Smrt Hippodamie“. Filharmonie zakoupila do nově zrekonstruovaných prostor za tři miliony korun i nový klavír světových parametrů zn. Boesendorfer. Počet hráčů v MFO dosáhl letos 85, provedli celkem 58 koncertů pro školy. V sezóně bylo provedeno 36 koncertů v České republice, 10 v zahraničí. Filharmonie nahrála za sezónu 10 projektů na CD ROM, použila služeb 25 dirigentů

Moravská filharmonie

a 40 sólistů. Mezi zajímavé hostující umělce v MFO možno zařadit klavíristu Martina Kasíka, držitele Davidoff Prix 2000 pro nejlepšího českého umělce do 28 let, příznivě oceněného i listu The New York Times nebo Kateřinu Englichovou, harfenistku, která má za sebou vystoupení vystoupení v Carnegie Hall v New Yorku r. 1998.

Knihovny

Reforma státní správy a zánik okresů od 1. ledna 2003 znamenala změny i pro organizaci a chod olomoucké okresní knihovny. Město Olomouc počítalo nejdříve s tím, že knihovnu převezme kraj, což se nestalo. Byla převzata hlavní budova knihovny na náměstí Republiky a šestnáct poboček na území města. O zbylých 132 poboček mimo Olomouc by se měly postarat místní obecní úřady. Provoz knihovny přijde město Olomouc ročně na dotacích asi 15 milionů korun. Počet pracovníků, které město zaměstná, by měl dosáhnout čísla 40 z původních 57. I po zániku okresníknihovny by měla pokračovat spolupráce s bývalými pobočkami a zachován výměnný systém knih a metodická pomoc. Navíc větší knihovny dostávají nové knihy za výhodnější ceny. Okresní knihovna v Olomouci má ve svých fondech zhruba 800 tisíc knih, je vybavena Regionálním pracovištěm, má čítárnu časopisů a novin, hudební oddělení a internetovou pracovnu. Letos evidovala 24 tisíc čtenářů, z toho 14 tisíc z Olomouce. V čele knihovny je po loňském konkurzu ředitelka Lenka Prucková. Knihovnický zákon, který loni přijal parlament, ukládá všem veřejným knihovnám zavést v termínu do roku 2006 internetové služby. Financování internetových přípojek je v knihovnách již tři roky cílem státního grantového fondu Veřejné informační služby knihoven (VISK). Obec tak může od státu získat dvě třetiny nákladů na zřízení internetového pracoviště. Ze 148 pracovišť olomoucké knihovny je jich na internetovou síť zatím připojeno celkem 30.

Archeologické nálezy

Další hroby z rozsáhlého pohřebiště z 12. století odkryli na konci února archeologové v podzemí soukromého domu ve Wurmově ulici. U ostatků mladé ženy byly nalezeny kruhové kovové

šperky označované jako záušnice. Při průzkumu bylo pohřebiště označeno jako mladohradištní. Výzkum prováděný na Dómském návrší v souvislosti se stavbou Arcidiecézního muzea ukázal na nález pravěkého hrobu s torzem lidské kostry. Nález byl datován do doby asi před 5 tisíci lety, tedy do doby neolitu. Známý olomoucký soukromý badatel a sběratel Vladimír Gračka se v březnu při práci v centru města dostal k nálezu ručně kolorovaných hracích karet ze 16. až 17. století. Dům sloužil podle nálezce ve své době jako zájezdní hostinec. Dvě další barokní karty objevil již před rokem olomoucký archeolog Karel Faltýnek ve zvonici kostela svatého Michala.

Hvězdárna

Po více než roce, kdy Olomouc ztratila vlastní hvězdárnu, se hvězdy jejím obyvatelům znovu přiblížily. Několik nadšenců se rozhodlo, že získají peníze na zakoupení kvalitního hvězdářského dalekohledu. Částku 150 tisíc korun daroval zčásti olomoucký okresní úřad, zčásti soukromí sponzoři.Veřejné pozorování zahájilo občanské sdružení Hvězdárna Olomouc v polovině dubna a dalekohled byl umístěn v lokalitě Neředín. Moderní přenosný astronomický dalekohled NexStar 8 GPS je zrcadlový dalekohled americké výroby s průměrem objektivu 203,2 mm, délkou tubusu 533 mm a váze 20 kg. Občanské sdružení by v budoucnu chtělo získat znovu možnost pozorování hvězdné oblohy v lokalitě pozorovatelny v Lošově. Původní olomoucká hvězdárna byla demolována v průběhu výstavby rychlostní komunikace R 35 v prostoru Slavonína.

Barokní opevnění

Barokní opevnění z doby tereziánské (18. století) odkryli archeologové v květnu v prostoru tržnice v centru města, kde měl původně vyrůst polyfunkční objekt Palác Morava. Byl objeven asi deset metrů široký příkop se zbytky propustí, kterými bylo možno regulovat průtok vody. Pod třímetrovou vrstvou zemin byla tak objevena část bastionové pevnosti z kamenných kvádrů. Při jejím otevření mohla být část města zatopena do výšky až jednoho metru. Po dlouhých a bouřlivých diskusích, které nako-

nec vedly k zastavení projektu Palác Morava, bylo rozhodnuto, že po zdokumentování bude lokalita nálezu u tržnice uvedena opět do původního stavu a zahrnuta zeminou. Podobný osud nakonec čekal i velmi důležitý objev v lokalitě Neředín - ulice Letců, kde byl již loni v červnu odkryt pochodový římský tábor - castrum - z doby markomanských válek (2. století po Kristu). Šlo o zatím nejseverněji položený objevený římský tábor, který posunul dosavadní území kontrolované Římem o 80 km na sever. Další část tohoto castra byla objevena v červnu letošního roku. Archeologové zjistili délku obranného příkopu v rozsahu 160 metrů a prozkoumali ho v délce 60 m. V hloubce 1,2 m byla objevena stříbrná mince - dvoudenár z lionské ražby z roku 258 po Kr. Za kopcem ve Slavoníně byl objeven bronzový nýtek, který by mohl pocházet ze štítu římského vojáka z uvažované doby. Na stejném místě byl nalezen i římský nožík z poloviny 2. století po Kr. Po zadokumentování byla i lokalita římského castra zahrnuta zeminou a pokračovala zde výstavba rodinných domků. Ojedinělý soubor rituálních železných hřiven byl nalezen v červenci při archeologickém výzkumu Památkového ústavu Olomouc v blízkosti Dómu sv. Václava. Hřivny sloužily v předmincovním období jako platidlo, nález tohoto typu zatím na Olomoucku nebyl objeven. V blízkosti nálezu se nacházelo zdivo pocházející z baziliky vysvěcené biskupem Jindřichem Zdíkem v roce 1131.

Římské castrum

O pravěkém osídlení Hejčína již přibližně čtyři tisíce let před Kristem věděli odborníci už od roku 1989, kdy zde prováděl výzkum Josef Bláha. Letos na podzim se ukázalo, že zde byl organizovaný život ještě dříve, asi před sedmi a půl tisícem let. Na Mrštíkově náměstí byly objeveny pozůstatky jednoho z nejstarších dřevených kůlových domů na Moravě z mladší doby kamenné. Některé mladší nálezy ukazují na dobu bronzovou a přelom bronzu a železa. Hejčín byl osídlen i v raném středověku v období Velké Moravy.

Nálezy v Hejčíně

Olomouciana

Už na začátku roku sa na knižním trhu objevila publikace s názvem Alternativní kultura aneb Příběh české společnosti 1945 až 1989. Šlo o první komplexní pohled na tzv. neoficiální či undergroundovou kulturu v Československu zmíněného období. Mezi jmény v této rozsáhlé publikaci se ocitla řada jmen spjatých s Hanou.Mezi nimi figuruje např. olomoucký překladatel a básník Petr Mikeš. K olomouckému kulturnímu „podzemí" lze přiřadit i okruh kolem publicisty a polonisty Václava Buriana s tzv. Texty přátel. Komise městské části Černovír-Hradisko vydala v únoru Černovírskou ročenku 2001 s informacemi o dění v této části města a informacemi a zajímavostmi z kulturního, sportovního a společenského života lokality. V historických fondech Vědecké knihovny v Olomouci byl na začátku roku objeven další vzácný tisk ze 16. století od Šimona Ennia Klatovského s názvem Chvála Olomouce, metropole Markrabství moravského. Autor sepsal uvedený panegyrik v době, kdy byl rektorem školy v Prostějově a originál byl v latině vytištěn v roce 1550. Podle zjištění se oiginál básně nachází v dvorní knihovně ve Vídni a opis v Olomouci. Nakladatelství Argo v Praze vydalo v březnu publikaci Lexikon historických míst Čech, Moravy a Slezska, kde se uvádí řada informací z více než sedmi set lokalit. Česká verze knihy byla navíc rozšířena o mapy, plány měst a rodokmeny panovníků. Nemalé zastoupení v publikaci má i Olomouc, včetně mapy města z 19. století. Na vydání se podílel finančně Česko-německý fond budoucnosti. K nemalé řadě již existujících publikací o olomoucké literatuře přibyla v květnu další v podobě knihy místního literárního vědce Františka Všetičky s názvem Olomouc literární (nakladatelství Votobia). V sedmdesáti kapitolkách jsou čtenáři seznámeni s odkazem osobností typu O.F.Bablera, K.M.Čapka-Choda, Jaromíra Johna či Františka Táborského. Dílo je koncipováno encyklopedicky a může posloužit odborné i laické veřejnosti při mapování kulturního odkazu i současného dění v regionu. V souvislosti s inaugurací sedmé olomoucké Ariónovy kašny na

Horním náměstí vydal magistrát publikaci o historii i současné realizaci tohoto díla sochařem Ivanem Theimerem. Vícejazyčnou publikaci načasovala radnice k 27. září, kdy byla kašna slavnostně otevřena, a dotovala ji částkou 200 tisíc korun. Vodou z řeky Moravy a řeky Illu, která protéká Štrasburkem, pokřtila v říjnu rektorka Univerzity Palackého Jana Mačáková knihu olomouckého historika a senátora za ČSSD Františka Mezihoráka s názvem Galerie velkých Evropanů. Publikace se věnuje pohledu na Evropu z uvedeného hlediska od 13. století do současnosti a snaží se dokázat, že i podíl českých osobností typu Jiřího z Poděbrad či J.A. Komenského byl v uvedeném smyslu nezanedbatelný. Krátce před listopadovými komunálními volbami vydal magistrát publikaci s názvem Olomouc na přelomu tisíciletí. Na šedesáti stranách textu a řadě fotografií byla zachycena čtyřletá funkční doba současné radniční koalice, přičemž textová část vycházela hlavně z jejího programového prohlášení. V publikaci jsou zveřejněny i rozpočty města z let 1999 až 2001 a rozvojové záměry města v blízké budoucnosti. Kniha byla dotována radnicí částkou 80 tisíc korun a byla zdarma k dispozici v městském informačním středisku. V listopadu se objevila na veřejnosti i pravidelná publikace Okresní knihovny v Olomouci s názvem Osobnosti střední Moravy 2003 - kalendář výročí. Velmi prospěšná brožura každoročně informuje o vyročí narození či úmrtí významných lidí regionu a uvádí i výběr těchto informací z hlediska celostátního a zahraničního.

Dějiny Olomouce

Po dlouhých šestašedesáti letech se Olomouc konečně dočkala svých fundovaných dějin, které naposled vyšly v roce 1936 v Brně z pera archiváře a historika města Václava Nešpora. Tzv. „malé“ dějiny města představili zástupci radnice a Univerzity Palackého na tiskové konferenci začátkem prosince. Publikace o čtyřech stech stranách byla vydána v nákladu tří tisíc výtisků v dotované ceně 390 Kč a zachytila dějiny Olomouce od pravěku do roku 2000. Autorský kolektiv čítal celkem 18 odborníků

a vedoucím projektu byl Jindřich Schulz z katedry historie UP. Cílem celého projektu rozplánovaného až do roku 2007 je pak vydání komplexních akademických dějin města. Město vynaložilo na uvedený projekt částku sedm milionů korun, na realizaci nyní vydaných „malých dějin" byla z této částky vyčleněna suma 1,75 milionu korun. Malé dějiny Olomouce jsou bohatě ilustrovány dobovými fotografiemi a reprodukcemi, opatřeny rejstříkem a bibliografií.

Předehrou k letošnímu jarnímu knižnímu veletrhu Libri 2002 bylo divadelní představení souboru Orfeus, který v Hořícím domě v Hodolanech předvedl v pondělí 25. února francouzskou jednoaktovku Dusík v režii Radima Vašinky. V úterý vystoupil soubor brněnského divadla Husa na provázku v Domě armády s dramatizací Hrabalových tanečních hodin pro starší a pokročilé v režii Ivana Krobota, která korespondovala s hlavním námětem literárního festivalu - Pět let bez Bohumila Hrabala - Pocta Boganovi. Hlavní dostaveníčko knihkupců a jejich věrných propuklo potom ve čtvrtek 7. března a až do soboty 9. března se na Výstavišti Flora i na dalších místech ve městě objevily stohy publikací a řada zajímavých osobností. Cílem olomouckého veletrhu knihy je propagace knih z nejrůznějších úhlů a také hledání souvislosti mezi nimi a světem divadla a dalších uměleckých oborů. Nedílnou součástí Libri 2002 byla také soutěž ve znalostech literatury a čtyři výstavy. Mezi osobnostmi, které bylo možno vidět, byli např. spisovatelé Ludvík Vaculík, Barbora Nesvadbová, Eva Kantůrková, Iva Hercíková a bratři Topolové, kritici Jan Rejžek a Vladimír Just, ilustrátorka Vítězslava Klimtová či zpěvák a textař Jan Vodňanský. Své knihy na autogramiádách představili i zpěváci Karel Gott a Eva Pilarová. Kromě českých hostů se na Libri objevili i hosté z Německa, Rakouska, Polska, Slovenska a Slovinska, např. vídeňská bohemistka Gertraude Zandová, polský prozaik Andrzej Stasiuk nebo polský velvyslanec Andrzej Krawczyk. Festival v sobotu uzavřela v Ponorce Noc

Libri 2002

básníků, otevřená profesionálům i amatérům. Vítězům literární vědomostní soutěže z přerovského Gymnázia Jana Škody předal ceny spisovatel Ludvík Vaculík. Velkáý zájem byl i o autogramiádu Karla Gotta, která se uskutečnila nad jeho knihou Obrazy aneb proč je pro mne důležité malovat ve čtvrtek v pavilonu A. Knihy nabídlo letos celkem 50 vystavovatelů, přišlo 5120 návštěvníků. V rámci Libri 2002 pokřtil ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD) první knihu podrobně mapující sportovní dění na olympiádě v Salt Lake City. Na začátku března byla zahájena rovněž výstava k 140. výročí založení České obce sokolské v prostorách Vlastivědného muzea. Vernisáž výstavy zpestřil herec František Řehák četbou ze života zakladatele Sokola dr. Miroslava Tyrše a kytarista Matěj Plíhal. V úvodní řeči promluvil starosta Sokolské župy Olomoucké-Smrčkovy Jiří Zaoral, který zdůraznil, že jeho organizace přežila během své stočtyřicetileté existence trojí zrušení. V současnosti pracuje na Olomoucku 35 sokolských jednot s více než 5000 členy, největší byl Sokol v letech 1945 až 1948, kdy ve svých řadách spojil víc než milion členů.

140 let Sokola

Galerie Mona Lisa přivítala v úterý 5. března nekonvenčního pražského fotografa a malíře Jana Saudka. Světoznámý módní fotograf přijel do Olomouce v doprovodu své dlouholeté přítelkyně a modelky Sáry Saudkové (Šárka Směšná, absolventka Gymnázia v Olomouci-Hejčíně 1986), která rovněž příležitostně fotografuje. Saudkovy fotografie se vyznačují výrazně dekorativními prvky, do nichž je vždy zakomponován sexuálně gradovaný motiv.

Jan Saudek

Na jarní etapu mezinárodní výstavy květin Flora Olomouc přijelo sice méně vystavovatelů než loni, ale nabídka nebyla nijak menší. Vystavovatel z Německa, firma Bruno Nebelung, přivezl dokonce exponáty pěstované v USA. Pro návštěvníky byla připravena odborná poradna, ukázka speciální zahradnické techniky a v kulturním programu vystoupil rockový vetrán Pavel Bobek. Jarní Flora začala ve čtvrtek 26. dubna a trvala čtyři dny. Současně probíhaly ve Smetanových sadech i tradiční Jarní za-

Flora Olomouc 2002

hradnické trhy a veletrh pro zahrádkáře Hortifarm. Znovu patřila Olomouc květinám na konci srpna při letní etapě Flory. Na ploše asi dva tisíce čtverečních metrů zde představili své výpěstky 96 vystavovatelů, zejména Českého zahrádkářského svazu a Svazu školkařů. V soutěži o cenu Novitas Olomucensis byla prestižní cena udělena jiřině Stern Dahlia z Výzkumného ústavu Sylvy Taroucy v Průhonicích. Na letní Floře Olomouc (22.8. - 25.8.) se sešlo 26 tisíc návštěvníků, tedy dvojnásobek loňské návštěvy, přijelo mnoho lidí ze Slovenska a Polska. Dosavadní ředitel Výstaviště Flora Olomouc ing. Vladimír Pokorný byl v prosinci na vlastní žádost odvolán z funkce, kterou zastával od roku 1995. Pokorný se po komunálních vobách stal náměstkem olomouckého primátora , což byl uvedený důvod jeho rezignace. Během jeho ředitelské éry došlo např. k rekonstrukci palmového skleníku (1998) a nové výsadbě v aleji Smetanových sadů (2000), výstaviště bylo rovněž transformováno z příspěvkové na akciovou společnost. Do budoucna disponuje výstaviště vypracovanou urbanistickou studií, která řeší jeho rozvoj.Výběrové řízení na post ředitele, který by Pokorného zastoupil, přesáhlo časový horizont kalendářního roku.

Symposium Sloup 2002

Tři velké jasanové kmeny posloužily jako výtvarný materiál sochařům - účastníkům letošního sympozia Sloup 2002. Veřejně provozované tvorby dřevěné plastiky se letos na Horním náměstí zúčastnil Marek Borsányi (1966), absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti, Tomáš Kubíček (1962), absolvent SPŠ keramické v Bechyni a David Medek (1969), absolvent FaVU VUT Brno. Nápad samotného sympozia je z roku 1995 a od tohoto roku se v Botanické zahradě tvoří také alej dřevěných sloupů, přirozená galerie pod širým nebem. Sloupy přečkaly zčásti pod vodou i povodeň v roce 1997. Jasanové kmeny v délce 3,5 metru jsou metr silné a přiřadily se k šestnácti již stojícím sloupům v září. Celkový pohled na výstavnický rok 2002 v olomoucké Floře ukazuje přiložená tabulka 5.4.

Tabulka 5.4: Výstavnický rok 2002 v olomoucké Floře

Tourism Expo (cestovní ruch, sportovní potřeby)	leden
Renova (řemesla pro renovaci památek)	únor-březen
Libri - knižní Olomouc) knižní veletrh a literární festival	březen
For model (prodejní výstava modelů)	březen
Flora Olomouc (jarní etapa zahradnické výstavy)	duben
Hortifarm (veletrh zahradnické mechanizace)	duben
Jarní zahradnické trhy (prodejní trhy květin, zeleniny a semen)	duben
Dětský ráj (volný čas dětí a mládeže)	květen
Dny zdravotně postižených (prodejní výstava pomůcek)	červen
Flora Olomouc (letní etapa mezinárodní výstavy květin)	srpen
Letní zahradnické trhy (prodej květin a zahradnického sortimentu)	srpen
Hortikomplex (výstava ovoce a zeleniny)	říjen
Podzimní zahradnické trhy (prodejní trh květin, ovoce a zeleniny)	říjen
Bydlení (veletrh nábytku a bytového zařízení)	říjen
Vánoce Flora (vánoční trhy)	prosinec

Počet a sortiment poskytovaných služeb se v případě olomouckých půjčoven od loňska prakticky nezměnil, snad nejvíce jich pracuje v oblasti svatebních šatů a dalších služeb spojených s tímto důležitým dnem lidského života. Olomoucké půjčovny uvádíme v následujícím přehledu jejich sortimentu a umístění : Půjčovny

Tabulka 5.5: Přehled půjčoven

Půjčovna a prodejna karnevalových kostýmů Kašpárek	Tylova
Půjčovna automobilů	Chválkovická
Půjčovna lyžařského materiálu	U Reálky
Půjčovna průmyslového zboží	Martinova
Půjčovna společenských obleků a doplňků	Růžová
Půjčovna stavebních strojů s.r.o.	Na Zákopě
Půjčovna svatebních šatů Erik&Linda	Jiříčkova
Půjčovna svatebních šatů Christie	Kateřinská
Půjčovna svatebních šatů Michaela	Zikova
Půjčovna svatebních šatů Salon nevěsta	Růžová
Půjčovna svatebních šatů Salon Pavlína	Úzká
Videoprivat, půjčovna CD a VHS	Pekařská, třída Svornosti, Holečkova
Video Plus, půjčovna CD a VHS	Dolní náměstí
Sex Shop	Wellnerova, Tyršova

Od poloviny prosince do konce roku měli návštěvníci olomoucké ZOO na Svatém Kopečku možnost prohlédnout si areál i po setmění. Nabídky takto využilo 2700 lidí. Prvním mládě- ZOO

tem, které se narodilo v roce 2002 byla antilopa (přímorožec africký) s porodní váhou asi 15 kg a mírou 80 cm. Sameček dostal jméno Radovan. Unikátní projekt svatokopecké ZOO byl dokončen v březnu a byla dohotovena thajská lávka, z níž mohli návštěvníci pozorovat opice v téměř přirozeném prostředí. Opičí safari bylo otevřeno v úterý 9. dubna a devatenáct makaků červenolících bylo vypuštěno do prostoru. Projekt stál přes dva miliony korun a jeho zdolání bylo i pro návštěvníky sportovním výkonem. Už při otevření visuté lávky ředitel ZOO Zdeněk Slavotínek vyjádřil obavy z toho, že neukáznění diváci budou opice krmit, a tím zvyšovat jejich agresivitu. Na opičí safari reagovala veřejnost pozitivně a zásadně se zvýšila návštěvnost zahrady. Bohužel v srpnu musela být opičí stezka uzavřena, neboť diváci začali krmit opice a ty potom zranily tři návštěvníky. V květnu došlo v ZOO k zvýšení vstupného o 10 korun, ke každé vstupence byla vydávána zdarma mapka zahrady. Největší jarní chloubou se stala mláďata lva berberského, další sameček žirafy Rothschildovy, kůzlata kamerunské a kašmírské kozy a pižmoní mládě dovezené z Liberce. Na novou voliéru pro plameňáky věnovalo město částku 314 tisíc korun. Pro letní sezónu připravila ZOO komentované kmení zvířat a dětský vláček. Nové obří akvárium pro žraloky útesové mělo kapacitu 40 tisíc litrů vody, původní jen 17 tisíc litrů. Nové akvárium za 4 miliony korun bylo umístěno do pavilónu šelem. Žraloci jsou v ZOO od roku 1999 a byli přivezeni z Indonézie. Návštěvnický rekord v ZOO na Svatém Kopečku byl dosažen v pondělí 9. prosince, kdy se dostavil návštěvník číslo 401 121. Stala se jím desetiletá Veronika Dosoudilová ze Samotíšek, kterou vedení zahrady odměnilo knižním darem. Touto návštěvou byl překonán dosavadní rekord z roku 1999, kdy přišlo 401 120 návštěvníků.

Církve ve městě

Prvním církevním jubilantem letošního roku byl světící biskup Mons. Josef Hrdlička, který se 19. ledna dožil 60 let. Během života se stal i aktivním překladatelem z anglické spirituální poezie, kterou vydal pod názvem Démant a slza. Olomoucké arcibis-

Tabulka 5.6: Moravské a slezské zoologické zahrady v číslech

ZOO	Olomouc	Ostrava	Zlín	Brno	Hodonín	Vyškov	Jihlava
vznik	1953	1951	1929	1950	1972	1956	1957
plocha v ha	42,5	100	42	65	6,5	5	6,6
počet druhů zvířat	289	200	207	213	150	78	100
vstupné dospělí (Kč)	50	40	60	40	35	25	45

kupství vyslovilo koncem ledna politování nad jednáním katolického kněze Františka Merty, kterému zlínský soud udělil na podzim podmíněný trest za pohlavní zneužívání ministrantů. Kauzu předloni otevřel bývalý olomoucký student theologie Václav Novák a dal podnět ke stíhání Merty i arcibiskupa Jana Graubnera, k níž ovšem nakonec nedošlo. Olomoucký arcibiskup Jan Graubner odmítl na začátku února rovněž obvinění z podvodu při převodech kroměřížských arcibiskupských vinných sklepů na jiné majitele. V dopise se obrátil na kněze v arcibiskupství, aby jej přečetli i věřícím. Na arcibiskupa podal trestní oznámení jeho bývalý společník Jaroslav Grmolec. K napětí mezi církví a státem došlo i v březnu po rozhodnutí ministra kultury Pavla Dostála (ČSSD) o zrušení tzv. Náboženské matice, proti čemuž se Jan Graubner jako předseda České biskupské konference (ČBK) ohradil a označil za protiprávní. V této kauze se katolická církev obrátila i na soud, aby věc byla přešetřena. Kauza měla dohru v účasti 21 koaličních senátorů na stanovisku, které podpořilo názor, aby zrušení Náboženské matice posoudil Ústavní soud, případ vyvolal i interpelaci poslance a bývalého ministra kultury Jaromíra Talíře (KDU-ČSL) v poslanecké sněmovně PČR. Za účasti obou olomouckých biskupů - Graubnera a Hrdličky - se uskutečnila začátkem května městská a diecézní pouť k mučedníkovi sv. Janu Sarkanderovi, který byl v roce 1995 kanonizován při návštěvě papeže Jana Pavla II. v Olomouci. Do sporu s katolickou metropolitní kapitulou se ministr kultury Pavel Dostál (ČSSD)

dostal i kvůli rekonstrukci katedrály sv. Václava. Ministr zpochybnil výběrové řízení stavební firmy, která rekonstrukci provádí, přičemž stavba je hrazena ze státního rozpočtu. Koncem roku převzal moravský metropolita Jan Graubner „Evropský prsten Aloise Mocka“ od rakouské katolické organizace „Reichsbund“. Předání mělo ocenit jeho zásluhy o sjednocování Evropy. Arcibiskup Graubner se v poslední době účastnil mnoha jednání na téma česko-německých vztahů a rovněž i mnoha poutí v někdejších Sudetech. K držitelům prstenu patří např. polský ministr zahraničí Wladyslaw Bartoszewski či zástupce Rakouska v Evropské komisi Franz Fischler. Ve čtvrtek 28. listopadu byl arcibiskupem Janem Graubnerem slavnostně vysvěcen první hospic v kraji vybudovaný na Svatém Kopečku. Jeho zřizovatelem se stala Arcidiecézní charita Olomouc (ACHO), která toto zdravotnické zařízení budovala od roku 1998 v bývalém objektu Matice svatokopecké. V republice stojí zatím šest podobných zařízení, svatokopecký hospic byl realizován v konečném nákladu 52 milionů korun. Hospic má kapacitu třicet lůžek a třicetičlenný personál, polovinu nákladů financovalo ministerstvo zdravotnictví.

Tabulka 5.7: Okres Olomouc podle náboženského vyznání (údaje z března 2001)

obyvatel celkem	bez vyznání	věřící	Církev katolická	Československá husitská
224 613	128407	76538	64401	3881
Českobratrská evangelická	**Adventisté sedmého dne**	**Církev pravoslavná**	**Svědci Jehovovi**	
1510	193	1122	314	

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc

Putovní výstava „Romové v našem městě“, která je oučástí projektu Integrace menšin, cizinců a uprchlíků v České republice

Romové

zavítala po lednové premiéře v Brně do Olomouce. Prostřednictvím fotografií, výpovědí a faktů chtěla ukázat, kdo jsou Romové dneška, jak žijí, jak spolupracují se samosprávami, jaké projekty se podařilo pro jejich integraci uskutečnit. Výstavu finančně podpořila Evropská iniciativa pro demokracii a lidská práva a její olomouckou prezentaci zaštítil náměstek primátora Miroslav Pilát (US-DEU). Výstava byla umístěna v předsálí zasedací místnosti primátora v prvním poschodí olomoucké radnice od ledna do března. Podle odhadů žije v současné době na Olomoucku asi tři tisíce Romů. Nejsou homogenní skupinou, nejpočetnější jsou východoslovenští Romové, potom západoslovenští a posléze Olaši. V Olomouci a okolí žijí i jednotlivci, potomci moravských a německých Romů. Olomoučtí Romové se sdružují do občanských sdružení a iniciativ, např. Sdružení Romů na Moravě, Educo, Amaro, Romské informační centrum a dalších. V sobotu 20. července ožilo olomoucké Horní náměstí hudební akcí s názvem Baša Roma Lautaris (Hrajte, Romové). V hudebním programu vystoupily čtyři skupiny z Moravy a taneční skupina Anubis z Olomouce. Spolupořadatelem akce byl romský olomoucký aktivista Mikuláš Čuri, podílely se organizace Romské kulturní sdružení mládeže, Romská občanská iniciativa a organizace Caduceus.

Muslimové v Olomouci

Poněkud exotickou náboženskou minoritou jsou v Olomouci místní muslimové, kterých zde v současnosti žije asi kolem šedesáti. Jde převážně o studenty Lékařské fakulty Univerzity Palackého. Žije zde rovněž asi patnáct smíšených rodin. První studenti z muslimských zemí přicházeli do Olomouce již v první polovině šedesátých let, nejvíce pak v letech osmdesátých. Nejpočetnější skupinou jsou studenti z Jemenu, Súdánu, Palestiny, další přišli z Pákistánu, Indie, Anglie či USA. Na koleji B.Václavka funguje muslimská modlitebna, kde se scházejí k pátečním společným modlitbám. Muslimská komunita v Olomouci pořádá rovněž kurzy arabštiny a přednášky o islámu.

Tabulka 5.8: Olomoucko podle národnosti (údaj v závorce je v%)

Počet obyvatel	Národnost česká	moravská	německá	slovenská
224613	197522(87,9)	17872(8)	363(0,2)	3393(1,5)
polská	romská	ukrajinská	vietnamská	
231(0,1)	133(0,1)	288(0,1)	157(0,1)	

Tabulka 5.9: Olomoucko podle státní příslušnosti (údaj v závorce je v%)

Česká republika	Slovenská republika	Německo	Polsko	Ukrajina	Vietnam
224 449 (99,9)	508 (0,2)	41 (0,0)	129 (0,1)	274 (0,1)	163 (0,1)

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz

Babral roku

Lokální soutěž vyhlašovaná již několik let regionálním Olomouckým dnem přinesla v kategorii osobnosti roku první místo olomouckému poslanci za ODS Ivanu Langerovi a pozici jeho protipólu v titulu Babral roku přisoudili čtenáři listu jeho stranické kolegyni poslankyni Kateřině Dostálové. U Langera byl pozitivně hodnocena jeho politická práce pro region, u Dostálové naopak negativně její postoje v době krize v České televizi. Zcela jinak vypadalo potom klání půvabných dívek na molu v hotelu Flora koncem července, kdy se v Olomouci volila celostátní Miss léto 2002. V porotě zasedl již opakovaně radní Miroslav Petřík a také krajský hejtman Jan Březina. Finále soutěže řídil televizní moderátor Vladimír Čech. Především mužská část publika netrpělivě vyčkávala kategoii, kdy soutěžící krásky odhalily své vnady při promenádě v plavkách.Korunku miss si nakonec odnesla vítězně jednadvacetiletá studentka farmacie z Uničova Jana Doleželová

Miss léto 2002

(91-61-91). Kuriozním aktem v samém závěru kalendářního roku se potom stal ten , k němuž došlo na Hanáckém cukrářském salonu v sobotu 7. prosince. Na jednom místě se totiž shromáždilo 447 betlémů, což vydalo na rekord České republiky a byl zlomen dosavadní rekord východočeských Třebechovic. Množství vystavených betlémů bylo velice různorodých, na akci se podílely i základní a mateřské školy v okrese. Množství betlémů přijel zaregistrovat Petr Taks z agentury Dobrý den z Pelhřimova.

Betlémy

Celkem sedm jmen čítal seznam osobností nominovaných na Cenu města Olomouce koncem března. Kandidáty navrhovala zvláštní komise a radní je schválili v úterý 26. března. Za měsíc poté schvalovali kandidáty také členové městského zastupitelstva. Celkem se sešlo třiačtyřicet nominací a do užšího výběru se nakonec dostalo čtrnáct jmen. Primátor města Olomouce Martin Tesařík (ČSSD) se pokusil pozměnit způsob hlasování ZMO tak, aby se hlasovalo o jednotlivých jménech zvlášť, ale návrh neprošel. Rozhodování o cenách města bylo v nedávné minulosti doprovázeno zmatky, kdy např. radnice chtěla udělit cenu in memoriam stíhači z bitvy o Anglii Františku Peřinovi, ale nakonec se zjistilo, že generál Peřina stále žije. Ceny města Olomouce za rok 2001 nakonec převzalo ve čtvrtek 30. května v slavnostním sále Klášterního Hradiska sedm osobností, které uvádíme s krátkou anotací:

Cena města Olomouce

Václav Burian (1921-1998) za celoživotní dílo v oblasti historie,

Doc. RNDr. Vladimír Panoš, CSc. (1922-2002) za celoživotní dílo v oblasti přírodních věd,

Rostislav Czmero (1926-2002) za celoživotní dílo v oblasti publicistiky,

PaedDr. Miroslav Stibor (1927) za celoživotní dílo v oblasti výtvarného umění,

prof. Phdr. Milan Togner (1938) za celoživotní dílo v oblasti dějin umění,

Jakub Berka (1962) za kulturní a duchovní činnost

Mgr. Květoslava Hegrová (1932) za sociální a charitativní činnost.

Cenu města Olomouce začal magistrát udělovat před pěti lety a pokles počtu udělených cen v poslední době přispěl zcela jistě

ke zvýšení jejich prestiže. Cena města nahradila v minulosti udělované čestné občanství. Na návrh rakouského ministerstva školství obdržel v sobotu 16. listopadu v prostorách arcibiskupského paláce významné ocenění senátor a děkan Pedagogické fakulty v Olomouci František Mezihorák (ČSSD). Rakouská strana tak ocenila senátorovy zásluhy na smíření a narovnání vztahů mezi Čechy, Rakušany a Němci a zároveň o jeho aktivity na poli sjednocování Evropy.

Cena pro senátora

Téměř idylicky proběhl v Olomouci silvestrovský večer na 1. ledna 2002. Klidnou noc prožili policisté, hasiči i traumatologie Fakultní nemocnice - viděno očima předchozích bouřlivých oslav příchodu milénia. Také na Horním náměstí slavila příchod nového roku menší skupina lidí. Pořadatelem oslavy na náměstí byla firma Libora Gašparoviče. První i druhý den po Silvestru se potom v centru města uklízelo a pracovníci Technických služeb města Olomouce potřebovali na odvoz odpadků osm multikár. Na konci prvního lednového týdne se Horní náměstí zbavilo i tradiční vánoční výzdoby, betlémských palem na lampách, která měla přispět k slavnostní atmosféře. Po měsíci byl z plochy náměstí odstraněn i vánoční strom, který pracovníci Oltermu v pondělí 7. ledna rozřezali na části a odvezli.

Silvestrovské oslavy

Lednovou atmosféru příchodu nového roku pdtrhla řada plesů, které proběhly v řadě olomouckých sálů. V sobotu 19. ledna zahájilo osmadvacet krojovaných párů Hanáků a Hanaček 9. Hanácký bál v sále Sidie. V úvodní části plesové merendy vystoupil i částečně krojovaný primátor města Martin Tesařík. Nechyběl ani hejtman kraje Jan Březina, v bohaté tombole bylo možno vyhrát živé prase.

Plesová sezóna

Sto padesáté druhé výročí narození prvního československého prezidenta T.G.Masaryka si ve čtvrtek 7. března připomněla asi stovka občanů. Květiny a věnce k jeho pomníku položili představitelé města a regionu společně se Sokoly a zástupci politických vězňů. V krátkém projevu vystoupil náměstek olomouckého pri-

Výročí T.G.M.

mátora Jan Látal. Velikonoční jarmark v centru města si o víkendu 23. března přišlo prohlédnout přes dva tisíce lidí. Pořadatelem akce bylo Sdružení rodičů a přátel postižených dětí. Bylo možno si pohlédnout postup při pletení pomlázky či zdobení tradičního vajíčka a paličkování. K poslechu zahrála i lidová cimbálovka a na pódiu se vystřídalo několik folklórních souborů. Třídenní program byl podpořen i pracovníky Vlastivědného muzea v Olomouci prostřednictvím odborného textu o největším jarním duchovním svátku. Na akci se podílela i církev prostřednictvím účasti pátera Hanáčka, faráře od sv. Mořice. Starosta obce Jiříkov na Bruntálsku Jiří Halouzka předvedl na Horním náměstí své řezbářské umění.

Velikonoční jarmark

Davy lidí zaplnily centrum hanácké metropole ve středu 1. května. Někteří dali přednost stranickým mítinkům a setkání s místními politiky, jiní využili pestrou nabídku Ekologických dnů Olomouc 2002 a zamířili na některé hudební vystoupení či prezentaci lidových řemesel a umění. Pro nejmenší Olomoučany byla připravena pestrá nabídka atrakcí a divadelní představení. Po svém oslavili Svátek práce olomoučtí recesisté, kteří se vydali městem vyzbrojeni mávátky a alegorickými vozy, které připomínaly doby nedávno minulé. Na prvomájové akce potom navázal ve čtvrtek 9. května Den Evropy pořádaný místní odbočkou Regionálního evropského informačního střediska pro Olomoucký kraj. Evropský den si připomínají členské země EU v souvislosti s Schumanovou deklarací z roku 1950, která iniciovala vznik této mezinárodní organizace. Pořadatelé v této souvislosti připravili cyklus přednášek o historii, politice a programech EU v prostorách DDM na třídě 17. listopadu. Žáci a studenti středních škol se utkali v soutěži ve znalostech o Evropské unii. Za doprovodu Posádkové hudby Olomouc položili v úterý 7. května u pomníku padlých a následně u památníku I. a II. odboje na Ústředním hřbitově v Neředíně věnce zástupci olomouckého magistrátu, krajského úřadu, Československé obce legionářské a dalších orga-

1. máj 2002

Den Evropy

nizací. V projevu k 57. výročí ukončení 2. světové války promluvil primátor města u hromadného hrobu 1436 vojáků Rudé armády a vzpomněl i na pět olomouckých zastupitelů, kteří padli v květnu 1945. Tuto událost připomíná pamětní deska na nádvoří olomoucké radnice. Slavnostní vzpomínka proběhla rovněž na Žižkově náměstí u sochy T.G.Masaryka. Deset dnů ožívalo olomoucké Horní náměstí až do pozdních večerních hodin oslavami 7. ročníku Olomouckých beneficí. Každý den měl vlastní téma a celkové náklady činily 450 tisíc korun. Radnice přispěla polovinou této částky. Svátky města zasvěcené jeho patronce svaté Pavlíně, slavívali Olomoučané pravidelně ještě v první třetině 20. století. Tradice Beneficí oživila v polovině devadesátých let agentura Senia. Patronka města zemřela 6. června 302 jako mučednice. Její ostatky daroval Olomouci papeže Řehoř XV. v roce 1622. Olomoučtí radní ji za patronku města prohlásili o rok později. Novou tradicí se možná stane oslavná vzpomínka na vojevůdce 19. století maršála Radeckého, který část svého dlouhého života spojil s Olomoucí jako velitel jejího pevnostního vojska. Pořadatelé naplánovali původně na sobotu 31. srpna setkání několika vojenských hudeb, ale z organizačních důvodů hrála nakonec jen Posádková hudba Olomouc. Celou akci podpořilo město Olomouc. Maršálek Jan Josef Václav Radecký z Radče žil v letech 1766–1858 a během svého života věrně sloužil od svých osmnácti let plných 72 let pěti císařům.

Olomoucké benefice

Oslavy maršála Radeckého

V září se Olomouc již řadu let otevírá veřejnosti a nabízí své historické a umělecké památky. Tzv. Dny evropského dědictví proběhly letos v sobotu 14. září a kromě památek čekaly na své návštěvníky také koncerty či pohádkový jarmark v podání divadla Facka z Brna. Na Horním náměstí proběhl zároveň řemeslný jarmark. Zájemci mohli také navštívit rekonstruovaný jezuitský konvikt formou exkurze s odborným výkladem. V samotném závěru kalendářního roku proběhl třiadvacetidenní vánoční jarmark. Na náměstí bylo instalováno sedmdesát stánků, které pro-

Dny evropského dědictví

dávaly převážně výrobky lidových řemesel. V programové části jarmarku byl Mikulášský rej, živý betlém a Ježíškova pošta. K vánočním atrakcím patřil také čtyřiadvacetimetrový smrk z Huzové na Bruntálsku, který se rozsvítil ve čtvrtek 5. prosince v rámci mikulášských oslav. Strom slavnostně rozsvítil v 17 hodin primátor města za účasti členů rady a zástupců církve. Vedle ohňostroje se toho dne ještě uskutečnila soutěž o nejhezčí masku Mikuláše, čerta a anděla.

Vánoce 2002

Kapitola 6

Školství
Zdravotnictví

6.1 Školství

Přetrvávající negativní trend ve vývoji natality a rovněž i změny v životním stylu mladých manželství zřejmě způsobily, že ve stotisícové Olomouci pracovaly v letošním roce jen dvoje městské jesle - na ulici Jungannově a Spojenců. Obavy z možné ztráty zaměstnání či důraz na pofesní kariéru byly u žen ve fertilním věku zřejmě tak dominantní, že služeb tohoto zařízení, v minulém období zřetelně preferovaného, využívaly jen minimálně. Mateřských škol bylo ve městě celkem 45, ve dvanácti z nich fungovala i školní kuchyně. Každoroční zápis dětí do olomouckých mateřinek proběhl tradičně v měsící březnu a týkal se škol, jejichž zřizovatelem je město (43). Přijímány byly děti od tří let tělesně i mentálně zdravé, rozhodnutí o eventuelním přijetí obdrželi rodiče v květnu na společné schůzce, kde byli seznámeni s provozem školy. V republice poklesl vzhledem k zmiňovanému populačnímu vývoji počet mateřských škol z 7335 (rok 1990) na 5776 (rok 2002), počet dětí předškolního věku se v tomto období snížil z 350 tisíc na 280 tisíc. V Olomouckém kraji bylo v roce 2002 celkem 443 mateřských škol.

Jesle

zápis do MŠ

Obdobná situace se postupně přenesla i do oblasti základního školství, kde o žáky musejí usilovat i některé vesnické školy, aby počet žáků ve třídách neklesl pod zákonem stanovených sedmnáct. Základní školy v Olomouci podporovaly příchod svých prvňáčků mnohde i dny otevřených dveří či letáků rozvěšených ve městě a dopravních prostředcích MHD. Na okrese Olomouc bylo v roce 1995 celkem 2 871 dětí v prvních třídách, v roce 2001 už jen 2 399, z toho bylo 1 696 dětí starších šesti let, což je trend typický pro posledních několik let.

Základní školy

Slavnostní inaugurace nové školy proběhla v Olomouci v pátek 18. ledna v Rooseveltově ulici. Šlo o školu pro děti zahraničních pracovníků firem působících v kraji. Iniciátorem projektu pro děti základního a středního školního věku se stala hranická firma

Škola Philips

Philips. Vyučovacím jazykem se stala angličtina, dva učitelé jsou rodilí mluvčí, do školy se přihlásilo celkem třináct dětí od čtyř do třinácti let, z toho tři zaměstnanců Philipsu.

Nečekanou návštěvou na některých olomouckých základních a mateřských školách byly vši, které se zde objevily v březnu. Postiženy byly takto např. ZŠ na třídě Spojenců, církevní škola sester Voršilek na Aksamitově ulici a několik mateřinek. Výskyt parazita potvrdila i Krajská hygienická stanice v Olomouci s tím, že nenabyla epidemické podoby.

Vši v Olomouci

Začátkem roku bylo rozhodnuto na školském odboru magistrátu o výměně vnitřního vybavení mateřských a základních škol a školních jídelen. Nábytkový inventář, ale i osvětlení a prostorové dispozice totiž musejí odpovídat hygienickým požadavkům podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví. Prioritou byla výměna vybavení jídelen, kterou bylo nutno dokončit v letošním roce, nábytek v mateřských a základních školách má termín do 1. září 2005. Vedení města Olomouce využilo všechny prostředky, aby zachovalo tzv. neúplné základní školy, které vyučují žáky prvního stupně. Školy tohoto typu jsou na periferii města a je jich celkem šest. Vzhledem k zájmu rodičovské veřejnosti o jejich zachování (např. na Novém Světě, v Droždíně či Slavoníně) žádala radnice krajský úřad o doporučení žádosti pro poskytnutí výjimky ze zákona, kterou uděluje obcím ministerstvo školství. Od září 2002 začalo navštěvovat olomoucké základní školy 833 nových školáků z celkově zapsaných 1039. Maximální počet prvních tříd byl školským odborem radnice stanoven na 45. Některé základní školy ve městě mezi sebou uzavřely dohody o vzájemném přemístění žáků, pokud by kapacita jedné již nestačila. Největší zájem mezi prvňáčky byl o ZŠ Milady Horákové v Rožňavské ulici, kde se k zápisu dostavilo celkem 74 dětí. Ve školním roce 1999/2000 přišlo v Olomouci k zápisu 1452 budoucích školáků, o rok později to bylo jen 1314 a pro rok 2001/2002 jich bylo již jen 1130. V republikovém kontextu byl úbytek prvňáčků oproti loň-

Obnova inventáře

První třídy

skému roku o 8500 dětí. Některé základní školy ve městě využily nabídky primátora Martina Tesaříka (ČSSD) a poslaly své žáky na Horní náměstí, kde v pátek 22. února proběhlo veřejné dekorování vojáků SFOR ministrem obrany Jaroslavem Tvrdíkem. Pěkným dárkem ke Dni dětí bylo nové hřiště pro žáky Základní školy na Terrerově náměstí, které může po vyučování využívat i veřejnost. Hřiště bylo uvedeno do provozu v pátek 31. května s celkovým nákladem čtyř milionů korun. Ve vybavení byly i pingpongové stoly, basketbalové koše či hřiště pro plážový volejbal a provozní doba i o víkendech. Olomoucký krajský úřad využil letos poprvé možnost zákonné iniciativy k předložení novely školského zákona v oblasti právních podmínek činnosti asistentů zdravotně postižených dětí ve školách. V září o novelizaci rokovali krajští zastupitelé a návrh byl předložen Parlamentu ČR. Od zmíněné novely si školský odbor kraje sliboval vyjasnění podmínek práce asistentů, který školy řešily zvyšováním normativů, působením vojáků v civilní službě nebo činností nadací a sdružení. Návrh korespondoval i se skutečností, že rok 2003 byl vyhlášen rokem zdravotně postižených, ale přijetí novelizačního opatření nakonec poslanci zamítli.

Hřiště

Školních jídelen bylo ve městě celkem 15, z toho 12 jich mělo právní subjektivitu. Novým zřizovatelem středních škol na Olomoucku se stal ve smyslu reformy státní správy krajský úřad. Každoročně se opakující problém s nedostatkem finančních prostředků na provoz školských zařízení se tak letos již řešil zde a bylo rozhodnuto o navýšení zmiňované částky celkem o 6%, tedy asi 300 milionů korun. Přes toto navýšení byly ovšem v regionu školy, kterým v lednu chyběly peníze na provoz, např. na Střední zemědělské technické škole v Olomouci to byla částka zhruba 1,5 milionu korun, kterou uhradila z vlastních úspor.

Školní jídelny

Rada kraje schválila rovněž i nová kritéria pro hodnocení práce ředitelů středních škol a učilišť, kde přibylo i nové hodnocení podle úspěšnosti absolventů škol na trhu práce či v dalším

Hodnocení ředitelů

Tabulka 6.1: Seznam základních škol v Olomouci

Základní školy	
1	Čajkovského 11
2	Gorkého 39
3	Helsinská 6
4	Na Hradě 5
5	Raisova 1
6	P.Přichystala 20
7	Rooseveltova 103
8	E.Zoly 2
9	třída Svornosti 37
Základní školy s právní subjektivitou	
10	Demlova 18
11	Heyrovského 33
12	Náves Svobody 41
13	Mozartova 48
14	Dr. Nedvěda 45
15	Řezníčkova 1
16	třída Spojenců 8
17	Františka Stupky 16
18	Rožňavská 21
19	Terrerovo náměstí 1
20	Holečkova 10
21	Hálkova 4
22	Svatoplukova 11
23	8. května 29
24	Gagarinova 1
25	Petřkova 3
26	Dvorského 33
27	Zeyerova 28

studiu. Tento nový pohled na způsob hodnocení ředitelů přivítal např. olomoucký úřad práce, kde především preferují spolupráci vedení škol se zaměstnavateli. Vysoce připravený a motivovaný učitel snáze přenese své úsilí na žáka, což mohou ilustrovat soutěže nadstandartního typu, některé i s mezinárodní účastí. Je potěšitelné, že studenti anglické sekce olomouckého hejčínského gymnázia tvořili podstatnou část soutěžního týmu, který v lednu odletěl do Singapuru, aby reprezentoval republiku v mezinárodní soutěži o mistra světa v debatování. Akce se kromě čtyř studentů zmíněné školy zúčastnil i John L.Wickham, mezinárodní rozhodčí a současně i trenér debatního klubu při hejčínském gymnáziu.

Debatní kluby

Poprvé mohla veřejnost nahlédnout do nově zrekonstruovaných prostor Vyšší odborné školy sociální (VOSŠ) Caritas v Olomouci v pátek 22. února. Bývalá budova Štěrkoven a pískoven byla přístupná díky Dnu otevřených dveří. Školu založil v roce 1995 arcibiskup Jan Graubner a nabízí studentům i možnost bakalářského studia ve spolupráci s Cyrilometodějskou fakultou UP v oboru charitní a sociální práce. Podle vyjádření ředitele VOSŠ Caritas Martina Bednáře se absolventi školy velmi dobře uplatňují v praxi státního i nestátního sektoru v zařízeních poskytujích sociální pomoc. Měsíc duben je již tradičně spojován s přijímacími zkouškami na výběrové školy. Na olomouckých středních školách byl zaregistrován zvýšený zájem o studium na gymnáziích, což nepochybně dokazuje vzrůst zájmu o vysokoškolské studium. Uchazeči o čtyřleté studium na gymnáziu se mohli přihlásit na dvě školy. Ze sedmi gymnázií v okrese jsou v samotném městě Olomouci celkem čtyři - Gymnázium Olomouc-Hejčín, Slovanské gymnázium Olomouc, Gymnázium Olomouc v Čajkovského ulici a Moravské gymnázium Olomouc (soukromé). Přehled otevíraných tříd a zájem o studium ukazuje následující přehled :

VOŠ Caritas

Tabulka 6.2: Přehled otevíraných tříd a zájem o studium (v závorce je uveden počet uchazečů)

Škola	čtyřleté studium	šestileté studium bilingvní	osmileté studium
Gymnázium Olomouc - Hejčín	2 třídy (111)	2 třídy (120)	1 třída(120)
Slovanské gymnázium Olomouc	3 třídy (179)	1 třída (66)	2 třídy (160)
Gymnázium Olomouc - Čajkovského	2 třídy (93)	1 třída (36)	1 třída (69)
Moravské gymnázium	-	-	1 třída (1)
Celkem	7 tříd (383)	4 třídy (222)	5 tříd (350)

Kapacitně bylo plně vytíženo slovanské a hejčínské gymnázium, více studentů mohlo přijmout Gymnázium Čajkovského, ekonomické lyceum při Obchodní akademii v Olomouci, SOU ze-

mědělské v Olomouci (obor prodavač květin) a rovněž SPŠ strojírenská Olomouc.

Olomoucká gymnázia

Od září byla v Olomouci již tři dvojjazyčná gymnázia. Po bok Slovanského s francouzskou sekcí a hejčínského s výukou v angličtině se zařadilo Gymnázium Čajkovského, v jehož učebnách nalezli azyl zájemci o studium ve španělštině. Slavnostní zahájení nového školního roku zde proběhlo ceremoniálním způsobem na olomoucké radnici za přítomnosti velvyslance španělského království v České republice Santiaga Cabanase. Gymnázia s vyučováním ve španělštině jsou v republice celkem tři, mimo Olomouc ještě v Praze a Brně. Kulaté výročí oslavilo v roce 2002 Slovanské gymnázium v Olomouci. Dnem otevřených dveří a setkáním absolventů vyvrcholily v sobotu 5.října desetidenní oslavy 100. výročí založení České reálky a zároveň 135.výročí založení Slovanského gymnázia, které patří k nejstarším svého druhu na Moravě (založeno 1867). Za dobu existence na něm maturovalo na 10 tisíc absolventů. Škola oslovila formou pozvánky sedm a půl tisíce doposud žijících absolventů, z nichž se necelá tisícovka dostavila. K nejstarším patřil např. absolvent z roku 1928 Jaroslav Formandl z Prahy. K zajímavým absolventům na setkání patřila i dr. Eva Grossmannnová z Izraele, odbornice na mořskou archeologii, která se po znárodnění v roce 1948 vystěhovala z tehdejšího Československa a nadchla současné studenty SGO svými besedami. Olomoucký historik a rovněž absolvent SGO Milan Tichák se stal spoluatorem almanachu „Vzděláván budiž“, který škola k výročí vydala. Součástí oslav byla i exkurze na olomoucký centrální hřbitov s kladením růží u hrobů 35 významných absolventů. Na SGO se začalo v roce 1990 vyučovat ve francouzštině na francouzské sekci, s výukou francouzského jazyka započalo gymnázium již v roce 1904. Na podzim došlo k rozhodnutí o podpoře osmiletých gymnázií v regionu ze strany vedení Olomouckého kraje. Tím byla uzavřena předchozí, místy i bouřlivá diskuse o jejich další existenci. Vedení kraje konstatovalo, že os-

miletá gymnázia jsou v současné době tím nejlepším, co může vzdělávací soustava středního školství veřejnosti nabídnout, a to i za cenu toho, že se odchodem talentovaných žáků snižuje úroveň druhého stupně základních škol. Nejvíce osmiletých gymnázií v kraji nabízí přitom samotná hanácká metropole, kde jsou také tři bilingvní. V okrese pak ve všech třídách osmiletých gymnázií zřizovaných krajem studovali žáci v 68 třídách, tedy přibližně dva tisíce studentů. Celkový obraz středního školství v Olomouci představují tabulky 6.3, 6.4 a 6.5.

Tabulka 6.3: Střední odborné školy a gymnázia

Střední průmyslová škola strojnická	třída 17.listopadu
Střední zemědělská škola	U Hradiska 4
Střední zdravotní škola a Vyšší zdravotní škola E.Poettinga	Poettingova 2
Slovanské gymnázium Olomouc	třída Jiřího z Poděbrad
Státní jazyková škola	třída Kosmonautů 6
Střední průmyslová škola elektrotechnická a Vyšší odborná škola	Božetěchova 3
Obchodní akademie a Ekonomické lyceum	třída Spojenců 11
Gymnázium Olomouc - Hejčín	Tomkova 45
Gymnázium Olomouc	Čajkovského 9

Tabulka 6.4: Střední odborná učiliště a odborná učiliště

SOU,OU a Praktická škola	Štursova 14
SOŠ poštovní a SOU poštovní	Na Vlčinci 3
SOU, OU, U	Rooseveltova 79
SOU, OU,U zemědělské	Gorazdovo náměstí
SOU farmaceutické	Na Vlčinci 3
SOU polygrafické - SPV	třída Svobody 21
SOU technické a obchodní	Kosinova 4

Univerzita 2002

Olomoucká Univerzita Palackého (UP) zpřístupnila v úterý 15. ledna pro veřejnost Britské centrum. To nabídlo zájemcům na stejném místě (ulice Křížkovského) totožné služby jako někdejší olomoucká pobočka Britské rady (British Council). Správu nad Britskou radou a jejím výukovým fondem převzala UP k 1. lednu

Tabulka 6.5: Soukromé školy a zařízení

Moravské reálné gymnázium, s.r.o.	Nešverova 1
Soukromá střední odborná škola Olomouc, s.r.o.	Řepčínská 101
Střední odborná škola lužeb, s.r.o.	U Hradiska 4
Speciální školy a školská zařízení pro děti a žáky s více vadami JITRO	Mozartova 43
Vyšší odborná škola ociální a teologická	Blažejské náměstí 9
Soukromá střední škola podnikání, s.r.o.	Řepčínská 101
Soukromé SOU stavební, OU a U - PhDr. L.Bortl, s.r.o.	Štěpánovská 23
Speciální škola DC 90, s.r.o.	Nedbalova 35
CARITAS - Vyšší odborná škola sociální	Křížkovského 6

2002 poté, co pražské vedení britské vládní instituce oznámilo, že ukončí činnost všech sedmi poboček v republice. Britská rada přistoupila k zrušení regionálních poboček v listopadu loňského roku v důsledku zvyšujících se nákladů na jejich provoz. Stále nové obory se snažila nabízet svým potencionálním studentům olomoucká univerzita. V novém akademickém roce si absolventi středních škol a další zájemci budou moci vybírat zhruba 230 možností ve čtyřech typech studia na sedmi fakultách UP. Obory, které již UP nabízí, přitom musely a stále musejí procházet tzv. reakreditací, tedy opětovnou kontrolou způsobilosti školy pro poskytování adekvátního vzdělání v konkrétní odbornosti, kterou provádí zvláštní komise Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Z oborů nabízených UP v loňském roce si nakonec vybralo celkem 18 710 uchazečů, z nichž bylo nakonec i po odvolacím řízení přijato 4730. Ke studiu se nakonec zapsalo 3380 studentů, což bylo o 8% více než v akademickém roce 2000/2001. Na konci ledna 2002 zveřejnila UP své představy o novém akademickém roce, z nichž vyplynulo, že počítá s přibližně stejným počtem studentů jako loni. Většina fakult změnila názor na počty přijímaných studentů poté, co vláda slíbila vysokým školám přidat v rozpočtu na tento rok požadované dvě miliardy korun. Předpokládané počty studentů, které UP hodlala přijmout, ukazuje tabulka 6.6 (situace k 30. lednu 2002).

Tabulka 6.6: Předpokládané počty přijatých studentů na UP

fakulta	bakalářské studium	magisterské studium
filozofická	300	400
pedagogická	120	675
přírodovědecká	200	350
tělesné kultury	90	240
teologická	120	175
právnická	-	230
lékařská	100	240
Celkem	930	2310

Zdroj: UP Olomouc

Učitelské platy

Na olomoucké univerzitě došlo k celoplošnému zvýšení platů se zpětnou platností od 1. ledna 2002. Podle vyjádření kvestora UP Jiřího Jirky byl nárůst mzdových tarifů v průměru o 13% a vyplýval z vládního rozhodnutí o zvýšení minimální mzdy a mzdových tarifů. Celkově vynaloží UP na platy svých zaměstnanců v roce 2002 o čtyřicet milionů korun víc než v loňském roce. Koncem února se dostal do závěrečné podoby rozpočet UP na akademický rok, o němž jednali děkani všech sedmi fakult s rektorkou UP Janou Mačákovou. Univerzita si mohla svůj rozpočet navýšit ze státní neinvestiční dotace v celkové výši 544 milionů korun, což je částka o 14% vyšší než v loňském roce. Dalších 47 milionů korun získala UP na institucionální výzkum a rozvoj a 46 milionů na ubytování studentů. Olomoucká univerzita patřila loni k nejaktivnějším zástupcům vysokého školství, kteří přiměli protestními akcemi poslance k navýšení rozpočtu v kapitole vysokých škol o dvě miliardy korun. Více než o dva miliony korun si ovšem UP pohoršila ve srovnání s loňským rokem v oblasti dotací Fondu rozvoje vysokých škol (FRZVŠ). Loni uspělo 51 projektů dotovaných částkou 14,7 milionu korun, letos zaujalo FRZVŠ jen 47 projektů dotovaných 12,4 miliony korun. Mezi vysokými školami se tak UP Olomouc dostala až na desátou příčku

úspěšnosti. Tradičně nejvyšší položku z FRZVŠ v objemu 3,9 milionu korun získala Lékařská fakulta UP. Konec února znamenal i jmenovací dekrety dvěma novým docentům Lékařské fakulty UP a promoce sedmadvaceti absolventů doktorského studijního programu lékařské fakulty, filozofické fakulty, přírodovědecké fakulty, pedagogické fakulty a fakulty tělesné kultury. Jmenovací dekrety novým docentům a doktorům předala rektorka UP Jana Mačáková.

Noví docenti

Město Olomouc souhlasilo se směnou pozemků s Univerzitou Palackého tak, aby univerzita mohla zahájit stavbu nové centrální přírodovědecké fakulty. Fakulta by mohla stát na pozemcích v lokalitě třídy 17. listopadu v sousedství areálu Envelopa, kde se již nachází právnická fakulta. Tento prostor zatím sloužil k zastávkám cirkusů, které občas do Olomouce přijely. Univerzita na oplátku dala městu pozemky v areálu Výstaviště Flora a v Hejčíně, na nichž stojí dva autobazary, skladovací hala, parkoviště a místní komunikace. Cenový rozdíl pozemků, částku 748 tisíc korun by UP městu musela doplatit. Studenti i učitelé stávající přírodovědné fakulty musejí nyní chodit mezi třídou Svobody, kde je děkanát fakulty, ulicí Křížkovského, Hejčínem a Holicí. Po výstavbě nové fakulty by měla fakulta dvě budovy - na Envelopě a výzkumný areál v Holici. Existuje již projekt na stavbu nové budovy a univerzita již požádala ministerstvo školství o peníze - stavba by stála 350 milionů korun a dalších 250 milionů by si vyžádala oprava a rekonstrukce výzkumného areálu v Holici. Podle vyjádření kvestora UP Jiřího Jirky by stavební práce mohly začít po roce 2003. Město zároveň nechce vyhnat ani cirkusové atrakce - pro ně by bylo určeno místo v lokalitě Lazce na někdejší dostihové dráze, kde v minulosti již cirkusy byly.

Plán stavby fakulty

Mezinárodně uznávaný germanista a specialista na středověkou německou literaturu Volker Mertens ze Svobodné univerzity Berlín byl ve čtvrtek 16. května poctěn čestným titulem doctor honoris causa, který mu udělila Univerzita Palackého v Olomouci.

Čestný doktorát

Slavnostní akt proběhl v aule Filozofické fakulty UP a ocenění bylo i poděkováním za podporu olomoucké katedry germanistiky, na níž byl v uplynulých osmi letech doktor Mertens častým hostem. Již před třemi lety byla práce dr. Mertense pro olomoucké studenty v rámci Německé akademické výměnné služby oceněna pamětní medailí UP.

Jarní měsíce roku byly na UP plně ve znamení příprav na letní maraton přijímacích zkoušek. Zvýšený zájem byl pro nový akademický rok zaznamenán již v koncem března o bakalářský typ studia. V roce 2001 se přihlásilo na tento typ studia 3500 uchazečů, v letošním roce to bylo již 4100 uchazečů. Nepotvrdily se ani předpovědi o slabším zájmu o studium v důsledku negativního populačního vývoje a celkový počet přihlášek na UP se prakticky vyrovnal loňským číslům. V tabulce ukazujeme celkový zájem o studium na UP v roce 2002 a rovněž i reálná čísla v konečné podobě přijímacího řízení:

Přijímací řízení

Tabulka 6.7: Celkový zájem o studium na UP v roce 2002

fakulta	počet přihlášek	počet přijímaných	zájemců na jedno místo
lékařská	2 392	340	7,0
filozofická	4896	730	6,7
právnická	2 303	230	10,0
teologická	299	300	1,0
přírodovědecká	2 266	623	3,6
pedagogická	3 897	795	4,9
tělesné kultury	1 437	349	4,1
celkem	17 490	3 367	5,1

Zdroj: Univerzita Palackého Olomouc

Letní měsíce byly na vysokoškolských kolejích UP ve znamení pracovního ruchu. Do rekonstrukcí ubytovacích kapacit v Neředíně investovala Správa kolejí a menz částku 80 milionů korun, v lokalitě Envelopa částku 29 milionů korun. Na Šmeralových kolejích probíhaly adaptační práce s rozšířením kapacity o dalších

Koleje UP

33 lůžek. Od 1. října otevřely své brány i další koleje v Olomouci-Neředíně s 330 lůžky v jedno a dvoulůžkových pokojích. I po zprovoznění neředínských kolejí však univerzitě chybělo 1200 lůžek a počet ubytovaných dosáhl čísla 4900. Nakonec zůstalo v říjnu neubytováno asi 1600 studentů vyšších ročníků z Ostravska, Hodonínska či Brna, kteří většinou skončili na privátech. Možno ještě dodat, že v letní turistické sezóně funguje řada olomouckých kolejí jako hostely a univerzita tak ročně vydělá asi 5 milionů korun. Kromě univerzitních kolejí disponuje tři roky Olomouc ještě i privátními kolejemi v objektu Podkova AVB v Koželužské ulici (bývalý objekt SOU Štursova ulice) s kapacitou 76 lůžek v dvanácti šestilůžkových pokojích. Cena tohoto ubytování je 1200 Kč měsíčně. Realitní kanceláře ve městě zprostředkovávají i pronájem volných bytů studentům, přičemž největší zájem je o jednopokojové byty, kterých je ovšem všeobecný nedostatek. Cena takového bytu je 5000 Kč měsíčně, za dvojpokojový byt majitelé požadují 6500 Kč, za třípokojový 7500 Kč. Lůžko v podnájmu se cenově pohybuje na hranici 1500 Kč měsíčně.

Ocenění exrektora

Historicky první zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého převzal v pondělí 7. října z rukou rektorky Jany Mačákové její předchůdce, nynější senátor Josef Jařab. Jařab byl od roku 1989 prvním demokraticky zvoleným rektorem UP a nastartoval zásadní změny v jejím vedení. Jméno senátora a exrektora olomoucké univerzity (v letech 1989-1997) Josefa Jařaba, známého amerikanisty, který po odchodu z funkce rektora UP vedl Středoevropskou univerzitu v Budapešti, se objevilo i na seznamu kandidátů na post prezidenta republiky. Josef Jařab patřil k zakládajím členům Občanského fóra v Olomouci a angažoval se i v místní politice. V roce 1996 byl zvolen za Olomouc na dva roky do Senátu za ODA, kam se po dvouleté přestávce v roce 2000 vrátil.

Konvikt

Poněkud svízelnější situace provázela předání zrekonstruovaného objektu někdejšího jezuitského konviktu pěti uměleckým

katedrám pedagogické a filozofické fakulty, k němuž došlo v říjnu. Kolaudace objektu proběhla lajdáckým způsobem a v mnoha učebnách musela být zastavena výuka z technických důvodů (filmový sál, lectorium, školní divadelní studio). Rekonstrukce konviktu byla vyčíslena sumou 350 milionů korun, technické závady byly vysvětlovány tím, že stavební část prováděla jiná firma než ta, která pracovala na interiérech.

Nebeský glóbus

Velkou diskusi vzbudila i obří plastika Nebeský glóbus od světoznámého uměleckého kováře a pedagoga Alfreda Habermanna, která se stala jablkem sváru mezi vedením olomoucké univerzity a uměnovědnými katedrami. Po jednáních s právníky a architekty rozhodla nakonec rektorka Mačáková, že Nebeský glóbus bude na nádvoří konviktu instalován na jaře 2003 podle původního plánu na dobu jednoho roku a bude o něm zorganizována veřejná diskuse. Proti tomuto rozhodnutí rektorky se ovšem ohradili zástupci uměnovědných kateder a také děkani pedagogické a filozofické fakulty. Německý umělec přitom paradoxně dělal svoji kovovou plastika na objednávku univerzity s konkrétním umístěním v konviktu. Plastika za 1,8 milionu korun měří v průměru tři metry, je ze železa a skla a znázorňuje historii druhé nejstarší vysoké školy v zemi.

Volba rektora

Měsíc listopad proběhl na olomoucké univerzitě ve znamení voleb nejvyšších akademických funkcionářů. Jako první proběhla dne 6. listopadu volba rektora univerzity. Na tuto funkci nejvyšší se sešlo celkem osm navrhovaných akademiků, kandidaturu nakonec přijali jen tři z nich - stávající rektorka Jana Mačáková, přednosta Ústavu lékařské chemie a biochemie Vilím Šimánek a děkan Pedagogické fakulty UP Jan Šteigl. Druhý ze jmenovaných kandidátů musel při debatě před volbou čelit kritice svého dlouholetého členství v předlistopadové KSČ. Z voleb na post rektora vyšla nakonec vítězně stávající rektorka UP Jana Mačáková, která tak svůj post uhájila do roku 2006. Mačáková zvítězila dned v prvním volebním kole, když v tajném hlasování získala

čtrnáct z jedenadvaceti možných hlasů. Děkan Šteigl nezískal ve volbách žádný hlas, přednosta Šimánek jeden a šest prázdných lístků bylo neplatných. Opakovaná volba rektorky Mačákové nezůstala bez ohlasu veřejnosti, zejména akademické, v regionálním tisku se objevily kriticky laděné články hodnotící její dosavadní tříleté funkční období, na něž posléze v prosinci rektorka rovněž mediálně reagovala článkem v MF Dnes dne 12. prosince, kde kritické hlasy odmítla a naznačila, že i budoucí tři roky v čele univerzity využije k jejímu všestrannému rozvoji. Největší rozpory uvnitř univerzity přitom způsobovalo dělení na „chudé" a „bohaté" fakulty podle koeficientu tzv. náročnosti studia. Takto je ohodnocena lékařská a přírodovědecká fakulta koeficientem 2,8 (80 tisíc korun na studenta) a fakulty humanitní koeficientem 1,0 (29 tisíc korun na studenta). Od těchto dotací se potom odvíjí např. i osobní ohodnocení pedagogů, takže mezi ročním příjmem učitele na lékařské a filozofické fakultě může být až 50 tisíc korun.

Volba děkana PF UP

Od středy 13. listopadu měla nového děkana také pedagogická fakulta a fakulta tělesné kultury. V prvním případě se novým děkanem stal senátor za ČSSD František Mezihorák, který již tuto fakultu vedl v letech 1991 až 1996. Mezihorák tak zvítězil nad dvěma svými protikandidátkami - proděkankou Danuší Nezvalovou a Libuší Ludíkovou z katedry speciální pedagogiky, volby proběhly v dvou kolech. Na fakultě tělesné kultury byla volba jen v jednom kole a na poprvé byla zvolena Hana Válková, vedoucí katedry aplikované tělesné výchovy proti Tomáši Dohnalovi (katedra rekreologie) a Ferdinandu Mazalovi (katedra učitelství). Hana Válková učila na FTK od roku1991 a širší veřejnosti byla známa jako organizátorka Národní speciální olympiády pro postižené. Ve vedení Lékařské fakulty UP možná změna nenastala, neboť do jejího čela kandidoval jediný člověk - stávající děkan Čestmír Číhalík. Filozofická fakulta zvolila svého nového děkana ve středu 20. listopadu. Akademičtí senátoři v tajném hlasování vybrali vedoucího katedry historie Ivo Bartečka. Barteček dostal

Děkan FF UP

v druhém kole přednost před proděkanem Zdeňkem Pechalem, někdejším děkanem Jindřichem Schulzem a vedoucím katedry dějin umění Ladislavem Danielem. Pro Bartečka hlasovalo dvanáct z dvaceti senátorů. Ten nahradí stávajícího děkana Vladimíra Řehana, který ukončil druhé tříleté období, a proto nemohl znovu kandidovat. Za své priority označil děkan Barteček zviditelnění své fakulty v rámci univerzity a posílit její zahraniční spolupráci. Děkan Barteček byl do začátku devadesátých let pracovníkem Orientálního ústavu a Historického ústavu Akademie věd ČR v Praze, na UP působil od roku 1995. Jako poslední ze sedmi fakult UP oznámila jméno svého nového děkana přírodovědecká fakulta. Její akademický senát hned v prvním kole tajného hlasování ve středu 27. listopadu zvolil bývalého rektora a současného proděkana fakulty Lubomíra Dvořáka. Nový děkan vystřídá stávajícího děkana Jana Lasovského, kterému letos skončilo druhé funkční období. Jediným Dvořákovým protikandidátem byl prorektor UP Miroslav Mašláň. Dvořák zvítězil rozdílem tří hlasů a jeho prioritou se stala stavba nové budovy fakulty na Envelopě.

Děkan PřF UP

Hluboké rozčarování prožívali na začátku roku všichni, kdo byli zainteresováni do projektu vzdělávacího centra pro slabozraké v Olomouci-Hejčíně. Navzdory očekávání a příslibu ministestva nakonec ze státního rozpočtu vypadla částka 20 milionů dotace na zmíněný projekt. Oddálení projektu postihne i žáky litovelské školy pro slabozraké, která počítala s tím, že se přestěhuje do moderního objektu v Olomouci. Celkový náklad na stavbu moderního centra pro postižené byl vyčíslen na 140 milionů korun. Nelehká budoucnost zřejmě čeká i tzv. školní asistenci v Olomouci. Finanční prostředky pro tuto činnost zajistil Úřad práce v Olomouci z fondu tzv. veřejně prospěšných služeb jen do konce kalendářního roku. Asistencí se zabývá již čtyři roky olomoucké občanské sdružení Spolu a letos pracovalo se čtyřmi klienty. O problém asistentů zdravotně postižených dětí se zajímala i olomoucká Krajská rada zdravotně postižených s cílem

Tyflocentrum Hejčín

jejího zachování.

Studio Čtyřlístek

Již čtvrtým rokem mohou navštěvovat olomoucké maminky se svými ratolestmi Studio Čtyřlístek. Čtyřlístek vznikl jako nezisková organizace pro děti od dvou let v doprovodu rodičů a nabízí především různé pohybové aktivity. Město Olomouc dotuje centrum menší částkou (2001 částka 9 tisíc Kč). Čtyřlístek nechtěl být podle vyjádření svých vedoucích konkurentem místního Domova dětí a mládeže, spíše jen vhodně doplňovat jeho rozsáhlé aktivity. Ve Čtyřlístku pracovalo letos pět zaměstnanců, dvě místa dotoval Úřad práce Olomouc.

ZUŠ Olomouc

Jméno významného fotografa Miloslava Stibora nese od září Základní umělecká škola v Olomouci. Čestný název jí propůjčilo ministerstvo školství. Fotograf Stibor, známý především svými uměleckými akty, tuto školu před čtyřiceti lety zakládal a vytvořil koncepci, osnovy a praktickou činnost, prosadil fotografii jako samostatný obor na základních uměleckých školách. V současné době navštěvovalo ZUŠ Olomouc na 600 žáků, umělecký fotograf Miloslav Stibor získal letos i Cenu města Olomouce.

6.2 Zdravotnictví

Vojenská nemocnice

Vojenská nemocnice v Olomouci vznikla již před 254 lety, ale na Hradisko se přesunula natrvalo až v roce 1802. Oslavy svého dvousetletého trvání na tomto místě oslavila vojenská nemocnice na přelomu ledna a února. O víkendu 2. - 3.února se dostavil ministr kultury Pavel Dostál, ministr obrany Jaroslav Tvrdík, čelní představitelé armády, vojenské zdravotní služby a institucí města, okresu a kraje. Ke gratulantům se dopisem připojil i prezident republiky Václav Havel. Slavnosti se zúčastnily rovněž stovky Olomoučanů a byla doprovázena koncertem a ohňostrojem. V neděli byl připraven den otevřených dveří s možností prohlídky unikátní barokní památky, operačních sálů a polní nemocnice. V květnu otevřela nemocnice na Hradisku nová oddělení včetně jednotky

intenzivní péče. Právě zde byl vytvořen druhý ochranný strop pro oddělení cenných Handkeho fresek od provozních prostor.

Složitým vývojem prošla v roce 2002 Fakultní nemocnice (FNO), největší zdravotnické zařízení ve městě. Už na přelomu roku se přestěhovala řepčínská chirurgická klinika (po čtyřiceti letech „provizoria") do nového vyšetřovacího a operačního centra v areálu FNO. Řepčínská klinika byla hygieniky shledána již jako nevyhovující a hrozili jejím uzavřením. Po letech výstavby(od r. 1995), kterou provázely i dramatické události - pozastavení stavby z finančních důvodů, následné zřícení betonových pilotů do stavební jámy v roce 1997, trestní oznámení na ředitele FNO - byla dokončena výstavba osmipatrového objektu operačního centra FNO. Stavba přišla zatím na dvě miliardy korun, z čehož 600 milionů zaplatila sama nemocnice a částkou 1,4 miliardy přispěl stát. Pro celkové dokončení bude ještě nutné investovat 950 milionů korun a stavba by měla být dokončena v roce 2004. Operační centrum FNO bylo slavnostně otevřeno v pondělí 21. ledna za přítomnosti premiéra Miloše Zemana a ministra zdravotnictví Bohumila Fišera. Projekt komplexu vytvořila olomoucká architektka se zkušenostmi ze Švýcarska, předchůdkně dnešní FNO, Zemská nemocnice, byla postavena v letech 1894-6. Nečekanou komplikací při rozběhu nového centra byl ovšem výskyt bakterie legionella, která se vyskytla v rozvodu vody na konci ledna a plánované operace musely být odloženy. V polovině února byl hlášen úbytek množství bakterie, ale operace srdce byly stále odkládány. Ředitel FNO Václav Rýznar koncem února vyčíslil náklady na boj s bakterií na částku 5,5 milionu korun. Na srdeční operace byl sestaven pořadník se 120 čekajícími pacienty a ve středu 20. února byla provedena první operace srdce ve starších sálech FNO. Koncem února se objevila legionella i v potrubí se tudenou vodou, kde se její výskyt původně nepředpokládal a nemocnice prodělávala dennně částku 400 tisíc korun. Teprve ve čtvrtek 14. března povolil krajský hygienik Zdeněk Nakládal

FNO 2002

první operaci v novém centru a označil boj s legionellou za vítězný. Náklady pro FNO dosáhly částky 60 milionů korun. Další dramatická událost nastala v areálu FNO v pondělí 1. července, kdy kolem 16. hodiny začala hořet horní část třípatrové budovy I. chirurgické kliniky. Bylo přestěhováno osazenstvo horních pater, ARO a traumatologie, evakuováno asi 30 pacientů. Dva ze zasahujících hasičů propadli stropem a zranili se. Až do sedmé hodin večer se v přízemí budovy normálně pracovalo, potom začala prosakovat voda do nižších pater a provoz byl přerušen. Po vyšetřování byl případ uzavřen jako nedbalostní s celkovou škodou asi 10 milionů korun. Hasiči označili požár za největší nemocniční za posledních třicet let. Největším problémem FNO byl ovšem finanční propad jejího hospodaření, který začal zhruba v březnu a kulminoval v srpnu částkou asi 100 milionů korun. Z pozice druhé nemocnice ve státě se tak FNO propadla na poslední místo a dokonce za ztrátové pražské nemocnice. Ředitel FNO Václav Rýznar řešil narůstající krizovou situaci úspornými opatřeními a personálními změnami v nejvyšším managementu. V září odvolal provozně- investičního náměstka a svého dlouholetého spolupracovníka Vladimíra Bílka a náměstkyni pro léčebnou a preventivní péči Elišku Sovovou. Jejich místa zaujali zlínský podnikatel Josef Kořenek a dosavadní zástupce přednosty I. chirurgické kliniky Petr Bachleda. Lékaři museli odložit některé výkony, zásoby měly být sníženy z 81 milionu na polovinu. Šéfům klinik a primářům, kteří by nedodržovali úsporná opatření, hrozila ztráta místa. Majetkové poměry exnáměstka Bílka, který vlastnil luxusní vilu ve Velké Bystřici, řešila policie i státní zastupitelství, ale s negativním výsledkem. Hospodaření největší nemocnice v kraji si vzali na mušku i pracovníci Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) a z jejich šetření vyplynulo, že FNO uzavírala smlouvy ne vždy tak, aby to bylo pro stát výhodné. Ředitel FNO Václav Rýznar odmítl názor NKÚ na zahraniční úvěr, který si nemocnice zřídila ve výši 270 milionů korun, že došlo ke ztrátě na úrocích. Celkem

prověřoval NKÚ ve FNO nakládání s částkou asi 6 miliard korun.

Na závěr možno ještě dodat, že ředitel FNO Václav Rýznar se stal členem krajského zastupitelstva a neúspěšně kandidoval za nezávislé v podzimních volbách do Senátu. Začátkem roku 2003 byl nakonec Václav Rýznar odvolán z funkce ředitele FNO. Odvolání ředitele FNO

Pod přísným dohledem veterinářů pracovala v letošním roce i specializovaná laboratoř Státního veterinárního ústavu v Olomouci, která testovala mozkovou tkáň skotu na BSE. Denně se zde provádělo na 200 testů a od října loňského roku zde již provedli 20 tisíc testů na BSE, všechny s negativním výsledkem. Otevření laboratoře na testování BSE přivítali i zpracovatelé hovězího masa v regionu, kterým odpadly náklady na testování ve vzdálené Jihlavě. Vedle nemoci šílených krav prověřuje olomoucká laboratoř i další zvířecí nákazy, např. leptospirózu či klusavku ovcí.

S údivem přihlíželi Olomoučané v září počínání řemeslníků, kteří přetírali již hotovou a natřenou fasádu rozlehlé budovy polikliniky v lokalitě tržnice. Památkářům a okresnímu úřadu se totiž původní narůžovělá barva nelíbila a nařídili budovu přetřít na bílo. Zbylou růžovou barvu poliklinika použila jako základovou pro nátěr dvora budovy. Budova polikliniky leží v prostoru MPR a názor odborníků tak musel být respektován. Poliklinika

Přes 22 tisíc korun vhodili Olomoučané a návštěvníci krajského města do pokladniček Českého červeného kříže (ČČK) pod vánočním smrkem na Horním náměstí. Za část této sbírky bylo nakoupeno ovoce a sladkosti pro děti hospitalizované ve Fakultní nemocnici v Olomouci a dětem v dětských domovech, domech ČČK a osamělým občanům. Za dva tisíce korun byly nakoupeny granule pro Útulek zvířat v Olomouci-Neředíně. Zylá část byla použita na letní tábory dětí s vadným držením těla a dýchacími potížemi a humanitární pomoc. Celkem třiašedesát dobrovolných dárců krve převzalo v pátek 3. května v obřadní síni olomoucké radnice od zástupců oblastního spolku ČČK a vedení města zla- ČČK

tou Janského plaketu. Tímto oceněním ČČK vyznamenává občany, kteří dosáhli čtyřiceti odběrů nejvzácnější tekutiny. Město při předávání plaket zastupoval náměstek primátora Miroslav Pilát (US-DEU). Při projevu náměstek zdůraznil potřebu rozšiřovat počet dárců krve v souvislosti s provozem kardiologického centra ve FNO. Na podzim se podobný ceremoniál odehrál ještě jednou v pátek 8. listopadu, kdy zlatou Janského plaketu převzalo osmdesát dárců. S nedostatkem krve se i přes opakované výzvy v médiích potýkalo transfúzní oddělení FNO i v průběhu roku. Byl nedostatek skupin s negativním Rh faktorem, ale zejména krevní skupiny 0 Rh negativní. Nedostatek této krve byl i v regionálním měřítku. Pracovníci transfúzního oddělení FNO se proto obrátili na starosty olomouckého okresu s prosbou o vyhlášení těchto dárců obecními rozhlasy. Právě doba letních měsíců je každoročně kritická, protože dárci odjíždějí na dovolenou a studenti na prázdniny. V Olomouci se letos objevily i mediální požadavky na dárce mužského semene a ženských vajíček, které proti odměně vyhlásilo Centrum řízené reprodukce pro potencionální zdravé dárce a dárkyně s určitým věkovým omezením.

Jánského plaketa

Prakticky celý leden 2002 trval zápas leteckých záchranářů na Moravě s nočním omezením vrtulníkových letů, který nařídilo od 1. ledna ministerstvo zdravotnictví. Jen olomoucká letecká záchranka přitom za dobu nočního létání od srpna r. 1999 do jeho zákazu nalétala 250 letových hodin a zasahovala u 200 akutních pacientů.

Letecká záchranná služba

Do sporu nakonec zasahovali představitelé regionální správy, politikové, média i ministr zdravotnictví. Německá norma je 14 minut, česká 15, za tuto dobu se záchranka má dostat k pacientovi, který zavolal tísňovou linku. Je jasné, že pozemní cestou tento limit nelze někdy dodržet, v horském terénu prakticky nikdy. V tom je obrovská výhoda vzdušného zásahu a transportu. Ministerské omezení stanovovalo možnost vzletu vrtulníku záchranky od osmi do šestnácti hodin. Rozhodnutí, proč si minister-

stvo zdravotnictví neobjednalo u soukromých leteckých záchranek noční lety nad Moravou a Slezskem, nebylo možno vysvětlovat ekonomicky. Ukázalo se totiž, že soukromníci létají levněji než armáda či policie. Ministerstvo prohlásilo, že noční provoz nad Moravou v případě potřeby zvládnou vrtulníky z Čech provozované vnitrem či armádou. Teprve koncem ledna ministr Fišer připustil, že mohlo dojít k chybě jeho úředníků při sepisování nových smluv a odsouhlasil jedno stanoviště noční záchranky i pro Olomouc. Na Moravě provozovala leteckou záchrannou službu soukromá společnost Alfa Helicopter pro Brno, Olomouc a Jihlavu. Věc se vyhrotila koncem ledna tak, že poslanci z výboru pro obranu a bezpečnost Petr Nečas (ODS) a Pavel Severa (KDU-ČSL) byli odhodláni v krajním případě žádat rezignaci ministra zdravotnictví Fišera (ČSSD). Ve středu 30. října slavili olomoučtí letečtí záchranáři tedy již nerušeně desáté výročí svého vzniku jako jedna z deseti leteckých záchranek ve státě. Za deset let své činnosti nalétali 5300 hodin a zasahovali u 5300 případů ohrožení lidského života. První vrtulník vzlétl v republice na pomoc jugoslávské turistce v Tatrách už před 38 lety, letecká záchranná služba vznikla v Československu v roce 1987. Od konce září měli olomoučtí k dispozici i nejnovější techniku v podobě amerického speciálu nové generace Bell 427 se dvěma motory v ceně 3 milionů USD, v Olomouci důvěrně nazývaný „Emilek“ podle legendárního záchranářského pilota.

Povodeň 2002

V době srpnových záplav v Čechách pomohli v ohrožených oblastech také olomoučtí záchranáři, vojáci, policisté i hasiči. Na Plzeňsko vyjely tři desítky hasičů se čluny, do Prahy odjeli olomoučtí specialisté pro práci v podvěsu vrtulníku rovněž se čluny a zdravotnickou technikou, do jižních Čech vyjeli v úterý 13. srpna příslušníci 75. záchranné a výcvikové základny v Olomouci-Chválkovicích s těžkou technikou. Do Českých Budějovic vyrazilo také 12 olomouckých strážníků MPO pro pomoc při evakuaci obyvatelstva. Na vyslání členů MPO se dohodli primátoři obou měst

- při záplavách v roce 1997 v Olomouci pomáhali i strážníci z jihočeské metropole. Poměrně značnou částku se podařilo nashromáždit do od srpna do října v rámci sbírky vyhlášené Charitou olomoucké arcidiecéze. Organizátoři mohli předat na konto zaplavených v Čechách sumu 15,4 milionu korun, což svědčí o značném sociálním cítění obyvatel Olomoucka.

Tříkrálová sbírka

První koledníci v převlecích Tří králů začali chodit po olomouckých domácnostech od pátku 4. ledna. Tradici Tříkrálových sbírek zahájilo olomoucké arcibiskupství před dvěma lety a loni se sbírka rozšířila na celou republiku. Letos chodilo po arcidiecézi dva a půl tisíce skupinek ve věku deseti až šestnácti let se speciálními odznaky a průkazy koledníků v doprovodu dospělé osoby. Část peněz byla určena na hospic na Svatém Kopečku a stavbu Dětského domova v Přerově, ale i pro lidi v Čečensku, Afghánistánu a Balkáně. Novela trestního zákona od 1. ledna 2002 omezila možnosti vazebního stíhání. Na svobodu se tak vracely desítky vězňů, kteří byli často potencionálními bezdomovci. Tento důvod byl za zvýšením zájmu o ubytování v Azylovém domě (AD) v Olomouci-Řepčíně. Na vině bylo i mrazivé počasí začátkem ledna. Kapacita řepčínského AD byla naplněna, k dispozici měli jen čtyři krizová lůžka. Hromadný nápor vězňů naštěsí nepocítili v olomouckém charitním domě Samaritán ve Wurmově ulici, neboť i jejich kapacita byla začátkem roku plně vytížena. Zájem o ubytování v Samaritánu se v posledních letech stále zvyšoval, ubytovalo se zde na 300 mužů a zhruba tisíc jich využilo nabídky stravy a hygieny. Azylový dům Samaritán je uspořádán do tří stupňů. Nocležna je prvním stupněm s poskytnutím jednoduchého jídla a možností hygieny. Druhým stupněm je ubytovna pro klienty s nějakým příjmem s možností delšího ubytování, třetím stupněm je přidělení sociálního bydlení 1+1 na území města na základě stálého zaměstnání a smlouvy. Nocležna funguje v zimě od 16 do 8 hodin, v létě od 18 do 7 hodin. Olomoucká charita ale doposud nemá ubytování pro ženy a matky s dětmi v tísni.

Azylové domy

Nocležna se z Wurmovy ulic přemístila v polovině ledna do ulice Přichystalovy do prostor bývalé školy Khamoro. Díky tomu se kapacita Wurmovy ulice zvýšila o tři lůžka. V nové nocležně je možno umístit 15 mužů, celková kapacita Samaritána je 40 míst. V Samaritánu je možno si koupit polévku za 8 Kč, za jednorázové ubytování činí poplatek v městském AD 60 Kč, v nocležně Samaritánu 15 Kč. Kdo nemá ani na polévku v Samaritánu, dostane tři porce zdarma. V kostele Církve Československé husitské v Olomouci-Hodolanech se skryli v polovině ledna před tuhými mrazy tři bezdomovci díky obětavosti farářky Vlasty Šantekové. Tři muže ubytovala v prostoru bývalé promítací kabiny v kostele, která měla i sociální zařízení. Protislužbou bezdomovců bylo odklízení sněhu v okolí kostela. Budova někdejší Matice svatokopecké se stala pro Arcidiecézní charitu Olomouc objektem pro budoucí hospic. Přestavba byla zahájena loni v říjnu a předpokládaný náklad byl 35 milionů korun. Během výstavby v průběhu roku 2002 došlo k navýšení nákladu na 44 milionů. V hospicu by mělo pracovat čtyřicet lidí a měl by být posledním důstojným útočištěm pro nevyléčitelně nemocné. Začátkem února si stavbu prohlédli arcibiskup Jan Graubner, rektorka UP Jana Mačáková a zástupkyně ministerstva zdravotnictví. Hospic byl dobudován a otevřen v závěru kalendářního roku. První klienti se do hospicu začali stěhovat v úterý 3. prosince. O prohlídku hospice byl nečekaný zájem, přišly se podívat stovky lidí, přijeli lidé až ze Slovenska.

Bezdomovci

Hospic

Celkem 54 žádostí o poskytnutí finančního příspěvku na realizaci různých projektů zaslaly letos olomouckému magistrátu neziskové organizace, které vyvíjejí činnost v sociální oblasti. Vyhověno bylo třiceti subjektům, mezi něž bylo rozděleno 4 551 tisíc korun. Většina žadatelů však získala podstatně nižší obnos, než který byl pořadován. Přibližně čtvrtinu ze zmíněné sumy obdržela olomoucká Charita a provoz stacionáře Khamoro, charitního domu sv. Vincence, na pečovatelskou službu a na organizaci rom-

Neziskové organizace

ské pouti. V druhém kole dělení sociálních dávek ještě radní dělili částku 609 tisíc korun. Celkovou situaci v oblasti sociálních dotací zohledňuje přehled v tabulce 6.8.

Tabulka 6.8: Celková situace v oblasti sociálních dotací

Subjekt	požadavek (tis. Kč)	schváleno (tis. Kč)
Jitro	350	333
Region	150	80
Podané ruce	500	100
P - centrum	490	230
Sdružení pro pomoc mentálně postiženým ČR	30	28
Bílý kruh bezpečí	20	19
Asociace manželských a rodinných poradců	40	38
ISIC - občanské sdružení (děti bez domova)	115	40
Dětské centrum 90	700	220
Sdružení zdravotně postižených ČR	97	20
Spolek Trend vozíčkářů	495	470
Oblastní unie neslyšících	354,8	337
Charita Olomouc (celkem)	3785	1135
TyfloCentrum	292	277
Tyflosevis	130	124
Středisko rané péče (celkem)	566,6	391
Projekt Spolu (celkem)	486,1	257
Proso	50	25
MC Klubíčko	280	30
Sdružení na ochranu nenarozeného života	50	20
Domácí ošetřovatelská péče	82,5	40
Integra Haná	498,4	125
Studio Čtyřlístek	35	20
UP Olomouc	60	30
Společný projekt : Trend vozíčkářů a Charita Olomouc	191,3	162

Domov matek

V průměru dva měsíce pobývají ženy v Domově pro matky s dětmi, který radnice před rokem a čtvrt otevřela v budově bývalých jeslí v Holečkově ulici. Od listopadu 2000 vyhledalo azyl v domově 18 žen a 27 jejich dětí, z nichž jedno se narodilo za pobytu matky v domově. Město zprovoznilo domov proto, aby matkám v kritické situaci nabídlo krátkodobé nebo střednědobé ubytování. V domově je šest dvoulůžkových pokojů s možností přistavení dětské postýlky a se polečným sociálním zařízením. K vybavení domova také patří společná kuchyň, prádelna a zahrada s terasou, pískovištěm a prolézačkami. Cílem pracovníků

domova bylo poskytnutí klientkám a dětem zázemí k možnosti vyřešení problémů, aby byl možný jejich návrat do vhodnějšího prostředí. Do mnohdy neřešitelné situace se na Olomoucku dostávají staří lidé, kteří se o sebe již nedokáží postarat. Kapacita domovů důchodců ve správě Okresního úřadu v Olomouci (Chválkovice, Červenka, Hrubá Voda, Náměšť na Hané, dva penziony a dva ústavy sociální péče) je v letošním roce 518 lůžek, na něž čeká 499 seniorů. Ošetřovatelská lůžka jsou ovšem jen v domovech Chválkovice a Červenka v objemu 160 lůžek, na něž ovšem čeká 231 zájemců. Čekací doba je na ošetřovatelská lůžka tři roky a dlouhodobě se nemění. Možným řešením do budoucna by byla výstavba léčebny dlouhodobě nemocných (LDN). Možnost realizace tohoto úkolu se nově objevila v souvislosti s uvolněním objektu bývalé řepčínské chirurgické kliniky. V domově důchodců se pohybuje roční náklad na jednoho klienta 125 tisíc korun, z toho stát poskytuje dotaci 50 tisíc, pětinu platí zřizovatel a pětinu klient. Lidé na dně společnosti se ovšem ocitají bez střechy nad hlavou a tvoří komunitu obecně nazývanou bezdomovci. Přiblížit tyto lidi, které je v Olomouci také vidět, veřejnosti, se snažil květnový Týden o bezdomovectví (1. června až 8. června). V zimních měsících je útočištěm těchto lidí často budova nádraží, v horších případech kanály s teplým parovodem, ale třeba i místo pod některým z olomouckých mostů. V roce 1999 se v České republice objevil projekt Nový prostor. Na třetím místě v počtu prodaných kusů tohoto časopisu v republice figuruje město Olomouc. Zde se do distribuce tohoto časopisu zapojilo asi 70 klientů místních azylových domů a lidí v krizové sociální situaci a prodali asi 900 výtisků, v polovině roku poklesl počet prodejců na deset a prodaných výtisků na 600. Z prodeje čísla, které stojí 25 Kč, si prodávající může nechat polovinu.

Senioři

Týden o bezdomovectví

Časopis Nový prostor

V pořadí již dvanáctý klub důchodců vznikl v létě v Lošově. Radní města Olomouce na tento objekt vyčlenili z rozpočtu částku 200 tisíc korun a zájem o něj projevilo přes šedesát míst-

Kluby důchodců

ních seniorů.

Život zdravotně postižených měl ve městě zlepšit projekt Bezbariérová Olomouc, kteří radní přijali již v závěru loňského roku a stal se součástí sociální politiky města. Největší problémy pro handicapované představují chodníky a místní komunikace, obtížný je i přístup do řady veřejných budov. Už třetím rokem se v rozpočtu města objevuje částka na bezbariérové úpravy. Na projektu Bezbariérová Olomouc se podíleli i zástupci několika sdružení zdravotně postižených. Vedle spolku vozíčkářů Trend to bylo i TyfloCentrum a Oblastní unie neslyšících a další instituce. Radní rozhodli, že jednotliví náměstci primátora musejí každého čtvrt roku předložit, co pro zdravotně postižené ve svých resortech udělali. Olomoucký spolek vozíčkářů Trend, v jehož čele stojí manželé Langerovi, poskytuje osobní asistenci již od roku 1994. Asistentů je v současnosti asi osmdesát a dostávají 40 Kč hrubého za hodinu, jde většinou o studenty, důchodce či matky na mateřské dovolené. Nezaměstnané Trend zaměstnat nemůže, neboť jejich výdělek by byl nižší než podpora v nezaměstnanosti. Vůz taxislužby pro vozíčkáře začal jezdit od března po olomouckých ulicích. Na taxi se změnil vůz, který ze zahraničí dostala olomoucká Charita po povodních. Ministerstvo zdravotnictví a spolek Trend přispěly po stech tisících korunách. Vůz byl vybaven elektrohydraulickou plošinou a kotvicím zařízením pro čtyři invalidní vozíky. Jízdy indikované lékaři hradí zdravotní pojišťovny, ostatní platí klienti sami. Podle Langerova názoru chybí v legislativě ČR zákon o sociálních službách. Miroslav Langer neúspěšně kandidoval v listopadových komunálních volbách na post primátora města Olomouce.

Bezbariérová Olomouc

Ochotu pomáhat nevidomým občanům testovali koncem února v olomouckých ulicích klienti a instruktoři Tyfloservisu. Zjištěné výsledky se staly podkladem pro další práci jejich pracovníků, ale i pro připravovanou brožuru. Tato kampaň se v Olomouci prováděla poprvé a byla součástí celostátně probíhající kampaně „30

Nevidomí

dní pro neziskový sektor".

S nečekaně nízkým zájmem sponzorů a také některých státních úředníků se setkali pořadatelé 6. Letních her České speciální olympiády, která se uskutečnila od 1. do 5. července v Olomouci. Předsedkyní organizačního výboru byla Hana Válková z Fakulty tělesné kultury UP Olomouc a akce se zúčastnilo 1400 zástupců klubů z ČR. Soutěžení mentálně postižených sportovců v deseti disciplínách se zúčastnili i zástupci z několika evropských zemí. Speciální olympiáda

Jubileum třicátého výročí vzniku olomouckého Ústavu sociální péče (ÚSP) Klíč si připomněli v sobotu 7. září jeho klienti a nynější i bývalí zaměstnanci na slavnosti, která se konala v areálu sokolovny v Olomouci-Chválkovicích. Klíč poskytoval komplexní péči klientům s mentálním nebo vícenásobným postižením ve formě denního, týdenního i celoročního pobytu. Letos bylo jeho klientů celkem sedmdesát, ve věku od sedmi do padesáti let. Klíč má na pěti místech ve městě svá oddělení, disponuje i chráněnými byty pro ty, kteří zvládnou základní úkony sebeobsluhy. Zřizovatelem Klíče je do konce roku okres, po 1. lednu 2003 se stane zařízením kraje. Zájem o jeho převzetí ovšem projevila i olomoucká radnice. ÚSP Klíč

Situací městských hřbitovů se zabývala Rada města Olomouce již na začátku kalendářního roku. Realizace celkové rekonstrukce třídy Míru totiž obsahuje i stavební úpravy v oblasti parkoviště u krematoria. Základní studie nové odstavné plochy v Neředíně byla schválena již v loňském roce, byla ale upřednostněna akce rekonstrukce přednádražního prostoru. Dosavadní úpravy na třídě Míru si již vyžádaly částku 80 milionů korun na místě původně plánovaných padesáti milionů (záměr z roku 2000). Obleva v únoru navíc způsobila sesuv asi dvacetimetrového úseku zděného oplocení neředínského hřbitova, který byl nahrazen plotem z pletiva. Podle vyjádření statiků byla celá asi šedesátimetrová linie plotu na třídě Míru v nevyhovujícím stavu a jediným řešením je její stržení. Konečné řešení tohoto prostoru přinese až Hřbitovy

druhá etapa opravy třídy Míru. Město Olomouc disponuje jedenácti hřbitovy, o něž je tradičně největší zájem v listopadových dnech Dušiček. Přibližně 5000 hrobů je již ovšem delší dobu bez zájmu pozůstalých a přináší tak problémy pro Správu hřbitovů města Olomouce. Nový zákon o pohřebnictví, který vešel v platnost počátkem tohoto roku, uložil povinnost provést na veřejném pohřebišti hydrogeologický průzkum, na jehož základě se určuje doba tlení. Do konce roku 2003 budou muset být uzavřeny nové smlouvy se současnými uživateli hrobových míst, jinak jejich užívací právo zanikne k 1. červenci 2004. Pro správu olomouckých hřbitovů (HMO) to bude asi 15 tisíc nových smluv. Olomouc patří v okrese k posledním městům a obcím, které ještě nemají řád pohřebiště. Německý spolek Péče o válečné hroby zahájil v srpnu na ústředním hřbitově v Neředíně úpravy pohřebiště německých vojáků padlých ve druhé světové válce. Upravena byla plocha pohřebiště o rozměrech padesát krát čtyřicet metrů, v níž je pohřbeno 530 vojáků Wehrmachtu. Jména padlých byla vytesána do desek velkého kamenného kříže. O schválení záměru spolek požádal město již před třemi lety, pracovat se začalo až na jaře letošního roku. Skupina mladých Němců a Poláků opravovala v srpnu také židovskou část olomouckého neředínského hřbitova. Deset dobrovolných brigádníků bylo vysláno berlínskou organizací Aktion Suhnezeiten friends Dienste (Akce času usmíření a přátelské služby). Organizace sdružuje především mladé německé studenty, kteří cítí morální zodpovědnost za rozpoutání druhé světové války jejich zemí.

Tabulka 6.9: Zdravotnická zařízení v Olomouci (2002)

Fakultní nemocnice Olomouc	1538 lůžek
Vojenská nemocnice Klášterní Hradisko	261 lůžek
Železniční poliklinika	20 lůžek
Kojenecký ústav	50 lůžek
Geriatrické oddělení FNO	90 lůžek
SPEA Olomouc s.r.o.	nezjištěno

Tabulka 6.10: Zdravotní pojišťovny v Olomouci (2002)

Všeobecná zdravotní pojišťovna	Lazecká 22a
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra	Aksamitova 1
Vojenská zdravotní pojišťovna	U Botanické zahrady 3
Zdravotní pojišťovna Metal-Aliance	Studentská 5
Česká národní zdravotní pojišťovna	Hálkova 2

Kapitola 7

Demografie města
Zaměstnanost
Kriminalita

Podle statistických údajů činil podíl pracujících Olomoučanů na jejich celkovém počtu 41,5%, což v absolutních číslech představuje 46 627 osob. Z toho 12,1% Olomoučanů (1246 osob) pracovalo na pracovišti mimo Olomouc. Na začátku roku vyvíjelo svou činnost ve městě celkem 516 zaměstnavatelů, kteří zaměstnávali celkem 61 223 pracovníků, tedy 14 596 osob dojíždělo za prací do Olomouce. Nejvíce zaměstnanců měl sektor výroby strojů a zařízení (8 096 osob), nejmíň zaměstnanců bylo v sektoru dobývání nerostných surovin (114 osob). Přehled firem s více než 20 zaměstnanci ve městě ukazuje uvedený přehled : Zaměstnanost

Tabulka 7.1: Přehled firem s více než 20 zaměstnanci

odvětví	zaměstnavatelé	počet pracovníků
zemědělství, lesní hospodářství	39	3357
dobývání nerostných surovin	3	114
potravinářský průmysl a pochutiny	25	3978
textilní a oděvní průmysl	10	621
dřevozpracující průmysl	7	457
papírenský a polygrafický průmysl	11	681
chemický a farmaceutický průmysl	4	530
gumárenský a plastikářský průmysl	6	312
průmysl skla a stavebních hmot	6	395
výroba kovů a kovových výrobků	33	4144
výroba strojů a zařízení	31	8096
výroba elektrických a optických přístrojů	7	1467
jiný zpracovatelský průmysl	8	375
výroba elektřiny, plynu, vody	8	1128
stavebnictví	54	3405
obchod a opravy spotřebičů	61	5112
pohostinství a ubytování	9	359
doprava, skladování, pošty	26	5147
peněžnictví a pojišťovnictví	4	507
nemovitosti, výzkum, vývoj	31	2256
veřejná správa, bezpečnost	17	2727
školství	68	7641
zdravotnictví, veterina, sociální služby	24	6322
ostatní veřejné a sociální služby	22	1741
Celkem	516	61 223

Zdroj: Úřad práce v Olomouci

Celoročně se pohybovala nezaměstnanost v Olomouci mezi 10 až 11% práceschopného obyvatelstva, což v absolutních čís- Nezaměstnanost

lech znamená počet nezaměstnaných mezi zhruba 4900 až 5100 osobami. Nezaměstnanost v Olomouci přibližně koreluje s nezaměstnaností v okrese Olomouc, pouze na začátku roku (leden-únor) byla v okrese mírně vyšší. V absolutních číslech oscilovala nezaměstnanost v okrese mezi 13 000 až 14000 práceschopnými osobami. Rozborem ukazatelů nezaměstnanosti absolventů škol za poslední dva roky můžeme snadno dojít k závěru, že v náplni a zaměření učňovského a také středního odborného vzdělávání je situace zralá k radikálním změnám v jejich profilaci, která evidentně neodpovídá současným potřebám trhu práce v Olomouci i jeho okolí. I když vezmeme v úvahu, že absolventi nemají potřebnou praxi, což může být faktorem jejich ztíženého uplatnění, téměř 40% absolventů SOU, kteří nenašli uplatnění, je číslo varující.

Přibližně půl milionu korun investovala letos Nadace Bezpečná Olomouc do projektů souvisejících s prevencí kriminality. Nadace navýšila své základní jmění z 500 tisíc korun na současných 9 milionů. Předsedou správní rady nadace zůstává místopředseda PS PČR Ivan Langer (ODS). Jako jedna ze dvou nadací v Olomouckém kraji získala dotaci ze státního Nadačního fondu (NIF) ve výši 8,29 milionu korun, dalších asi 100 tisíc získala od sponzorů. V závěru loňského roku bylo díky ní rozmístěno osm zelených schránek důvěry. V letošním roce nadace podpořila projekt orientovaný na děti s názvem Ajaxův zápisník (problematika osobní bezpečnosti dětí) a také umístění bezpečnostních kamer v ochozech stadionu Sigmy pro zklidnění agresivních fanoušků fotbalu. Do budoucna chce Nadace Bezpečná Olomouc začít s udílením cen v kategoriích policista, strážník MPO a občan.

Prevence kriminality

Ani kamerový systém ve městě či pochůzková činnost strážníků MPO nezabránilo pokračování dlouhodobého nešvaru olomouckých ulic - nepovolenému výlepu plakátů. Takto jsou nejvíce postiženy sloupy používané např. DPMO. Strážníci většinou řeší uvedený problém blokovou pokutou a zjednáním nápravy,

Nepovolená inzerce

ale na nějakém markantním úbytku četnosti černých reklam to zatím není příliš znát. Koncem listopadu se objevila na Horním náměstí zatím poslední, v pořadí již třináctá kamera městského ochranného systému, na Horním náměstí již třetí. Nová kamera by měla chránit prostor v okolí nově postavené Arionovy kašny a Trojičního sloupu. Instalace zařízení přišla radnici na 300 tisíc korun.

Kamerový systém

V letošním roce se dostaly do závěrečné soudní fáze některé hospodářské kauzy, z nichž za zmínku stojí např. případ Pozemních staveb Olomouc z roku 1997. Společnost získala možnost panelové výstavby na Filipínách a začal boj o firmu, která navíc sponzorovala regionální organizaci ODS. Na podzim 1997 zatkla policie dva manažery Pozemních staveb a podnik se zhroutil. Krajský soud v Olomouci potrestal po pěti letech 18.července čtyřmi roky vězení bývalého ředitele Pozemních staveb Olomouc Petra Vitouše za finanční machinace ve výši čtyř milionů korun. Bývalý prokurista firmy Jaroslav Řežný a obchodní ředitel Bohuslav Kabátek byli soudem osvobozeni.

Kauza PS

V roce 1999 byl bývalý vedoucí referátu sociálních věcí Okresního úřadu v Olomouci Vladimír Zhor obviněn z manipulací s několikamilionovou zakázkou na plynofikaci Ústavu sociální péče Nové Zámky. Klíčovým svědectvím byla v této kauze nahrávka s hlasem Zhora, která soudu posloužila jako důkaz proti jeho osobě. V tomto případě soud vynesl podmíněný trest dvou let odnětí svobody s odkladem na tři roky a zákaz činnosti ve vedoucí funkci na šest let.

Kauza Zhor

Před pěti lety se také olomoucký podnikatel Dušan Magna stal obětí vyřizování účtů mezi dvěma vlivnými skupinami policistů a podnikatelů. Teprve letos byl ale odsouzen za podvody ještě z doby federativního státu, které měl spáchat na Slovensku. Dostal trest pěti let, ale jeho nástup odkládal ze zdravotních důvodů a nakonec uprchl do Černé Hory. V září letošního roku byl Magna zatčen na území Švýcarska na základě mezinárodního za-

Kauza Magna

tykače a 26. září převezen do vazební věznice v Olomouci k jeho odpykání.

K závažnějším kriminálním případům došlo v druhé polovině roku. Dvěma ozbrojeným lupičům se podařilo v pondělí 16. září ukořistit asi půl milionu korun ze sídla olomoucké expresní zásilkové služby v Holické ulici. K přepadení došlo večer a lupiči při krádeži ohrožovali zaměstnance podniku pistolemi. Po krádeži uprchli a případ nebyl do konce kalendářního roku vyšetřen. Loupeže

K vážnému zranění devětačtyřicetileté trafikantky došlo v centru města ve středu 25. září. Neznámý pachatel na ni zaútočil poté, co šla zamknout dveře při ukončení pracovní doby. Ženu se zlomeným páteřním obratlem odtáhl a uzamkl v vedlejší místnosti, neopomněl ještě zraněnou okrást o osm tisíc korun. Také tento pachatel nebyl do konce roku zajištěn. Dvě dvousetgramové nálože vojenské výbušniny tritolu se pokusil odpálit pachatel útoku na olomoucký supermarket Big Billa v Jeremiášově ulici. K útoku došlo v noci na 15. listopadu a vybuchla pouze jedna z náloží, která poškodila čtyři výlohy obchodu ze speciálního pancéřového skla. Škoda byla vyčíslena na 62 tisíc korun a ke zranění osob nedošlo. S velkou pravděpodobností byl hlavním cílem výbuchu bankomat, který se nacházel v těsné blízkosti jedné z poškozených výloh, ale díky poloviční síle výbuchu zůstal nepoškozen. Výbuch způsobil napětí mezi obyvateli lokality, kteří ho nejdříve považovali za explozi uniklého plynu. V letošním roce došlo na okrese Olomouc již k jednomu objasněnému výbuchu trhaviny. Výbuch nálože

K poněkud neobvyklému sporu došlo na začátku prosince u mostu mezi ulicemi Kateřinská a tř. 17. listopadu. Šestačtyřicetiletý bezdomovec zde hrozil smrtí další dvojici bezdomovců - jedenačtyřicetiletému muži a třicetileté ženě. Ke sporu došlo o místo pod mostem, který chtěl útočník obsadit místo dvojice. Žena byla napadena kuchyňským nožem a zraněna na stehně, muži bylo vyhrožováno smrtí. Mezi muži potom došlo k potyčce, Bezdomovci

kterou ukončil až zásah strážníků MPO, jejichž služebna se nachází jen několik desítek metrů od místa činu. Zranění ženy bylo klasifikováno jako lehké, agresivní bezdomovec byl ve vazební věznici obviněn z vydírání.

Od roku 1999 zaznamenala policie stálý nárůst počtu konzumentů drog a psychotropních látek. Oficiálně bylo policií zaregistrováno 227 závislých osob, ale odhadovaný počet pravidlných konzumentů je mnohonásobně vyšší. Nejčastěji aplikovanou látkou v Olomouci je pervitin, zvyšuje se však počet osob eperimentujících s heroinem a kokainem. Následují tripy LSD a marihuana. Počet konzumentů marihuany podle zjištění policie stoupá a snižuje se jejich věk. Tři dealery pervitinu zadrželi olomoučtí kriminalisté v pondělí 4. března Dva muži a žena byli obviněni z výroby a šíření omamných látek, u jednoho z nich byla droga nalezena. Podle zjištění příslušníků protinarkotického oddělení pachatelé rozšiřovali pervitin i mimo Olomoucko nejméně od listopadu loňského roku. Sazba za uvedené trestné činy je až pět let odnětí svobody nepodmíněně. Ještě vyšší tresty za pašování drog do Skandinávie udělil olomoucký krajský soud ve čtvrtek 1. srpna dvěma kosovským Albáncům (Gani Paljoja a Tadženin Mazlami). Oba byli obviněni z dodání tří kilogramů heroinu do Švédska prostřednictvím tajného úkrytu v osobním autě prostřednictvím kurýrů. Rozsudek soudu zněl na 10 a 12 let vězení, oba obžalovaní se odvolali. Paljoja byl navíc ozbrojen ilegálně drženou střelnou zbraní, policie u obou nalezla telefonní čísla do Švédska a Norska vedoucí k drogové síti. Vrchní soud v Olomouci vynesl koncem srpna také nepodmíněné tresty nad skupinou slovenských pachatelů, které původně soudil krajský soud v Brně a udělil tresty nižší. Soudci Vrchního soudu ohodnotili prodej pěti kilogramů efedrinu v hodnotě 3,2 milionu korun rozsudky od 4,5 do 6,5 roku vězení. Členové slovenského gangu byli dopadeni v roce 2000, když se v hotelu Holiday Inn v Brně pokusili prodat drogu policistům, kteří pracovali v režimu utajení. Nejvyšší trest

Drogy

6,5 roku soud přiřkl Františku Mikerovi.

Několik mladých Olomoučanů experimentujících se semeny durmanu skončilo koncem září na lůžkové části Fakultní nemocnice v Olomouci. Kromě tří takto postižených vyšetřovali toxikologové rovněž i příznaky otravy rulíkem zlomocným. Semena durmanu obsahují atropin a scopolamin, které jsou při vyšší koncentraci silně toxické. Letos se řešily v Olomouci celkem čtyři otravy právě rulíkem u mladých lidí ve věku mezi šestnácti a dvaceti lety. Pod vlivem scopolaminu a atropinu se člověk dostane do stavu, kdy se přestává kontrolovat, ale neztrácí vědomí. V srpnu letošního roku byla ve městě sestavena speciální kriminální policejní skupina zaměřená proti drogám. Bylo odhaleno několik varen pervitinu a zjistilo se, že výrobci této nejrozšířenější české drogy začínají používat mobilní zařízení. Za extázi (tzv. diskotéková droga) letos nebyl v Olomouci nikdo stíhán a policie mapuje terén.

Durman

Na Olomoucku se také hodně vyskytuje marihuana. Podle nejnovějších statistických zjištění má s drogou zkušenost třicet až čtyřicet procent mladých lidí na Olomoucku. Drogová prevence je v Olomouci řešena prostřednictvím komplexního součinnostního programu nazvaného Naše město. Schvalují ho rada i zastupitelé a během šesti let existence bylo připraveno 81 programů, na které bylo ze státních prostředků vynaloženo asi 9 milionů korun. V roce 2000 byla vypracována v Olomouci studie NEAD, které se zúčastnilo 936 studentů a žáků gymnázií, odborných škol a učilišť. Zkušenosti s alkoholem a drogami podle této studie přišly ponejvíce mezi 14 až 16 lety, alkohol okusilo 43,3% a marihuanu 38,2% respondentů. S těkavými látkami se seznámilo 4,4% a s pervitinem 4,8% dotázaných. Součástí programu prevence ja i otázka gamblerství, které je označováno jako diagnóza F 63 v Českém republice od roku 1994. V první polovině letošního roku proběhl ve městě projekt Informovaní učitelé a bylo proškoleno 480 pedagogů základních, speciálních a zvláštních škol.

Marihuana

Drogová prevence

V polovině prosince byl policií dopaden další dealer pervitinu původem z Bohuňovic, který v Olomouci prodal tvrdé drogy asi za 20 tisíc korun přibližně dvanácti lidem. Podle názoru olomouckého toxikologa a soudního znalce Břetislava Smysla z Univerzity Palackého se postupně heroin dostává na cenovou úroveň s pervitinem. Podle Smysla je heroin prodávaný na ulici ředěný často nebezpečnými příměsemi, např. talkem - látkou, kterou užívají sportovci na nářadí. Ve vodě nerozpustný talek může při nitrožilní aplikaci ucpat krevní kapiláry. V Olomouckém kraji přibývá měsíčně přibližně šedesát nových narkomanů registrovaných léčebnami, přibližně třikrát více je těch, kteří ovšem lékařskou pomoc nemají.

P-centrum

Olomoucké P-centrum obdrželo na začátku roku čestné uznání v soutěži o cenu Prorok 2002 za svůj projekt řezbářské dílny. Umístilo se tak čestně mezi 16 uchazeči v republice. V dílně se každoročně střídá zhruba 15 klientů. Olomoucké P-centrum nabízí vzdělávací a osvětové programy, provádí poradenskou a ambulantní léčbu drogových závislostí a provozuje i vlastní galerii U Mloka. Koncem roku došlo k odchodu dosavadního ředitele P-centra Dušana Dvořáka z funkce.

Cizinci ve městě

Početnější cizineckou komunitou v Olomouci jsou již řadu let Vietnamci, viditelní především jako nájemci prodejních míst v tržnici. Vietnamská komunita ve městě čítá asi 300 osob. Hlavní vlna přistěhovalců přišla po roce 1989, věnovali se podnikání a jejich hlavním tržním nástrojem byly nižší ceny, za něž nabízejí svoje zboží. Řada Olomoučanů, především z těchto důvodů, tvoří spotřebitele jejich zboží prodávaného v místní tržnici v otevřených stáncích. Větší vietnamskou investicí v Olomouci byla v nejnovější době pasáž někdejších masných krámů, kterou za dvacet milionů korun koupil a renovoval podnikatel z Brna.

Požáry

Těsně po šesté hodině večer byl ve čtvrtek 22. února olomouckým hasičům nahlášen požár v prostorách SOU na Gorazdově náměstí. Hořela dvoupodlažní budova a požár likvidovaly tři cis-

ternové vozy a jeden vůz Českých drah. Požár byl likvidován asi do půl deváté večer, škodu odhadli znalci na půl milionu korun. Podle policie byli žháři tři nezletilci, ke zranění osob nedošlo. Větší škodu přesahující jeden a půl milionu korun způsobil požár haly s uskladněnou slámou, k němuž došlo ve čtvrtek 9. května na okraji Olomouce. Oheň se nepodařilo uhasit ani šesti zasahujícím hasičským jednotkám, objekt úplně vyhořel. Policejní zpráva o příčině požáru nevyloučila úmyslné zapálení objektu. Statisícové škody způsobil slavnostní ohňostroj, který završil oslavy olomoucké radnice při otevření nové výškové budovy Regionálního centra Tesco v přednádražním prostoru v pátek 7. června. Ohňostroj způsobil na budově Tesca na oknech škodu za 224 tisíc korun. Zadavatelem ohňostroje byla firma Stavoprojekt, která byla projekční firmou stavby. Podle závěru policie šlo o něťastnou náhodu, když poryv větru odchýlil letící rakety tak, že zasáhly neplánovaně blízkou budovu a poškodily okna, parapety a okenní rámy.

Havárie

Šťastný konec měla nehoda malého letounu, která se stala v úterý 29. října dopoledne na letišti v Olomouci-Neředíně. Německý pilot při přistávacím manévru pozdě vysunul podvozek a letoun dosedl „na břicho". Sedmačtyřicetiletý pilot startoval z Brna a na jeho šestimístném letadle BE A36 vznikla škoda za 2,5 milionu korun - samotný pilot vyvázl bez zranění. Nehodu vyšetřoval kromě místní policie také Úřad civilního letectví Praha.

Závěr poštovní loupeže

Svoji konečnou podobu nabyla po čtyřech letech i velká poštovní loupež z Olomouce v roce 1998, o níž jsme podrobně informovali. Tři ze čtyř mladíků, kteří se tehdy dopustili druhé největší poštovní loupeže v historii české kriminalistiky, si odsedí ve vězení nižší tresty, než které jim vyměřil krajský soud. Obžalovanému Pavlu Flekovi, Martinu Rychlému a Jiřímu Přenosilovi Vrchní soud ubral shodně po dvou letech, trest posledního obžalovaného, Zdeňka Sychry, ponechali soudci bez změny na deseti letech. První tři tak dostali délku trestu od 11 do 12 roků. Ke sní-

žení rozsudku přispěla i novela trestního zákona a skutečnost, že obžalovaní neměli záznam v trestním rejstříku. Obžalovaní Flek a Přenosil se proti verdiktu Vrchního soudu znovu odvolali a jejich právníci provedli tzv. dovolání k Nejvyššímu soudu, ten jejich dovolání zamítl. Muži odsouzení za vyloupení pošty svou vinu na začátku procesu shodně popírali a loupež připisovali ruské mafii, český soud dokonce v Rusku nechal hledat údajné pachatele. Krajský soud původně jednoho z nich zprostil obžaloby a Flekovi udělil tři roky za to, že od neznámých Rusů převzal peníze. U Vrchního soudu v Olomouci však Sychra změnil výpověď, označil „ruskou stopu" za výmysl a usvědčil své tři komplice. Soudci potom všechny čtyři odsoudili k vysokým trestům. Uloupené peníze se kromě nepatrné části nepodařilo nalézt. V konečné fázi procesu byly znovu prověřováni někteří svědci a advokát obžalovaných.

Útok na ČSOB

Koncem roku došlo k přepadení pracovníka bezpečnostní služby pracujícího pro ČSOB v nové budově Tesco u nádraží ČD. V pátek 20. prosince byl muž napaden skupinou útočníků před bankou a po úderu do hlavy ztratil vědomí, pachatelé odcizili částku 750 tisíc korun. Pracovník ochranky se po chvíli vzpamatoval, několikrát vystřelil do vzduchu, ale pachatelé mezitím odjeli osobním autem. Po týdnu se podařilo policii vypátrat a obvinit čtveřici mladíků ve věku od 15 do 18 let z Krnova, kteří ovšem u soudu odmítli vypovídat. Peníze se nepodařilo nalézt a případ přesáhl do dalšího kalendářního roku.

Kauza Krejčíř

V květnu letošního roku skončila u Vrchního soudu v Olomouci rovněž pět let stará kauza vraždy olomouckého podnikatele Pavla Krejčíře, z níž byl původně obviněn bývalý příslušník francouzské cizinecké legie dvaatřicetiletý Jiří Koťa. Vrchní soud Koťu zprostil obžaloby pro nedostatek přímých důkazů, legionář ovšem zůstal dále ve vazbě, neboť je vyšetřován pro jinou závažnou trestnou činnost.

Výjimečný trest dvaceti let vězení potvrdil ve čtvrtek 31. října

Vrchní soud v Olomouci také jednomu ze čtyř pachatelů loupežné vraždy sedmdesátileté důchodkyně, k níž došlo v březnu minulého roku. Pachatelé přitom místo očekávaného bohatství vraždili pro dvě stokoruny a motorovou pilu. Proti verdiktu krajského soudu se všichni čtyři odvolali, vrchní soudci ovšem nechali výjimečnou výši trestu u obžalovaného recidivisty Čestmíra Pavlorka beze změny. Z vraždy jedenaosmdesátiletého důchodce, která se stala v úterý 26. listopadu v ulici I.P. Pavlova, policie obvinila třiatřicetiletého pachatele z Čelechovic na Prostějovsku. Muže zadrželi několik hodin po činu strážníci MPO v prostoru supermarketu Albert v podnapilém stavu a nalezli u něj vražednou zbraň. Pachatel se s obětí znal, v době spáchání trstného činu společně pili v rodinném domku zavražděného. Soudní proces překročil horizont kalendářního roku a muži hrozí až 15 let vězení. Pravděpodobně 2. prosince byla ve svém bytě na Rooseveltově ulici zavražděna devětašedesátiletá důchodkyně Olga Benešová. Motiv vraždy je nejasný, z bytu se nic neztratilo ani nebyl prohledáván. Tělo zavražděné bylo objeveno až po pěti dnech na základě upozornění sousedky a policie násilně otevřela byt. Pitva prokázala násilnou smrt po úderech do hlavy. Rovněž tento případ nebyl vyšetřen do konce kalendářního roku a stal se tak třetí neobjasněnou vraždou ze čtyřiceti, které byly na území bývalého Severomoravského kraje letos spáchány. Poslední letošní vražda se stala v Olomouci asi v pondělí 9. prosince a došlo k ní v domě v Přichystalově ulici v městské části Nový Svět. V domě přezdívaném „dům hrůzy“ bydlí řada lidí s pochybnou minulostí, bylo nalezeno mrtvé tělo devětatřicetileté ženy zastlané do peřin. Policie zatkla dvaačtyřicetiletého druha zavražděné, který s ní sdílel společnou domácnost a uvalila na něj vyšetřovací vazbu. Obviněný uvedl, že ženu napadl v opilosti a následující den ji nalezl v posteli bez známek života. Případ zůstává v šetření a jeho výsledky přinese až nový kalendářní rok.

Vraždy

Pravidelné úřední hodiny zahájila nová služebna Městské po-

MPO

licie Olomouc (MPO) na Sadovém náměstí na Svatém Kopečku ve čtvrtek 3. ledna. Občanům budou strážníci k dispozici každý čtvrtek od 15 do 17 hodin. Inovací prošel v lednu také vozový park MPO. Objevily se v něm tři nové Škody Fabie Combi zakoupené na leasing radnicí za dva miliony korun. Auta nahradila dva ojeté vozy Favorit a Felicia. Početní stavy členů okresního útvaru Policie České republiky v Olomouci se zvýšily o desítky nově přijatých policistů. V současné době slouží v řadách olomoucké policie 650 mužů a žen v uniformě, u MPO slouží v uniformě 100 strážníků, z toho 14 strážnic, civilních zaměstnanců je 20. Městská policie má město rozděleno do rajónů Střed (Kateřinská ulice), Terrerovo náměstí, ulice Jánského a nádraží Českých drah. Projekt Pojízdného preventivního pracoviště MPO označila radnice za jednu z nejúspěšnějších akcí programu prevence kriminality, který běží už od roku 1996. Vedle autobusu radnice zařadila mezi úspěšné také projekty Policie ČR STOP kapsářům a Volnočasové aktivity romských dětí a mládeže. Během letošního roku používala MPO celkem 12 kamer bezpečnostního systému, z čehož 3 byly staršího typu (tubus) a 9 nového typu (lampa). Nejnověji byla kamera typu lampa instalována v rohu Horního náměstí v blízkosti ústí ulice Pavelčákovy. Další kamery byly rozmístěny po městě takto - třída 1. máje, Dolní náměstí, náměstí Hrdinů, křižovatka U Drápala, tržnice, náměstí Republiky, nádraží ČD, VŠ koleje, Envelopa, hotel Palác. Ani vozidlům městské nebo státní policie se letos nevyhnuly dopravní nehody či kolize. Za první polovinu roku bylo napočítáno celkem dvacet kolizí policejních vozidel, z nichž osm zavinili sami policisté. Ve dvanácti případech ke kolizi došlo při jízdě policejního vozu s aktivovaným majákem a sirénou. Kulaté výročí deseti let trvání oslavila MPO ve středu 19. června u pavilonu A Výstaviště Flora. Po deseti letech existence patří MPO nedílně k základním bezpečnostním složkám Integrovaného záchranného systému. Zlomovým rokem v historii MPO byl údajně rok 1997, rok olomoucké povodně, kdy lidé za-

čali městskou policii vnímat jako organizaci schopnou pomáhat v nouzi, nikoliv jen jako represivní složku pronásledující řidiče parkujících aut. Současný ředitel MPO Jiří Král (42) má vysokoškolské vzdělání inženýra, od roku 1991 pracoval u republikové policie a od roku 1996 je ředitelem MPO. Ročně vyřeší MPO zhruba 25 tisíc přestupků a za deset let své existence zajistila MPO 574 pachatelů trestné činnosti.

Psí vyhláška

Nová vyhláška zpřísnila ve městě pohyb psů už v loňském roce. Podle názoru ředitele MPO se tak věc přesunula z roviny prevence pomalu do roviny represe. Do poloviny roku MPO řešila v Olomouci 419 případů porušení „psí vyhlášky" a stovce majitelů byla udělena pokuta v průměrné výši 250 korun. V Olomouci bylo v letošním roce napočítáno 6000 psů s registrací ve městě. V jednom případě došlo ve městě i k napadení strážnice MPO psem. Případ se stal v pondělí 15. července, když byla žena v uniformě napadena psem majitele automobilu, který spáchal dopravní přestupek. Zvíře zaútočilo otevřeným oknem auta na policistku, když se chystala odmontovat tzv. botičku.

Pomoc při povodni

Čtyři policejní vozy s dvanácti strážníky MPO vyrazily na pomoc zaplavenému Ústí nad Labem v pondělí 19. srpna. Již předtím odjela jiná skupina do jihočeských Českých Budějovic. V Ústí vytvořili olomoučtí společné hlídky s místními strážníky a dohlíželi na ochranu zdraví a majetku místních občanů těžce zkoušených velkou vodou. V Budějovicích byli olomoučtí tři dny. Rovněž ústečtí policisté pomáhali v roce 1997 zaplavené Olomouci.

Nehoda policisty

Vážnou dopravní nehodu způsobil a z místa činu uprchl policista sloužící na obvodním oddělení PČR v Olomouci v neděli dne 1. září na křižovatce ulic Hamerská a Přerovská. Policista, jemuž naměřili 2,06 promile alkoholu, se schoval v nedalekém skleníku, kde ho kolegové našli spícího. Hned druhý den vedení policie v Olomouci rozhodlo o jeho propuštění ze služebního poměru a navíc začal být vyšetřován pro podezření z neposkytnutí

pomoci.

Policejní oddělení

Po několika měsících se v pátek 4. října policejní oddělení Olomouc 1 znovu vrátilo do Sokolské ulice. V dočasném pracovišti na Kateřinské ulici pracovali po dobu rekonstrukce původního policejního objektu, která byla provedena v rozsahu 34 milionů korun. Do Sokolské ulice se přemístilo rovněž oddělení zbraní, střeliva, výbušnin a drog, které úřadovalo ve Smetanově ulici. Oprava policejní služebny trvala rok a vyžádala si ji doslova havarijní situace, která zde byla. Náhradní prostory v Kateřinské zapůjčil republikové policii olomoucký magistrát. V úterý 15. října si nově zrekonstruované prostory policejní budovy osobně prohlédl rovněž primátor města Martin Tesařík (ČSSD).

Věznice

O sebevraždu se pokusil ve středu 10. července v noci pětadvacetiletý vězeň v olomoucké vazební věznici. Od sebevraždy oběšením ho uchránila jen skutečnost, že drát, na němž chtěl ukončit vůj život, neunesl váhu jeho těla. Dusícího se muže na zemi našli spoluvězni a přivolali pomoc. Muže z Tovačova v květnu potrestal soud odnětím svobody na devět let za loupež. Veřejně pospěšné práce jako trest mohou udělovat české soudy v posledních šesti letech. Během této doby se počet odsouzených k práci v Olomouci zvýšil pětinásobně. Novela zákona umožňuje i tzv. narovnání, kdy pachatel finančně odškodní poškozeného. Problémem při udělování alternativních trestů je ovšem nedostatek vhodné práce pro odsouzené. Další tlak ze strany ministerstva spravedlnosti na soudce spočívá v co možná nejkratším ukončování soudních procesů, u nichž jsou obžalovaní ve vazbě. Republikový průměr v této věci činí 125 dní, olomoucký vazební soud případy uzavíral v průměru za 85 dní.

Armáda ČR

Desítky vojáků od úterý 19. listopadu začaly vypomáhat v těch oblastech kraje, odkud odjeli policisté do Prahy v souvislosti se summitem NATO. Snížené stavy takto doplnili v Olomouci nebo Přerově. Vojáci obdrželi pásku s nápisem POLICIE a byla jim dočasně propůjčena pravomoc veřejného činitele. Vojáci se na ulici

pohybovali vždy v doprovodu profesionálního policisty. Podle vyjádření policejní mluvčí se takto na ulicích objevili i absolventi Střední policejní školy v Holešově. Na základě rozhodnutí Republikového výboru pro prevenci kriminality se statutárnímu městu Olomouc podařilo získat státní dotaci v souhrnné výši 348 tisíc korun na tři projekty a jeden projekt byl přidělen MV ČR jako obligatorní.

Speciální jednotka MPO

Asi po dvouletých diskusích a výběru mezi strážníky MPO byla ustavena Pořádková jednotka MPO o síle 15 mužů. Tito strážníci byli vybráni náročnějšími fyzickými a psychickými testy a jejich výcvik probíhal ve spolupráci s Policií ČR. Jednotka by byla v případě potřeby nasazena v rizikových situacích, jako jsou fotbalová utkání, demonstrace apod. Muži z jednotky vykonávali pracovní činnost jako řadoví strážníci, pouze pro uvedená součinnostní opatření vystupují jako pořádková jednotka.

Sexuální deviant

Jeden z nejpřísnějších trestů za sexuální trestný čin v historii české justice vyměřil olomoucký krajský soud ve čtvrtek 21. února sedmadvacetiletému stavebnímu dělníkovi Ondřeji Rutarovi za to, že loni na jaře ze Základní školy na Mozartově ulici unesl sedmiletého školáka a ve svém nedalekém bytě zneužil. Soud vynesl trest v délce třináct a půl roku odnětí svobody. Pachatel je šestkrát trestaný recidivista, v minulosti trestaný pro násilné trestné činy. Policie původně podezírala třicetiletého podnikatele, který také strávil několik týdnů ve vyšetřovací vazbě. Poté, co policejní eperti porovnali biologické stopy sejmuté ze školákova oděvu se stopami podezřelého, se však ukázalo, že byl zadržen nepravý muž. Krátce poté se podařilo dopadnout Rutara, jehož biologické stopy naopak usvědčily.

Kauza Pavel

Další celoroční pokračování měla velká olomoucká kauza povodňových peněz exnáměstka Richarda Pavla. Pavel stanul 22. ledna znovu před soudem, který měl posoudit, zda se dopustil zpronevěry a zneužití pravomoci veřejného činitele. Po několika přelíčeních Okresní soud v Olomouci v úterý 30. dubna udělil

Pavlovi trest dvaceti měsíců vězení s podmínkou na dva a půl roku za zpronevěru radničních peněz. Soud ve věci rozhodl již podruhé, neboť první rozsudek na tři roky z roku 1999 ministr spravedlnosti poslal Nejvyššímu soudu do Brna, který rozsudek zrušil a nařídil nové vyšetřování. Po udělení nového podmíněného trestu se státní žalobkyně Marie Kodytková i obhájce Pavla Milan Staněk proti tomuto rozsudku okamžitě odvolali. Odvolací senát krajského soudu obě odvolání zamítl, potvrdil rozhodnutí okresního soudu o podmíněném trestu a povinnosti vrátit radnici částku 300 tisíc korun z doby povodní roku 1997. V říjnu po ukončení odvolacího řízení ovšem Pavlův advokát Staněk mediálně vyhlásil plán dovolání k Nejvyššímu soudu a zároveň se objevilo nové trestní oznámení na Pavla za údajně nesplacenou půjčku z doby povodní. Pokud by se toto podezření potvrdilo, bývalému náměstkovi by hrozilo obvinění z podvodu. V této podobě kauza Pavel překročila horizont kalendářního roku.

Olomoucká kauza

Po více než pěti letech se do další fáze dostala také tzv. olomoucká kauza, jeden ze známých případů prorůstání zločinu do státní správy. Olomoucká kauza vypukla koncem roku 1996 spory dvou znepřátelených podnikatelských skupin, jejichž počínání krylo, nebo se na nich podílelo několik policistů, pracovníků Inspekce ministra vnitra a příslušníků civilní kontrašpionáže. Případ se pokoušeli rozplést tři ministři vnitra - Ruml, Vodička a Svoboda, rovněž i speciální vyšetřovací komise parlamentu, ale bezúspěšně. Policejní tým a pobočka BIS byly v souvislosti s případem rozprášeny. V květnu se před soudem znovu objevili obžalovaní Oldřich Přikryl, Marie Dolečková, Vladimír Procházka a novinář Zdeněk Zukal. Žaloba proti nim uvádí, že nepravdivě očerňovali policisty, kteří vyšetřovali jejich podezřelé aktivity. Majitel televizního ZZIP Communication Zdeněk Zukal se dostal před soud kvůli sérii účelově zkreslených reportáží z let 1996 až 1997, které na objednávku Přikryla a s pomocí Dolečkové a Procházky natočil a odvysílala je televize NOVA, pro niž Zukal

pracuje. Zukal, Přikryl a Dolečková nařčení z křivého obvinění u soudu popřeli, Procházka několikrát změnil výpověď. V kauze Zukal byl čtyřikrát vyměněn soudce, neboť tři se prohlásili za podjaté a museli být odvoláni. V současnosti začal kauzu znovu vyšetřovat soudce Aleš Rýznar. Jeho povinností bude znovu vyslechnout asi čtyřicet svědků z řad příslušníků tajných služeb, policie, žurnalistiky i politiky. Kvůli tomu, jak o Zukalově případu mediálně referoval, se v květnu ocitl před soudem i olomoucký reportér deníku Blesk Pavel Ryšlink. Ryšlinkovu kauzu pro podjatost nemohl soudit olomoucký soud, byla projednávána v Šumperku. Ryšlink v jednom ze svých článků o Zukalově případu přirovnal atmosféru v soudní síni k procesům padesátých let, čímž měla utrpět autorita soudu a státní žalobkyně. Šumperská soudkyně Jana Švaňhalová ovšem odmítla podzření z trestného činu pomluvy a novináře osvobodila. Proti verdiktu se státní zástupce okamžitě odvolal, ale krajský soud v Olomouci svým rozhodnutím ze středy 30. října výrok o nevině potvrdil a novináře Ryšlinka definitivně zprostil obžaloby.

Kauza Ryšlink

Vlivný podnikatel a bývalý funkcionář olomoucké ODS Miroslav Langer stanul začátkem listopadu před Krajským soudem v Olomouci, kde byl obžalován z rozsáhlých podvodů a majetkových deliktů. Langer patřil začátkem devadesátých let k místním sponzorům ODS. Samotná četba spisu proti jednačtyřicetiletému podnikateli trvala čtyři dny a čítala deset tisíc stran, jednalo se o jeden z nejrozsáhlejších případů hospodářské kriminality v Olomouckém kraji, který se dostal až před soud. Langer veškerou vinu před soudem popřel. V případu figurovala zhruba stovka svědků a proces pokračoval s přestávkami až do 20. prosince. K ostré výměně názorů došlo během soudního procesu začátkem prosince na chodbě soudní budovy mezi Langerem a bývalým výkonným ředitele zkrachovalého penzijního fondu Viva Ivanem Spáčilem. Spáčil sám čelí u soudu podezření z podvodu a porušování pravidel hospodářského styku a v Langerově kauze vystupo-

Kauza Langer

val jako svědek. V souvislosti s kauzou Langer se řešily finanční machinace v podnicích jako Pozemní stavby Olomouc, Hanácký masokombinát, Zásilkový dům Dona Prostějov a další. Proces pokračoval i po Novém roce a jeho řešení možná přinese příští kalendářní rok.

Hokejový proces

Další velkou hospodářskou kauzou roku byl tzv. „hokejový proces“ s manažery bývalého hokejového extraligového olomouckého týmu Pavlem Čechem, Josefem Binarem a Jaroslavem Beckem. Podezření na nezákonné transakce existovalo již od roku 1998, před soud se kauza dostala až s mnohaletým zpožděním. Obžaloba nakonec vyhmátla pět transakcí z poloviny devadesátých let v celkové hodnotě asi 80 milionů korun. V říjnu se k soudu nedostavili tři důležití svědci a kauza musela být odročena a její řešení rovněž přešlo do dalšího roku. Počátky organizovaného hokeje v Olomouci jsou datovatelné do roku 1912, kdy byl založen hokejový klub, který vyhrál v roce 1929 mistrovství Moravské župy. Po válce, v roce 1948, byl ve městě otevřen zimní stadión s kapacitou 11 tisíc diváků a armádní celek Křídla vlasti v něm hrával nejvyšší soutěž. Vojenský tým byl v roce 1955 zrušen, ale nahradil jej Spartak Moravia Olomouc, který hrál druhou ligu. V roce 1979 hrál HK Dopravní stavby Olomouc první národní hokejovou ligu, kterou v roce 1983 vyhrál. V sezóně 1993/4 se stal HC Olomouc historicky prvním mistrem samostatné české extraligy. Pak se dostavil strmý pád. V roce 1996 byla práva na extraligu prodána do Karlových Varů, v roce 1999 byla I. liga prodána do Opavy. V následujících dvou letech se ve městě hrál pouze mládežnický hokej a až v květnu 2001 se Olomouc dohodla s Uherským Hradištěm na převodu práv na II. ligu a do města se vrátil mužský hokej. Vzhledem k pošramocenému jménu hledá v současnosti olomoucký hokej dost těžko sponzory a tíží ho stará zástava z roku 1993 u České spořitelny na stadion a strojovnu. Pokud by soud zrušil smlouvy převádějící hokejový majetek na Čechův HC Olomouc, mohl by být vrácen ČSTV a potom

převeden na občanské sdružení HC Olomouc, které po krachu olomoucký hokej znovu oživilo. Také hokejová kauza překročila horizont roku 2002.

Tabulka 7.2: Přehled o státní správě na úseku matrik v roce 2002

počet narozených	1699
uzavřená manželství	606
počet zemřelých	1225
počet církevních statků	101
počet rozvodů	398
počet manželství s cizincem	32

Zdroj: Matriční úřad Olomouc

Seznam tabulek

1.1 Přehled městských organizací v roce 2002 12
1.2 Strany kandidující do PS PČR v kraji 15
1.3 Výsledky voleb do PS PČR v Olomouckém kraji (v %) 15
1.4 Srovnání voleb v Olomouckém kraji 16
1.5 Výsledky poslaneckých voleb 2002 v městě Olomouc a okresu Olomouc (v %) 17
1.6 Výsledky senátních voleb 2002 17
1.7 Volební obvody 18
1.8 Volební čísla stran v obvodech Olomouce 19
1.9 Výsledky voleb do ZMO 19

2.1 Ocenění portfolia statutárního města Olomouce k 1.lednu 2002 27
2.2 Rozdělení dotací MPSV v Olomouci na rok 2002 (Kč) 28
2.3 Přehled dotací 29
2.4 Projekty KSP 2002 a jejich financování (v tis. Kč) 30

3.1 Podniky nad 500 zaměstnanců 34
3.2 Schválený rozpočet příspěvkových organizací města Olomouce na rok 2002 (v tis. Kč) 38
3.3 Schválený sumář veřejných služeb u akciových společností s podílem města Olomouce v roce 2002 (v tis. Kč) 38
3.4 Přehled zahraničních investorů v Olomouci 39
3.5 Významné podniky s působností ve městě Olomouci 40
3.6 Nabídka služeb peněžních ústavů v Olomouci (2002) 47
3.7 Srovnání finanční úrovně poplatku za komunální odpad 48
3.8 Přehled ubytovacích kapacit 51
3.9 Kulturní zařízení v Olomouci (2002) 51

4.1 Výnosy z prodeje domů a bytů v Olomouci (1997-2001 v tis. Kč) 60
4.2 Vývoj počtu městských bytů v Olomouci v letech 1990-2002 *) 61
4.3 Hluková situace v Olomouci (údaje v dB) 75

5.1 Trenérské vedení fotbalové Sigmy Olomouc 94
5.2 Olomoucká kina 2002 103
5.3 Přehled galerií 114
5.4 Výstavnický rok 2002 v olomoucké Floře 126
5.5 Přehled půjčoven 126
5.6 Moravské a slezské zoologické zahrady v číslech 128
5.7 Okres Olomouc podle náboženského vyznání (údaje z března 2001) 129
5.8 Olomoucko podle národnosti (údaj v závorce je v%) 131

5.9 Olomoucko podle státní příslušnosti (údaj v závorce je v%) 131

6.1 Seznam základních škol v Olomouci 141
6.2 Přehled otevíraných tříd a zájem o studium (v závorce je uveden počet uchazečů) 142
6.3 Střední odborné školy a gymnázia 144
6.4 Střední odborná učiliště a odborná učiliště 144
6.5 Soukromé školy a zařízení 145
6.6 Předpokládané počty přijatých studentů na UP 146
6.7 Celkový zájem o studium na UP v roce 2002 148
6.8 Celková situace v oblasti sociálních dotací 161
6.9 Zdravotnická zařízení v Olomouci (2002) 166
6.10 Zdravotní pojišťovny v Olomouci (2002) 166

7.1 Přehled firem s více než 20 zaměstnanci 168
7.2 Přehled o státní správě na úseku matrik v roce 2002 185

Obsah

1 Město Olomouc v roce 2002 2

2 Rozpočet města, financování, dotace 25

3 Ekonomika města 32
3.1 Průmysl 33
3.2 Obchod 41
3.3 Služby 46
3.4 Zemědělství - Lesnictví 52

4 Výstavba, doprava, životní prostředí 53

5 Politika, kultura, společnost 81

6 Školství, zdravotnictví 137
6.1 Školství 138
6.2 Zdravotnictví 153

7 Demografie, zaměstnanost, kriminalita 167